

Nieuwsbrief Rechtspraak Europa

Aflevering 6 – 2026

donderdag 4 juni 2026

Inhoud

In deze nieuwsbrief vindt u de volgende onderwerpen:
(Door op het onderwerp te klikken komt u direct bij de uitspraken op het betreffende rechtsgebied.)

INHOUD	1
LEESWIJZER	3
DEEL I - RECHTSPRAAK	4
Aanbesteding en overheidsopdrachten	4
Aansprakelijkheid EU	5
Arbeid, sociale zekerheid en vrij verkeer werknemers	5
Asiel, migratie en Unieburgerschap	8
Beginselen EU-recht	14
Belastingen	15
Belastingen, accijns	16
Belastingen, btw	17
Belastingen, vennootschapsbelasting	18
Broeikasgasemissierechten	19
Consumenten	20
COVID-19	21
Detentie, politiebehandeling en politieonderzoek	21
Diensten, elektronische communicatiediensten	22
Digitalisering, social media en AI	22
Discriminatie en gelijke behandeling	24
Douane, tariefindeling, handel en antidumping	25
EHRM - algemeen	26
Eigendomsrecht	26
Energiemarkt	27
Erfrecht	29
Europees OM	29
Europese subsidies	30
Familleleven en familierecht	30
Financiële markt en diensten, EMU, Bankenunie	31
GBVB - Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid	33
Gewasbeschermingsmiddelen en biociden	34
Gezondheid, geneesmiddelen en etikettering	34
Grondrechten (Handvest), EVRM, Raad van Europa	36
Handel en antidumping	37
Huiselijk geweld en (seksueel) geweld tegen vrouwen	37
IE - Intellectuele eigendom	38
Insolventie	40
Institutioneel	41
Justitiële internationale samenwerking in civiele zaken en IPR	41
Justitiële internationale samenwerking in strafzaken en EAB	43

Maandelijks overzicht van de rechtspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) en het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJEU).

De Nieuwsbrief Rechtspraak Europa werd in 2011 opgericht door Marc de Werd (gerechtshof Amsterdam) en Joanne Bik (LBVr).

Kernredactie: Larisa Alwin, Joanne Bik, Dionne Emmanouilidis, Mariëlle Leenaers en Marc de Werd. Vaste medewerkers: Anne-Marie ten Bosch, Cleo Dermout, Stefan Flipse, Nicolien Keereweer, Babet van den Kommer, Marlies Korevaar, Nadine Laatsch, Suus Pesch, Chris Sillen en Lotte Veltcamp Helbach.

Rechtspraak Europa komt tot stand door een samenwerkingsverband tussen het Gerechtshof Amsterdam en het Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak (LBVr), en wordt gepubliceerd op de website van de rechtspraak en op MKO (alleen intern). Het archief is te raadplegen op rechtspraak.nl.

Rechtspraak Europa rechtstreeks ontvangen? Stuur een mail naar RechtspraakEuropa@rechtspraak.nl om te worden toegevoegd aan de verzendlijst.

Afmelden kan via deze [link](#).

Kansspelen	45
Landbouw en visserij	46
LHBTI-rechten	47
Luchtvaart.....	47
Manipulatiesoftware auto' s	48
Mededinging.....	48
Milieu, natuur, duurzame energie	49
Oekraïne.....	51
Overlevering en uitlevering	51
Prejudiciële procedure HvJ.....	51
Privacy en persoonsgegevens.....	52
Procesrecht HvJ	53
Procesrecht en recht op eerlijk proces	53
Procesrecht en recht op eerlijk proces - civiel recht.....	54
Procesrecht en recht op eerlijk proces - strafrecht.....	56
Producteisen en productveiligheid.....	59
Recht op effectieve rechtsbescherming en toegang tot de rechter	60
Rechtsstaat en rechterlijke macht.....	61
Staatsaansprakelijkheid.....	62
Staatssteun.....	63
Strafrecht.....	66
Tabak.....	66
Toegang tot documenten.....	67
Vennootschapsrecht.....	68
Verkiezingen en kiesrecht.....	68
Vervoer, reizen en rijbewijs.....	69
Verzekeringen	69
Vrij verkeer	70
Vrijheid van meningsuiting en persvrijheid	70
Vrijheid van vereniging en demonstratierecht.....	72
Witwassen en terrorismebestrijding.....	73
DEEL II - ALGEMEEN.....	75
Algemeen	75
Cursus en opleiding	75
Nieuwsbrieven	75
NL zaken bij het HvJEU.....	76
NL zaken bij het EHRM	77
Verzoeken Protocol no. 16 bij het EVRM	78

Leeswijzer

De redactie heeft ervoor gekozen om de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) en van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJEU) en het Gerecht per rubriek gezamenlijk aan te bieden. De toenemende vervaechting van het EU recht en het EVRM sinds het Verdrag van Lissabon (2009) is met name zichtbaar op het terrein van de grondrechtenbescherming. Deze ontwikkeling naar een Europees *ius commune* maakt dat beide kenbronnen in een juridische casus gelijktijdig relevant kunnen zijn. De redactie wil aldus recht doen aan die Europese realiteit.

- Om sneller te scrollen: klik op tweede icoon van boven “bladwijzers”, de index blijft dan in de linkerkolom staan.
- De nieuwsbrief is ingedeeld in alfabetisch gerangschikte onderwerpen.
- Om de lengte van de nieuwsbrief in te perken worden van prejudiciële verwijzingen geen samenvattingen opgenomen. De signaleringen van nieuwe prejudiciële verwijzingen bevatten een link naar de verwijzingsuitspraak op de website van Curia en een link naar de samenvatting op ECER (indien beschikbaar). Bij de Nederlandse verwijzingsuitspraken wordt daarnaast ook een samenvatting opgenomen.

Het is overigens eenvoudig een prejudiciële verwijzing terug te vinden op Curia met zaaknummer of, indien dat zaaknummer niet bekend is, door bijvoorbeeld te zoeken op onderwerp of herkomst van de prejudiciële vraag. De snelste manier is door te klikken op de drie puntjes bij het vak “documenten” en aldaar te klikken op “verzoeken om een prejudiciële beslissing”.

Volledigheid en selectiecriteria

- Voor wat betreft de Europese uitspraken streeft de redactie ernaar een volledig overzicht te geven van de voor Nederland relevante uitspraken.
- Alle prejudiciële verwijzingen uit alle lidstaten worden opgenomen in de nieuwsbrief.
- De Nederlandse uitspraken die in de nieuwsbrief staan, worden opgenomen omdat er een blog over is of omdat iemand de redactie heeft gewezen op een bepaalde uitspraak. Het overzicht van de Nederlandse jurisprudentie is dus niet volledig. Signalering van een relevante Nederlandse uitspraak wordt zeer op prijs gesteld.
- De redactie houdt ontwikkelingen bij via Legal Intelligence etc. Uiteraard is dit overzicht niet volledig. Datzelfde geldt voor opleidingen, literatuur en noten bij arresten. Ook hiervoor geldt dat signalering door lezers op prijs wordt gesteld.

Deel I – Rechtspraak

Aanbesteding en overheidsopdrachten

HvJ – CONCLUSIE – [Gevoegde zaken C-266/25 en C-267/25 \(I-Sete\)](#) – 7 mei 2026 – A-G Campos Sánchez-Bordona – Portugal – ECLI:EU:C:2026:381 – [conclusie](#)

Richtlijn 89/665/EEG – Overheidsopdrachten – Beroepsprocedures – Recht op doeltreffende voorziening in rechte – Beroep tegen gunningsbesluit voor een opdracht – Automatische opschorting – Voorlopige opheffing van opschortende werking – Projecten die zijn gefinancierd of medegefinancierd met Europese middelen

Samenvatting onder: [recht op effectieve rechtsbescherming](#)

HvJ – CONCLUSIE – [C-268/25 \(ETS e.a.\)](#) – A-G Kokott – Italië – ECLI:EU:C:2026:382 – 7 mei 2026 – [conclusie](#)

Richtlijn 2014/24/EU – Richtlijn 2014/25/EU – Overheidsopdrachten op gebied van spoorvervoer – Tijdelijke combinatie van ondernemingen – Niet-nakoming van verplichting tot betaling van belasting van een van de ondernemingen – Betaling na verstrijken van inschrijvingstermijn – Uitsluiting van inschrijving

De nationale spoorwegmaatschappij RFI heeft een niet-openbare procedure voor de gunning van werken op het gebied van spoorwegvervoer geopend. Een combinatie van ondernemingen (hierna: de combinatie) heeft een inschrijving ingediend. RFI rangschikte de combinatie als eerste op basis van de door haar ingediende economisch meest voordelige inschrijving. Vervolgens heeft RFI kennis gekregen van drie onherroepelijke besluiten van de Italiaanse belastingdienst uit 2016, 2018 en 2019, die inhielden dat een deelnemer aan de combinatie, Sub-Service, zijn fiscale betalingsverplichtingen niet was nagekomen, in tegenstelling tot wat in het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA) was vermeld.

Op 23 mei 2024 heeft RFI Sub-Service verzocht om onder meer mee te delen of de betrokken belastingschulden waren voldaan, en aangegeven dat de door de belastingdienst vastgestelde onregelmatigheden konden leiden tot uitsluiting van de aanbestedingsprocedure. RFI heeft ook ETS, de hoofdverantwoordelijke onderneming uit de combinatie, op de hoogte gebracht van deze omstandigheden. Sub-Service heeft daarop haar belastingschulden voldaan en een bijbehorend betalingsbewijs met datum 27 mei 2024 overgelegd.

Op 27 mei 2024 heeft ETS RFI laten weten dat zij bereid was om Sub-Service van de combinatie uit te sluiten, mochten de verstrekte documenten worden beschouwd als onvolledig of ontoereikend om aan te tonen dat er geen onregelmatigheden hadden plaatsgevonden. De combinatie heeft ook aangegeven dat deze uitsluiting niet van invloed was op de voorwaarden voor deelname aan de aanbestedingsprocedure en evenmin tot een wijziging van haar inschrijving leidde.

Bij besluit van 17 juli 2024 heeft RFI de combinatie uitgesloten van de aanbestedingsprocedure omdat Sub-Service, pas op 27 mei 2024 een verklaring van betaling van haar belastingschulden heeft overgelegd zonder aan te tonen dat zij reeds vóór het verstrijken van de termijn voor het indienen van inschrijvingen (27 januari 2024) een dergelijke betalingsverplichting op zich had genomen. Hierbij gaat het om een automatische uitsluitingsgrond overeenkomstig artikel 94, lid 6, van wetsbesluit nr. 36/23. De combinatie heeft niet tijdig gebruikgemaakt van de mogelijkheid om Sub-Service te vervangen en uitsluiting te voorkomen. Zij heeft dit namelijk pas gedaan nadat de aanbestedende dienst had gewezen op het bestaan van de uitsluitingsgrond. De combinatie heeft tegen dit besluit en tegen het besluit tot uitsluiting beroep ingesteld bij de verwijzende rechter.

De verwijzende rechter betwijfelt of met name artikel 94, lid 6, en artikel 97, lid 2, van wetsbesluit nr. 36/23 verenigbaar zijn met de Unierechtelijke bepalingen inzake overheidsopdrachten en met het evenredigheidsbeginsel, aangezien deze nationale bepalingen een eventuele „self-cleaning” uitsluiten wanneer deze niet vóór het verstrijken van de termijn voor de indiening van inschrijvingen heeft plaatsgevonden of de combinatie de deelnemer op wie de uitsluitingsgrond van toepassing is, niet mag uitsluiten of vervangen, ongeacht

het tijdstip waarop de door de deelnemers aan de combinatie gemachtigde vennootschap daarvan kennis heeft gekregen.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 57, lid 2, van richtlijn 2014/24/EU, gelezen in samenhang met artikel 79, lid 2, en artikel 80, lid 1, tweede alinea, van richtlijn 2014/25/EU alsmede het Unierechtelijke evenredigheidsbeginsel verzetten zich tegen een nationale wettelijke regeling of de uitlegging daarvan volgens welke een tijdelijke combinatie van ondernemingen moet worden uitgesloten van een openbare aanbestedingsprocedure omdat zij een van haar deelnemers, die pas na het verstrijken van de inschrijvingstermijn aan zijn verplichting tot betaling van – onherroepelijk vastgestelde – belastingschulden heeft voldaan, niet kan uitsluiten of vervangen op de enkele grond dat zij dit pas heeft voorgesteld nadat de aanbestedende dienst haar in kennis had gesteld van het bestaan van de uitsluitingsgrond.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-195/26 (Lipor et PreZero Portugal II), verwijzing uit **Portugal** over de vraag of bij de inschrijving van een **aanbestedingsprocedure** door een **moedermaatschappij** het **ontbreken van een verbintenisverklaring van de dochteronderneming** (op wiens draagkracht een beroep wordt gedaan), automatisch leidt tot **uitsluiting van de inschrijving**.
- C-149/26 (Althea Italia), verwijzing uit **Italië** over **voorlopige maatregel** waarbij een ondernemer tijdelijk wordt verboden overheidscontracten te sluiten, **automatische uitsluiting van een ondernemer van een aanbestedingsprocedure** en de verenigbaarheid met Unierechtelijke beginselen van **evenredigheid en redelijkheid**.

Aansprakelijkheid EU

HvJ – ARREST – C-557/24 P (Malacalza Investimenti en Malacalza/ECB) – 21 mei 2026 – ECLI:EU:C:2026:419 – conclusie – arrest (Franse versie)

Richtlijn 2014/59/EU – Verordening (EU) nr. 1024/2013 – Besluiten Europese Centrale Bank (ECB) – Prudentieel toezicht – Vroegtijdige-interventiemaatregelen – Niet-contractuele aansprakelijkheid ECB – Voldoende gekwalificeerde schending

Samenvatting onder: Financiële markt en Bankenunie

Arbeid, sociale zekerheid en vrij verkeer werknemers

HvJ – ARREST – C-747/22 (INPS) – 7 mei 2026 – Grote Kamer – Italië – ECLI:EU:C:2026:376 – persbericht – conclusie – arrest

Richtlijn 2011/95/EU – Personen die internationale bescherming genieten – Toegang tot werk – Sociale voorzieningen – Basisinkomen – Voorwaarde van verblijf van ten minste tien jaar, waarvan de laatste twee jaar ononderbroken – Indirecte discriminatie – Rechtvaardiging – Fundamentele prestaties

In Italië is een basisinkomen ingevoerd met de voorwaarde dat de begunstigden ten minste tien jaar in Italië hebben verbleven, waarvan de laatste twee jaar ononderbroken. In HvJ C-112/22 en C-223/22 (CU en ND) was de vraag aan de orde of dit in overeenstemming is met het Unierecht. Het HvJ heeft geoordeeld dat die voorwaarde een indirecte discriminatie van langdurig ingezetenen derdelanders vormde.

De onderhavige zaak gaat over dezelfde vraag maar vanuit een andere optiek. De verwijzende rechter wil weten of deze voorwaarde, zoals toegepast op personen die internationale bescherming genieten, in overeenstemming is met de artikelen 26 en 29 van richtlijn 2011/95/EU (kwalificatierechtlijn). Die twee artikelen verplichten de lidstaten om ervoor te zorgen dat personen die internationale bescherming genieten onder vergelijkbare voorwaarden als

voor de eigen onderdanen gelden, toegang krijgen tot voorzieningen die beogen de toegang tot werk te vergemakkelijken alsmede tot bepaalde vormen van sociale bijstand.

Hof: (Grote Kamer): De artikelen 26 en 29 van richtlijn 2011/95/EU verzetten zich tegen een regeling van een lidstaat die de toepassing van een nationale maatregel ter bestrijding van armoede en ter ondersteuning van de toegang tot werk en sociale integratie op derdelanders die de subsidiairebeschermingsstatus genieten, afhankelijk stelt van de voorwaarde – die ook geldt voor de onderdanen van die lidstaat – dat zij gedurende ten minste tien jaar in die lidstaat hebben verbleven, waarvan de laatste twee jaar ononderbroken.

- 📌 Toegang tot sociale bijstand en werk: een verblijfsvoorwaarde van tien jaar vormt indirecte discriminatie van personen met internationale bescherming ([persbericht](#))
- 📌 [EHRC updates](#)

HvJ – ARREST – [C-155/25 \(Commissie/Italië\)](#) – 13 mei 2026 – [ECLI:EU:C:2026:405](#) – [persbericht](#) – [geen conclusie](#) – [arrest](#)

Artikel 258 VWEU – Richtlijn 1999/70/EG – Sociaal beleid – Niet-nakoming – Raamovereenkomst inzake arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd – Clausule 5, punt 1 – Voorkoming en sanctionering van misbruik van opeenvolgende arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd – Ontbreken van maatregelen – Begrip ‘objectieve redenen’ die vernieuwing van dergelijke overeenkomsten rechtvaardigen

De Europese Commissie verzoekt het Hof vast te stellen dat Italië, door geen maatregelen te hebben vastgesteld ter voorkoming van misbruik van opeenvolgende overeenkomsten voor bepaalde tijd met betrekking tot het vervangend administratief, technisch en ondersteunend personeel van openbare onderwijsinstellingen, de verplichtingen niet is nagekomen die op haar rusten krachtens clausule 5 van de raamovereenkomst.

Het Hof oordeelt dat de betrokken nationale regeling het mogelijk maakt om arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd met vervangend administratief, technisch en ondersteunend personeel van openbare onderwijsinstellingen te verlengen om te voorzien in behoeften die in werkelijkheid niet tijdelijk maar permanent zijn.

Hof: Door geen maatregelen te hebben vastgesteld ter voorkoming van misbruik van opeenvolgende overeenkomsten voor bepaalde tijd met betrekking tot het vervangend administratief, technisch en ondersteunend personeel van openbare onderwijsinstellingen, is de Italiaanse Republiek de verplichtingen niet nagekomen die op haar rusten krachtens clausule 5 van de raamovereenkomst inzake arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd, (...).

- 📌 The Italian system for recruiting administrative, technical and auxiliary staff in public education establishments infringes EU law ([persbericht](#))

HvJ – ARREST – [C-717/24 \(Sociálna poisťovňa\)](#) – 21 mei 2026 – [ECLI:EU:C:2026:411](#) – [Slowakije](#) – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Verordening (EG) nr. 883/2004 – Ouderdomspensioen – Voorwaarden voor de toekenning – Samentelling van tijdvakken – Nationale regelgeving die voorziet in een gunstigere behandeling van bepaalde categorieën personen die specifieke werkzaamheden verrichten

Voorheen werden volgens de Tsjechoslowaakse wetgeving verschillende beroepen ingedeeld in drie categorieën op basis van hun risiconiveau. Mijnwerkers werden ingedeeld in categorie I en hadden recht op een ouderdomspensioen vanaf 55 jaar, mits zij 25 jaar hadden gewerkt, waarvan 15 jaar ondergronds in een diepe mijn. In 1992 is de wet gewijzigd en zijn de categorieën afgeschaft. Alle werknemers zouden vanaf die datum in categorie III worden ingedeeld. Uiteindelijk is de indeling van beroeps categorieën pas op 31 december 1999 afgeschaft.

Verzoeker is een Slowaaks onderdaan die van 1976 tot 1995 heeft gewerkt als mijnwerker in een mijn op het grondgebied van het huidige Tsjechië. Vervolgens heeft hij diverse andere werkzaamheden in loondienst verricht in Tsjechië en daarna in Slowakije.

Toen verzoeker 55 jaar oud was, heeft hij een aanvraag ingediend om zijn ouderdomspensioen in Slowakije te ontvangen. De aanvraag is afgewezen omdat hij de vereiste leeftijd van 62 jaar nog niet had bereikt. Uiteindelijk is

hem een ouderdomspensioen toegekend toen hij 62 jaar en 8 maanden oud was, maar de Slowaakse autoriteiten bleven bij hun standpunt dat hij geen recht had op het ouderdomspensioen dat onder gunstigere voorwaarden geldt voor personen die gedurende 15 jaar als ondergrondse mijnwerker hadden gewerkt.

Het geschil draait om de vraag of de periode 1993–1995, waarin hij nog als mijnwerker in Tsjechië werkte na afschaffing van de categorieën, toch moet meetellen als categorie I-arbeid.

Hof: Artikel 51, lid 1, eerste alinea, van verordening (EG) nr. 883/2004 moet aldus worden uitgelegd dat het daarin neergelegde specifieke mechanisme voor de samentelling van tijdvakken zowel van toepassing is wanneer de voor de toekenning van de pensioenuitkering bevoegde lidstaat een bijzonder socialezekerheidsstelsel heeft ingevoerd dat formeel losstaat van het algemene stelsel en specifiek geldt voor bepaalde beroepen of werkzaamheden, als wanneer deze lidstaat, zonder een dergelijk bijzonder stelsel te hebben ingevoerd, bij de toekenning van een dergelijke uitkering bepaalde voordelen voorbehoudt aan een specifieke categorie van personen die de tijdvakken van verzekering hebben vervuld in het kader van de verrichting van een specifiek beroep of specifieke werkzaamheden.

- Retirement pensions: when calculating retirement pensions, Member States must take into consideration the specific advantages linked to the exercise of certain activities in other Member States ([persbericht](#))

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-216/26 \(Deutsche Rentenversicherung Bund\)](#), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of het verenigbaar is met **verordening 883/2004** (sociale zekerheid) wanneer een bijdrage in de op basis van het **pensioen** vastgestelde kosten van een wettelijke **ziektekostenverzekering** wordt **verminderd** voor een gepensioneerde die in een **andere lidstaat woont**, omdat daar de **premies niet** (of slechts gedeeltelijk) **op basis van het pensioen** worden vastgesteld.
- [C-217/26 \(Bezirkshauptmannschaft Scheibbs\)](#), verwijzing uit **Oostenrijk** over lidstaten die bepalen dat sancties wegens ernstige **inbreuken op tachograaf- en rijtijdenregels** niet aan de vervoersonderneming worden opgelegd maar **uitsluitend aan een 'verantwoordelijk persoon'**, in overeenstemming is met de Unierechtelijke verplichting tot het vaststellen van **doeltreffende en afschrikkende sancties**

NOOT – bij EHRM 4 december 2026, [Ortega Ortega t. Spanje](#)

The ECtHR's First Victimisation Judgment... 50 years after the 1975 Equal Pay Directive ([EJILtalk](#))

In December 2025, in [Ortega Ortega v. Spain](#), the European Court of Human Rights (ECtHR), for the first time, found that unremedied employer retaliation against a sex discrimination complainant amounted to sex discrimination. The domestic courts upheld a woman's dismissal after she complained about unequal pay. The ECtHR found a violation of Article 14 with Article 8 ECHR, holding that states have positive duties to ensure real and effective protection against employer retaliation for sex discrimination complaints. While not using the term "victimisation", it referred to EU law provisions that do.

Internationaal gerechtshof

- When Advice Should Have Turned Binding: A Missed Opportunity ([EJILtalk](#))

On 21 May 2026, the International Court of Justice gave its advisory opinion on the [Right to Strike under ILO Convention No. 87](#). By ten votes to four, the Court concluded that the right to strike of workers and their organisations is protected under ILO Convention No. 87 – one of the ILO's eight "[fundamental](#)" Conventions

- Treaty Interpretation in the ICJ's Opinion on the Right to Strike ([EJILtalk](#))

REGELGEVING

Verordening (EU) 2026/1139 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2026 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/691 wat betreft steun voor werknemers die dreigen ontslagen te worden bij ondernemingen die worden geherstructureerd, PE/15/2026/REV/1, [PB L, 2026/1139, 20.5.2026](#)

EHRM factsheets en case-law guide

- [Trade union rights](#)
- [Legal professional privilege](#)
- [Slavery, servitude and forced labour](#)
- [Surveillance at workplace](#)
- [Work-related rights](#)
- [Guide on Article 4 of the European Convention on Human Rights](#)

WIKI

- [Wiki Coördinatieverordeningen 1408 71 en 883 2004 en de bijbehorende toepassingsverordeningen](#)

Asiel, migratie en Unieburgerschap

**EHRM – ARREST – [Sener t. Polen](#) – 7 mei 2026 – [53371/18](#) –
ECLI:CE:ECHR:2026:0507JUD005337118 – [persbericht](#) – [arrest](#)**

Artikel 1, Zevende Protocol bij het EVRM – Ongewenstverklaring vanwege gevaar voor nationale veiligheid – Geen inzage in informatie – Onvoldoende procedurele waarborgen – Schending

Klager heeft de Turkse nationaliteit, woont sinds 1989 in Polen, is getrouwd met een Poolse vrouw en zij hebben samen een dochter. Hij heeft opeenvolgende tijdelijke verblijfsvergunningen gekregen en had een eigen zaak in Polen. In 2016 is hij, na een vakantie in Turkije, bij de Turks-Bulgaarse grens tegengehouden en werd hem de toegang tot het Schengengebied ontzegd, ondanks zijn geldige Poolse verblijfsvergunning. Hij stond namelijk in het 'register van ongewenste buitenlanders' van Polen. De Poolse autoriteiten hebben aangegeven dat klager in het register was opgenomen omdat hij een gevaar zou zijn voor de nationale veiligheid, maar de onderliggende geheime informatie hebben zij niet aan klager bekend willen maken. Het is klager bij de nationale autoriteiten en rechters niet gelukt om zijn naam uit het register te krijgen.

De omstandigheid dat klager geen inzicht kreeg in de onderliggende feiten en omstandigheden die hadden geleid tot de ongewenstverklaring, levert volgens het EVRM een schending op van artikel 1 van Protocol nr. 7 van het EVRM (procedurele waarborgen omtrent de uitzetting van buitenlanders) en artikel 8 EVRM (recht op eerbiediging van privéleven en familie- en gezinsleven), omdat klager hierdoor onvoldoende gebruik kon maken van de procedurele waarborgen.

- 📌 [EHRC updates](#)

**EHRM – ARREST – Fal t. Spanje – 12 mei 2026 – 25828/23 –
ECLI:CE:ECHR:2026:0512JUD002582823 – persbericht – arrest**

Artikel 8 EVRM – Uitzetting mogelijke jihadistische recruiter zonder strafrechtelijke vervolging – Geen schending – Geen schending

Klager is in 1975 geboren in Marokko en woont sinds 2006 legaal in Spanje, waar hij is getrouwd met een Marokkaanse vrouw. Ze hebben twee dochters (geboren in 2013 en 2017).

In maart 2019 wordt klager gearresteerd omdat hij zou deelnemen aan activiteiten die gerelateerd zijn aan jihadistisch terrorisme. Klager wordt niet strafrechtelijk vervolgd maar er wordt wel een administratieve procedure gestart om hem uit te zetten, met een inreisverbod van 10 jaar. Die uitzetting vindt uiteindelijk plaats op 18 juni 2019. Hierna volgt een procedure om de uitzetting te heroverwegen. Deze procedure valt in het nadeel van klager uit.

Klager beroept zich bij het EHRM op artikel 8 EVRM en brengt onder andere naar voren dat hij niet strafrechtelijk is vervolgd. Het Hof overweegt dat dit relevant, maar niet doorslaggevend is bij beantwoording van de vraag of de uitzetting proportioneel is. De uitzetting is gebaseerd op overwegingen van nationale veiligheid en strafrechtelijke aansprakelijkheid is in dat verband niet vereist. Het Hof noemt ook dat klager niets naar voren heeft gebracht om de conclusies in het over hem uitgebrachte rapport te ondermijnen.

Verder overweegt het EHRM dat het privé- en gezinsleven van klager in de nationale procedures voldoende zijn meegewogen. Klager heeft 31 jaar in Marokko gewoond, zijn vrouw is van Marokkaanse afkomst en zijn dochters zijn nog jong. Ook is van belang dat er slechts beperkte indicaties zijn van sociale of professionele integratie van klager in Spanje.

Voor wat betreft de duur van het inreisverbod overweegt het EHRM dat de nationale autoriteiten zich op het standpunt hebben gesteld dat klager een leidende rol heeft gehad bij het rekruteren van terroristen. In het licht van die dreiging voor de nationale veiligheid is het Hof er niet van overtuigd dat de duur van het inreisverbod disproportioneel is. Het Hof concludeert dat artikel 8 EVRM niet is geschonden.

**EHRM – ARREST – J.B. t. Griekenland – 26 mei 2026 – 54796/16 –
ECLI:CE:ECHR:2026:0526JUD005479616 – persbericht – arrest**

Artikelen 3 en 13 EVRM – Asielprocedure in Griekenland – Detentieomstandigheden op politiebureau

Klager is een Syriër die in april 2015 uit Syrië is vertrokken omdat hij vreest voor Islamitische Staat vanwege zijn Armeense afkomst en christelijke geloof. Hij heeft een tijdelijke verblijfsstatus in Turkije gekregen en daar ongeveer een jaar verbleven. In mei 2016 is klager in Griekenland gearresteerd omdat hij het land illegaal binnen was gekomen. Hij heeft asiel aangevraagd en naar voren gebracht dat ook Turkije niet veilig voor hem is.

De aanvraag wordt afgewezen omdat Turkije een veilig (derde) land voor klager is. Die afwijzing blijft tot in de hoogste instantie in stand.

Klager beroept zich bij het EHRM op de artikelen 3 en 13 EVRM. Omdat klager inmiddels asiel heeft gekregen in Frankrijk oordeelt het Hof niet (meer) over de risico's die hij zou lopen als hij naar Turkije zou worden gestuurd. Het EHRM gaat wel in op de klachten met betrekking tot de beoordeling van de asielaanvraag en de verwijderingsprocedure in Griekenland. Het Hof overweegt dat de aanvraag door drie instanties is beoordeeld en dat de persoonlijke omstandigheden van klager en de relevante informatie over mogelijke risico's in Turkije bij de beoordeling zijn betrokken. De nationale autoriteiten hebben niet enkel vertrouwd op garanties van de Turkse autoriteiten maar hebben deze meegewogen in het kader van de overeenkomst tussen de EU en Turkije en in samenhang met objectieve informatie van onder andere de UNHCR. De beschikbare informatie is volgens het Hof afdoende om het standpunt van klager, dat in Turkije sprake is van een systematische praktijk van het terugsturen van mensen naar Syrië, te weerleggen. Het Hof komt tot het oordeel dat in de asielprocedure sprake is geweest van effectieve waarborgen. Klager heeft de mogelijkheid gekregen om te betwisten dat Turkije een veilig land voor hem was. Verder hebben de Griekse autoriteiten zijn situatie op individueel niveau beoordeeld. Het EHRM concludeert dat geen sprake is van een schending van artikel 13 in samenhang met artikel 3 EVRM.

Artikel 3 EVRM is wel geschonden vanwege de omstandigheden waaronder klager in detentie heeft verbleven (ongeveer zeven weken op een politiebureau).

 EHRM – ONTVANKELIJKHEIDSBESLISSING – Mouelhi t. België – 28 april 2026 – 37336/23 – ECLI:CE:ECHR:2026:0428DEC003733623 – persbericht 21.5.26 – beslissing

Artikelen 3, 6 en 13 EVRM – Klacht over niet bieden van opvang aan asielzoeker in België terwijl klager opvang kreeg in Nederland – Bewust verstrekken van valse informatie over dakloosheid – Misbruik van klachtrecht

Klager, een Tunesische man, heeft in 2020 internationale bescherming aangevraagd in België. Na verschillende incidenten heeft het Federaal Agentschap voor de opvang van asielzoekers (Fedasil) hem permanent uitgesloten van opvang. De Brusselse rechtbank heeft dit besluit vernietigd en Fedasil opgedragen om klager weer op te vangen. Toen Fedasil daaraan geen gehoor heeft gegeven, heeft het EHRM in 2023 een voorlopige maatregel tot opvang getroffen. Deze maatregel is in 2025 opgeheven, omdat bleek dat de man inmiddels in Nederland woonde en daar asiel had aangevraagd.

Klager stelt dat België het vonnis van de rechtbank om hem opvang te bieden niet heeft uitgevoerd, waardoor hij maandenlang in slechte omstandigheden moest leven, wat volgens hem in strijd is met het verbod op een onmenselijke behandeling (art. 3 EVRM), het recht op een eerlijk proces (art. 6 EVRM) en het recht op een effectief rechtsmiddel (art. 13 EVRM).

Toen klager het EHRM verzocht om een spoedmaatregel tegen België wegens dakloosheid, bleek hij al vijf maanden in de Nederlandse asielopvang te verblijven. Ondanks dat bleef hij, ook via zijn advocaat, herhalen dat hij in België op straat leefde. Klager heeft later toegegeven dat hij toen al naar Nederland was vertrokken voor opvang.

Het EHRM benadrukt de plicht van klagers om relevante feiten eerlijk te melden. Ook wijst het EHRM op de ethische plicht van advocaten om integer en professioneel te handelen en geen misleidende claims in te dienen, helemaal ter voorkoming van overbelasting van het rechtssysteem.

Het EHRM concludeert unaniem dat het gedrag van klager neerkomt op misbruik van het individuele klachtrecht. De klacht wordt daarom afgewezen.

 HvJ – ARREST – C-747/22 (INPS) – 7 mei 2026 – Grote Kamer – Italië – ECLI:EU:C:2026:376 – conclusie – arrest

Richtlijn 2011/95/EU – Personen die internationale bescherming genieten – Toegang tot werk – Sociale voorzieningen – Basisinkomen – Voorwaarde van verblijf van ten minste tien jaar, waarvan de laatste twee jaar ononderbroken – Indirecte discriminatie – Rechtvaardiging – Fundamentele prestaties

Samenvatting onder: arbeid en sociale zekerheid

HvJ – ARREST – [C-877/24 \(Shamsi\)](#) – 13 mei 2026 – Nederland – [ABRvS](#) – [ECLI:EU:C:2026:397](#) – conclusie – arrest

Richtlijn 2008/115/EG (Terugkeerrichtlijn) – Veroordeling tot zeer lange gevangenisstraffen – Onmogelijkheid om in de nabije toekomst aan de terugkeerverplichting te voldoen – Terugkeerbesluit – Evenredigheidsbeginsel

In 2015 werd een Azerbeidzjaanse staatsburger door de Nederlandse rechter veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf voor meerdere moorden die hij in mei 2011 had gepleegd. In 2018 werd, naar aanleiding van deze veroordeling, zijn verblijfsvergunning ingetrokken met terugwerkende kracht tot 12 mei 2011. Verder kreeg hij het bevel het grondgebied van de Europese Unie (EU) onmiddellijk te verlaten.

In 2020 werd een Afghaanse staatsburger door de Nederlandse rechter veroordeeld tot een gevangenisstraf van 25 jaar voor twee pogingen tot moord met een terroristisch karakter, gepleegd in 2018. Hij pleegde deze feiten op de dag dat hij Nederland inreisde, nadat diezelfde dag de afwijzing van zijn asielaanvraag in Duitsland definitief was geworden. In 2023 heeft de minister hem bevolen het grondgebied van de EU onmiddellijk te verlaten.

De Raad van State heeft prejudiciële vragen gesteld over de vraag hoe Richtlijn 2008/115 in het geval er een verplichting lijkt te volgen om een terugkeerbesluit te nemen, zich verhoudt tot de feitelijke onmogelijkheid tot daadwerkelijke terugkeer gedurende een lange periode vanwege de tenuitvoerlegging van een lange gevangenisstraf.

Nederland, België, Tsjechië en Duitsland hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: De artikelen 6, 8 en 9 van richtlijn 2008/115/EG, gelezen in samenhang met het evenredigheidsbeginsel, staan niet in de weg aan de uitvaardiging van een terugkeerbesluit tegen een illegaal verblijvende derdelander wanneer hij wegens de tenuitvoerlegging van een langdurige of levenslange gevangenisstraf waartoe hij is veroordeeld, het grondgebied van de betrokken lidstaat niet vrijwillig kan verlaten of gedurende een lange periode niet kan worden verwijderd, mits de nationale regeling in voldoende waarborgen voorziet om te verzekeren dat bij de tenuitvoerlegging van dat besluit artikel 5 van die richtlijn en het Handvest worden nageleefd.

Richtlijn 2008/115 verplicht een lidstaat niet om een verblijfsvergunning te verlenen aan een illegaal op zijn grondgebied verblijvende derdelander wanneer deze daar langdurig of levenslang in detentie zit.

- B** EU-Hof: lidstaat niet verplicht om een verblijfsvergunning te verlenen aan een illegaal verblijvende derdelander die een langdurige of levenslange gevangenisstraf uitzit ([ECER](#))
- B** [EHRC updates](#)

PREJUDICIËLE VERWIJZING – Nederland – Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond – 4 mei 2026 – [ECLI:NL:RBDHA:2026:10567](#)

Richtlijn 2011/95 – Verdrag van Genève – Internationale bescherming – Werkgebied UNRWA – Uitsluitingsgrond staatloze Palestijnen

Verzoekers zijn een gezin bestaande uit vader, moeder, zoon en dochter. Verzoekers zijn door UNRWA geregistreerd. Zij zijn niet afkomstig uit het werkgebied van UNRWA en kunnen niet aannemelijk maken dat zij eerder bescherming en/of bijstand aan UNRWA hebben gevraagd en ook hebben verkregen. Verzoekers zijn afkomstig uit Libië, maar bezitten geen nationaliteit en zijn niet in het bezit van een verblijfsvergunning voor enig land en hebben van geen enkel derdeland toestemming voor toelating en/of verblijf. Om te beoordelen of verzoekers aanspraak kunnen maken op verlening van een internationale beschermingsstatus, moet de rechtbank allereerst nagaan of verzoekers, omdat zij staatloze Palestijnen zijn en gelet op de UNRWA-registratie, zijn uitgesloten van de vluchtelingenstatus en moet de rechtbank dus de mogelijke toepasselijkheid van artikel 12, lid 1, onder a, van richtlijn 2011/95 op de situatie van de verzoekers onderzoeken. Artikel 12, eerste lid, onder a, van richtlijn 2011/95 is van toepassing op onderdanen van een derdeland en staatlozen die onder artikel 1, onder D, van het Verdrag van Genève vallen. Uit de interpretatie die UNHCR aan artikel 1, onder D, van het Verdrag van Genève geeft in Guideline No. 13 bij dit Verdrag, volgt dat verzoekers onder deze bepaling vallen. De rechtbank vraagt het Hof te verduidelijken of een volledige en niet-restrictieve toepassing van het Verdrag van Genève kan leiden tot het in het Unierecht stellen van nadere vereisten aan de toepasselijkheid van de eerste volzin van artikel 1, onder D, van het Verdrag van Genève. De rechtbank meent van niet. Verzoekers hebben niet de nationaliteit van een van de gastlanden van UNRWA en hebben ook geen verblijfsvergunning of andere toestemming voor verblijf in die landen.

UNRWA heeft geen mandaat om vluchtelingen te resettelen. De rechtbank vraagt zich af of de omstandigheid dat verzoekers niet afkomstig zijn uit een sector van het werkgebied van UNRWA en zich daarom niet kunnen begeven 'naar een sector van het werkgebied van die organisatie waar deze staatloze vroeger gewoonlijk verbleef', reeds moet worden aangemerkt als een situatie waarin de bescherming of bijstand van UNRWA -voor verzoekers- moet worden geacht te zijn opgehouden en verzoekers daarom 'ipso facto' voor de voorzieningen uit richtlijn 2011/95 in aanmerking komen. Indien het Unierecht niet op deze wijze moet worden uitgelegd heeft te gelden dat een terugkeerverplichting niet uitgevoerd kan worden. Libië kan niet als land van terugkeer worden aangemerkt gelet op de vereisten die richtlijn 2008/115 en de rechtspraak van het Hof hieraan stellen. De rechtbank vraagt het Hof in dat geval om te verduidelijken hoe deze situatie zich verhoudt met artikel 1 van het Handvest. Indien aan een derdelander door een lidstaat van de Unie de vluchtelingenstatus is verleend, maar deze derdelander zich niet onder bescherming van de statusverlenende lidstaat kan stellen, dient bij de beoordeling van zijn verzoek om internationale bescherming dat in een andere lidstaat wordt ingediend, ten volle rekening te worden gehouden met deze eerder verleende vluchtelingenstatus en de elementen die deze beslissing ondersteunen. Indien een door UNRWA erkende staatloze Palestijnse vluchteling zich niet onder bescherming van UNRWA kan stellen maar aan hem niet de voorzieningen van richtlijn 2011/95 toekomen, wordt aan de omstandigheid dat de internationale gemeenschap de betreffende staatloze Palestijn reeds als vluchteling heeft erkend, geen betekenis toegekend. De rechtbank vraagt zich af of dit verenigbaar is met artikel 21, tweede lid, van het Handvest, waarin is bepaald dat binnen de werkingssfeer van de Verdragen en onverminderd de bijzondere bepalingen ervan, iedere discriminatie op grond van nationaliteit is verboden. De rechtbank verzoekt het Hof om artikel 12, eerste lid onder a, van richtlijn 2011/95, gelezen in samenhang met artikelen 1 en 21, tweede lid, van het Handvest van de Grondrechten, nader te verduidelijken en houdt de behandeling van het beroep aan in afwachting van het arrest.

PREJUDICIËLE VERWIJZING – Nederland – ABRvS – 13 mei 2026 – [ECLI:NL:RVS:2026:2660](#)

Richtlijn 2008/115/EG (Terugkeerrichtlijn) – Richtlijn 2013/32/EU (Procedurerichtlijn) – Terugkeerbesluit – Veilig derde land – Begrip “vrijwillig”

Appellant heeft de Venezolaanse nationaliteit en heeft zes jaar lang legaal in Ecuador verbleven. De minister heeft zijn asielaanvraag niet-ontvankelijk verklaard omdat Ecuador als veilig derde land wordt beschouwd. Het besluit op de asielaanvraag is ook een terugkeerbesluit, waarin de minister Ecuador als land van terugkeer heeft aangewezen. Appellant heeft aangegeven niet terug te willen keren. De minister heeft de asielaanvraag van appellant niet-ontvankelijk verklaard. De aanvraag is niet inhoudelijk beoordeeld. Hij heeft dus ook niet getoetst of er een refoulementrisico bestaat voor Venezuela, het land van herkomst. Het beroep tegen het terugkeerbesluit is ongegrond verklaard. De rechtbank heeft overwogen dat het woord 'vrijwillig' in artikel 3, derde lid, derde streepje, van de Terugkeerrichtlijn zo gelezen moet worden dat verwacht wordt dat de onderdaan van het derde land binnen de gestelde termijn uit zichzelf het grondgebied van een lidstaat van de Europese Unie verlaat. Deze bepaling gaat daarom niet over de vraag of de betreffende persoon terug wil keren naar het derde land, aldus de rechtbank.

In artikel 33, tweede lid, onder c, van de Procedurerichtlijn staat dat de lidstaten een verzoek om internationale bescherming als niet-ontvankelijk kunnen beschouwen wanneer een land dat geen lidstaat is, uit hoofde van artikel 38 voor de verzoeker als veilig derde land wordt beschouwd. In artikel 38 van de Procedurerichtlijn zijn de voorwaarden opgenomen op basis waarvan het begrip 'veilig derde land' kan worden toegepast. De Afdeling constateert dat deze bepalingen op gespannen voet lijken te staan met de betreffende bepaling uit de Terugkeerrichtlijn en de uitleg die in het Terugkeerhandboek aan het woord 'vrijwillig' wordt gegeven. Deze uitleg leidt er namelijk toe dat een asielaanvraag op grond van de genoemde artikelen uit de Procedurerichtlijn niet-ontvankelijk kan worden verklaard, omdat sprake is van een veilig derde land, terwijl de minister geen terugkeerbesluit naar dat land kan uitvaardigen als de verzoeker daar niet naar wil terugkeren. Het gevolg hiervan is dat de onderdaan van een derde land in dat geval niet in aanmerking komt voor rechtmatig verblijf, maar dat er ook geen terugkeerbesluit met daarin het betreffende derde land als land van terugkeer kan worden uitgevaardigd, tenzij hij daarmee instemt. Uit arrest HvJ [Gevoegde zaken C-924/19 PPU en C-925/19 PPU FMS e.a.](#) van 14 mei 2020, onder 115, volgt namelijk dat in een terugkeerbesluit een land van terugkeer moet worden vermeld. Het voorgaande betekent dat de uitleg dat een onderdaan van een derde land moet instemmen met de terugkeer naar een veilig derde land, de nuttige werking van artikel 33, tweede lid, onder c, en artikel 38 van de Procedurerichtlijn, ontnemt.

Moet het woord 'vrijwillig' in artikel 3, derde lid, derde streepje, van Richtlijn 2008/115/EG, gelezen in het licht van de doelstelling van die richtlijn om een doeltreffend verwijderings- en terugkeerbeleid te voeren en in samenhang met artikel 33, tweede lid, onder c, en artikel 38 van Richtlijn 2013/32/EU, zo worden uitgelegd dat dit verwijst naar de keuze van bestemming van de onderdaan van een derde land?

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

C-230/26 (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge), verwijzing uit **Duitsland** over een **staatloze Palestijn** en de vraag of het **moment van vertrek** uit het **werkgebied van de UNRWA cumulatief** moet worden beoordeeld met het **moment van de rechterlijke beslissing**, dan wel of uitsluitend het tijdstip van de rechterlijke beslissing relevant is voor de beoordeling **of de bescherming van de UNRWA is opgehouden**

RECHTSPRAAK NL – EINDUITSPRAAK – 6 mei 2026 – na [prejudiciële verwijzing Rb. Den Haag, zittingsplaats Roermond](#) – na arrest [HvJ C-202/25 \(Tadmur\)](#) – [ECLI:NL:RBDHA:2026:10757](#)

Richtlijn 2008/115/EG – Richtlijn 2011/95/EU – Strafrechtelijke veroordeling – Terugkeerbesluit – Non refoulementbeginsel – Vertrekplicht

Eiser is afkomstig uit Syrië en aan hem is, toen hij minderjarig was, een subsidiaire beschermingsstatus verleend. Nadat de op grond van deze status verleende vergunning aanvankelijk is verlengd, is vanwege een strafrechtelijke veroordeling de subsidiaire beschermingsstatus ingetrokken.

In het intrekingsbesluit is vermeld dat er geen terugkeerbesluit kan worden vastgesteld op grond van richtlijn 2008/115 vanwege het refoulementrisico. Wel is aan eiser een vertrekplicht opgelegd op grond van de vreemdelingenwet en is eiser gesignaleerd op grond van Verordening 2018/1861.

De rechtbank heeft het HvJ verzocht om uit te leggen waarom -kort gezegd- niet kan worden volstaan met uitsluitend het uitstellen van de verwijdering door verweerder en dus het handhaven van de terugkeerverplichting voor eiser. Eiser kan namelijk aan zijn terugkeerverplichting voldoen door naar elk land buiten de Unie te gaan en hoeft niet terug naar Syrië. De rechtbank heeft ook gevraagd of indien het Unierecht zo moet worden uitgelegd dat indien er geen terugkeerbesluit kan worden vastgesteld, op grond van nationaal recht dan wel een verplichting kan worden opgelegd om uit Nederland te vertrekken.

Uit arrest C-202/25 (Tadmur) volgt dat het terugkeerbesluit niet bestaat uit een zelfstandige terugkeerverplichting voor de derdelander en een zelfstandige terugkeerverplichting voor verweerder. Indien de derdelander niet kan terugkeren naar zijn land van herkomst vanwege het beginsel van non-refoulement en er geen ander derdeland is dat als land van terugkeer kan worden aangemerkt, kan er dus geen terugkeerbesluit worden vastgesteld. Dit staat ook in de weg aan het opleggen van een vertrekplicht op grond van nationale wet- en regelgeving.

De rechtbank komt in de einduitspraak tot de conclusie dat de intrekking rechtmatig is. Verweerder zal wel opnieuw moeten beoordelen of hij ambtshalve een reguliere vergunning zal verlenen gelet op de omstandigheid dat aan eiser geen vertrekplicht kan worden opgelegd en hij op dit moment ook niet in staat is om (rechtmatig) Nederland te verlaten. In het besluit is namelijk ervan uit gegaan dat eiser kan worden verplicht om Nederland te verlaten. De rechtbank heeft tot slot uitgelegd waarom de gronden tegen het besluit tot signalering niet slagen. Beroep deels gegrond, deels ongegrond.

RECHTSPRAAK LIDSTATEN

ANEF : Les Lois de Rolland face au numérique ([libertés chéries](#))

Saisi par plusieurs associations de protection des étrangers, le [Conseil d'État a enjoint à l'État, le 5 mai 2026 de prendre les mesures nécessaires pour garantir un accès normal des usagers à l'Administration numérique pour les étrangers en France \(ANEF\)](#). Mise en oeuvre en 2020, l'ANEF visait à simplifier les démarches des étrangers en France, grâce à une plateforme dématérialisée permettant de gérer l'essentiel des demandes de titres de séjour. Reposant sur le principe du guichet unique, elle devait donc fluidifier les procédures. Hélas, l'ANEF s'est rapidement révélée un véritable désastre.

NOOT – EHRM 21 april 2026, Y.F.C. e.a. t. Nederland

Distant Territory, Binding Obligations in Migration Control: The ECtHR's Judgment in Y.F.C. v. the Netherlands (Strasbourg observers)

NOOT – HvJ conclusie 23 april 2026, C-414/25 (Sedrata)

Litigating Externalisation under the Italy-Albania Protocol (Verfassungsblog)

OVERIG

- Pakistan: EUAA COI report highlights human rights violations (EUAA)
- Belarus: New report highlights deteriorating human rights situation (EUAA)
- Somalia: Reports highlight country's volatile security situation and predicament of internally displaced persons in Mogadishu (EUAA)
- The evidentiary toolbox of the ECtHR: Seven ways to improve establishing facts in pushback cases (Strasbourg observers)

EHRM factsheets en case-law guides

- Accompanied migrant minors in detention
- Unaccompanied migrant minors in detention
- Deprivation of citizenship
- Migrants in detention
- "Dublin" cases
- Collective expulsions of aliens
- Guide on the case-law of the ECHR on Immigration
- Guide on Article 3 of Protocol No. 4 ECHR - prohibition of expulsion of nationals
- Guide on Article 4 of Protocol No. 4 to ECHR - prohibition of collective expulsions of aliens
- Guide to Article 1 of Protocol No. 7 ECHR - procedural safeguards relating to expulsion of aliens
- ECHR-KS – Immigration Detention of migrant children
- ECHR-KS – Article 14 Discrimination and immigration
- ECHR-KS – Immigration Health and immigration
- ECHR-KS – Article 8 Nationality
- ECHR-KS – Summary returns of migrants and/or asylum-seekers ("push-backs") and related case scenarios
- Thematic factsheet: Migration and asylum

Beginnelsen EU-recht

HvJ – CONCLUSIE – C-242/25 (AS SEB banka) – 21 mei 2026 – A-G Szpunar – Letland – ECLI:EU:C:2026:420 – conclusie

Artikel 127, lid 4, VWEU – Beschikking 98/415 – Economisch en monetair beleid – Gebieden die onder de bevoegdheid van de Europese Centrale Bank (ECB) vallen – Nationale ontwerpwetgeving – Raadpleging van ECB – Naleving door nationale instanties – Voorrang EU recht

Samenvatting onder: Financiële diensten

Belastingen

HvJ – ARREST – C-603/24 (Stellantis Portugal) – 13 mei 2026 – Portugal – ECLI:EU:C:2026:404 – conclusie – arrest

Richtlijn 2006/112/EG – Zesde richtlijn (77/388/EEG) – Winstbelasting – Leveringen tussen verbonden ondernemingen – Interne winstverdeling tussen groepsvennootschappen – Aanpassing verrekenprijzen – Aanpassing van prijs van levering als zelfstandige dienst onder bezwarende titel – Relevantie voor de btw van aanpassingen van verrekenprijzen

Stellantis Portugal (voorheen onderdeel van de General Motors-groep) was in 2006 actief als nationale verkoopmaatschappij voor voertuigen in Portugal. Zij kocht voertuigen van Europese producenten binnen de GM-groep en verkocht deze door aan Portugese dealers, die de voertuigen uiteindelijk aan eindklanten verkochten.

Bij fabrieksfouten repareerden de dealers de voertuigen voor de eindklanten. De kosten daarvan, inclusief btw, werden aan Stellantis Portugal doorberekend. Stellantis nam deze kosten vervolgens op in haar totale distributiekosten en gaf ze door aan de Europese producenten.

Op basis van een interne verrekenprijsovereenkomst binnen de GM-groep werd de verkoopprijs van de voertuigen achteraf aangepast. Deze aanpassing gebeurde via credit- of debetnota's, zodat het uiteindelijke resultaat van Stellantis overeenkwam met het vooraf vastgestelde winstdoel.

Na een fiscale controle over 2006 oordeelde de Portugese belastingdienst dat de reparaties juridisch onder verantwoordelijkheid van de Europese producenten vielen. Volgens de belastingdienst had Stellantis Portugal deze reparaties daarom als diensten aan de Europese producenten verricht, die aan btw waren onderworpen.

In december 2009 zijn btw-naheffingsaanslagen opgelegd van in totaal € 1,5 miljoen. Anders dan in de zaak Arcomet Towercranes, gaat het hier om een aanpassing achteraf van de prijs van een levering met het oog op een interne winstverdeling tussen groepsvennootschappen.

Hof: Artikel 2 van richtlijn 77/388/EEG moet aldus worden uitgelegd dat een aanpassing van de verrekenprijs van motorvoertuigen die:

- naar behoren is vastgelegd in een overeenkomst tussen ondernemingen die tot dezelfde groep behoren en tot doel heeft de onderneming die dergelijke voertuigen verwerft, een vooraf bepaalde winstmarge te garanderen op de wederverkoop van deze voertuigen;*
- blijkt uit een door de verkopende onderneming aan de verwervende onderneming gerichte credit- of debetnota, en*
- is berekend op basis van met name de kosten die de verwervende onderneming heeft gemaakt in het kader van de reparatie van die voertuigen door derden,*

geen tegenprestatie vormt voor een „levering van diensten onder bezwarende titel” in de zin van deze bepaling, tenzij er tussen deze ondernemingen een rechtsbetrekking bestaat die wordt gekenmerkt door wederzijdse verplichtingen die inhouden dat de verwervende onderneming diensten verleent aan de verkopende onderneming en deze laatste voor die diensten een vergoeding betaalt in de vorm van een dergelijke aanpassing, waardoor er een rechtstreeks verband kan worden vastgesteld tussen de verlening van deze diensten en die aanpassing.

EHRM factsheet

- Taxation

Belastingen, accijns

HvJ – ARREST – C-322/25 (Swedish Match) – 13 mei 2026 – Portugal – ECLI:EU:C:2026:402 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 92/12/EEG – Accijns – Vernietiging fiscale merktekens – Automatische rechtvaardiging van vernietiging van 2 % van fiscale merktekens alleen voor op nationale grondgebied vernietigde merktekens – Evenredigheid

Swedish Match produceerde en verkocht tabaksproducten en gebruikte Portugese fiscale merktekens (accijnszegels) die op verpakkingen werden aangebracht in productiefaciliteiten in andere lidstaten.

Toen Swedish Match haar activiteiten staakte, vroegen de Portugese autoriteiten om de fiscale merktekens te overleggen. Het bedrijf heeft dat verzoek niet kunnen inwilligen omdat de merktekens tijdens het productieproces van de tabaksfabrikanten waren vernietigd of onbruikbaar waren gemaakt.

Volgens Portugese regels moet vernietiging van merktekens buiten Portugal worden bewezen met verklaringen van de autoriteiten van het land waar de vernietiging plaatsvond. De Portugese autoriteiten concludeerden dat Swedish Match de vernietiging van de betrokken fiscale merktekens niet genoegzaam kon rechtvaardigen.

De verwijzende rechter wijst erop dat als de merktekens in Portugal waren vernietigd, een vereenvoudigde regeling geldt op grond waarvan Swedish Match tot een maximum van 2 % van de jaarlijks tijdens het productieproces verbruikte fiscale merktekens automatisch zou zijn vrijgesteld van de verplichting om bewijsstukken voor het verlies ervan over te leggen. Die regeling gold echter niet voor productie in andere lidstaten. Swedish Match heeft aanvullende accijnsaanslagen opgelegd gekregen. Nadat eerdere beroepen waren afgewezen, ging het bedrijf in cassatie en stelt dat de Portugese regeling in strijd is met het Unierecht.

De verwijzende rechter twijfelt aan de verenigbaarheid van deze nationale regeling met het Unierecht.

Hof: Artikel 21, lid 2, tweede alinea, van richtlijn 92/12/EEG verzet zich tegen een nationale regeling op grond waarvan de vernietiging van fiscale merktekens tot een maximum van 2 % van de hoeveelheid die jaarlijks tijdens het productieproces van accijnsgoederen wordt verbruikt, automatisch gerechtvaardigd wordt geacht, zonder dat de nationale autoriteiten de regelmatigheid van deze vernietiging controleren, voor zover deze regeling slechts van toepassing is indien die merktekens worden vernietigd in een entrepot op het nationale grondgebied en niet in een andere lidstaat.

GERECHT – ARREST – Gevoegde zaken T-685/24 en T-686/24 (Jelgratz en Buchgint) – 20 mei 2026 – Duitsland – ECLI:EU:T:2026:351 – conclusie – arrest

Richtlijn 2008/118/EG – Richtlijn (EU) 2020/262 – Accijns – Meenemen van sigaretten van Polen naar Duitsland om te geven aan familieleden – Vrijstelling accijns indien goederen bestemd zijn voor “eigen behoeften van particulieren”

In beide zaken zijn tabaksproducten (sigaretten en heatsticks) door particulieren meegenomen uit Polen naar Duitsland om aan familieleden te geven. Dit gebruik valt volgens de belastingdienst niet onder gebruik voor “eigen behoeften” en dus is tabaksbelasting opgelegd van resp. 135,83 EUR en 28,63 EUR. De particulieren zijn het daar niet mee eens. De vragen gaan over uitleg van het begrip “eigen behoeften”.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- T-226/26, T-227/26 en T-230/26 (System Kosmetik Produktionsgesellschaft e.a.), verwijzing uit **Duitsland** over vergunningen voor alcoholhoudende producten die daadwerkelijk gebruikt worden voor **vrijgestelde** doeleinden, een nationale praktijk waarbij **accijnzen** niet kunnen worden **voorkomen** met het **verlenen van een vergunning met terugwerkende kracht** en de vraag of artikel 27, lid 1, van **richtlijn 92/83** zich daar in het licht van het **evenredigheidsbeginsel**, tegen verzet
- T-253/26 (Kohlenwasserstoff-Beförderung), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of **richtlijn 2009/118 (accijns)** in de weg staat aan een nationale regeling op grond waarvan een belastingvrijstelling alleen wordt verleend **wanneer het geleidedocument is overgebracht** (wat een formeel vereiste is), ook als er geen sprake is van een fiscaal delict of ander belastingmisbruik.

Belastingen, btw

GERECHT – CONCLUSIE – T-366/25 (Szytelbiecka) – 13 mei 2026 – A-G Martín y Pérez de Nanclares – ECLI:EU:T:2026:347 – conclusie

Richtlijn 2006/112/EG – Schenking van een onderneming in twee gelijke delen aan twee natuurlijke personen die voornemens zijn om hun aandeel, als inbreng in natura, in te brengen in een vennootschap onder firma – Meerdere personen op wie de goederen overgaan – Analyse van een reeks handelingen – Begrip “economische realiteit” – Begrip “overgang van het geheel of een gedeelte van een algemeenheid van goederen”

Een natuurlijke persoon die een economische activiteit uitoefent wil haar onderneming overdragen aan haar twee dochters. De belastingdienst is van oordeel dat de overdracht onderworpen is aan de btw.

Het bijzondere aan deze zaak is dat de twee dochters, die elk een aandeel van 50 % in de onderneming van hun moeder zullen krijgen, voornemens zijn hun aandelen vervolgens in te brengen in een vennootschap onder firma die zij samen beheren en die de economische activiteit van de overgedragen onderneming zal voortzetten.

De verwijzende rechter betwijfelt of deze reeks overgangshandelingen als onderscheiden en zelfstandige handelingen dan wel als één ondeelbaar geheel moet worden beschouwd. Het antwoord op deze vraag zal bepalen of de overgang van de onderneming van de moeder op haar dochters al dan niet binnen de werkingssfeer van artikel 19, eerste alinea, van richtlijn 2006/112 valt.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 19 van richtlijn 2006/112/EG moet aldus worden uitgelegd dat er geen sprake is van een overgang van het geheel van een algemeenheid van goederen wanneer een belastingplichtige aan elk van twee niet-belastingplichtige natuurlijke personen 50 % van een dergelijke algemeenheid om niet overdraagt, terwijl die personen voornemens zijn om hun aandeel onverwijld, als inbreng in natura, in te brengen in een personenvennootschap die een economische activiteit uitoefent en waarvan zij vennoten zijn.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- T-231/26 en T-232/26 (Agenzia delle Entrate Direzione provinciale Genova e.a.), verwijzing uit **Italië** over **richtlijn 2006/112 (btw)**, **bijkomende kosten van veilinghuize**, **vrijheid van ondernemerschap**, **vrijheid van economisch initiatief** en de vraag of de belasting daarover **afrekbaar** is
- C-239/26 (Rilke), verwijzing uit **Italië** over de vraag hoe een **vordering tot doorberekening** van een **aanvullend btw-bedrag** door een **verkoper aan een consument** moet worden gekwalificeerd onder **verordening 1215/2012**.

RECHTSPRAAK NL – Parket bij de Hoge Raad – voorgestelde prejudiciële verwijzing – 15 mei 2026
– [ECLI:NL:PHR:2026:488](#)

Richtlijn 2006/112/EG – Pensioenpremie – Voorafgaande betaling van een premie als voorwaarde – Recht van werknemer op pensioenuitkeringen

Belanghebbende, een stichting, is een ondernemingspensioenfonds. Een aantal werkgevers heeft pensioenovereenkomsten gesloten met hun werknemers.

In een addendum bij de uitvoeringsovereenkomst is vastgelegd dat belanghebbende vanaf 1 juli 2018 de opslag die zij voor het uitvoeren van de pensioenregelingen van de werkgever ontvangt afzonderlijk in rekening mag brengen (de opslag uitvoeringskosten). De opslag uitvoeringskosten strekt in ieder geval ter dekking van de (toekomstige) kosten van pensioenadministratie, actuariële dienstverlening en bestuursondersteuning. Over de opslag uitvoeringskosten is omzetbelasting in rekening gebracht.

Belanghebbende heeft over het eerste kwartaal 2019 € 25.441 aan omzetbelasting op aangifte voldaan. Hiertegen heeft zij bezwaar gemaakt en daarbij verzocht om teruggaaf van omzetbelasting voor een bedrag van € 15.947. De Inspecteur heeft het bezwaar afgewezen.

Belanghebbende betoogt dat de premie die wordt betaald door de werkgevers die het pensioen van hun werknemers bij haar hebben ondergebracht, moet worden opgesplitst in een deel 'opslag uitvoeringskosten', dat de vergoeding voor een niet-vrijgestelde dienst vormt, en een deel 'premie', dat niet de vergoeding voor een prestatie vormt. Het belang van dat betoog is gelegen in het recht op aftrek van voorbelasting.

Voorgesteld prejudiciële vraag: Indien de voorafgaande betaling van een premie een voorwaarde vormt om te kunnen spreken van een 'handeling ter zake van verzekering' in het licht van de vrijstelling van artikel 135, lid 1, onder a), van richtlijn 2006/112/EG wordt dan aan die voorwaarde voldaan in een geval waarin een werkgever weliswaar een contractuele en wettelijke verplichting heeft tot het betalen van een pensioenpremie aan een pensioenfonds ten behoeve van een pensioenvoorziening voor zijn werknemers, maar waarin het recht van de werknemer op pensioenuitkeringen niet afhankelijk mag worden gesteld van de betaling van die premie?

Belastingen, vennootschapsbelasting

HvJ – ARREST – [C-545/24 \(Utiledulci\)](#) – 21 mei 2026 – Portugal – [ECLI:EU:C:2026:412](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Verordening (EU) 2015/1589 – Steunmaatregel door Portugal ten uitvoer gelegd ten gunste van de vrijhandelszone van Madeira – Verlaging inkomstenbelasting voor rechtspersonen – Onverwijld en daadwerkelijke terugvordering – Weigering om opschorting van fiscale executieprocedure toe te staan – Voorrang EU recht

Samenvatting onder: [staatssteun](#)

HvJ – CONCLUSIE – [C-203/25 \(Neo group\)](#) – 21 mei 2026 – A-G Kokott – Litouwen – [ECLI:EU:C:2026:423](#) – [conclusie \(Franse versie\)](#)

Richtlijn 2011/96/EU (Moeder-dochterrichtlijn) – Vrijstelling van dividenden uitgekeerd door een binnenlandse dochteronderneming aan een buitenlandse moedermaatschappij – Algemene vrijstellingsregel voor bronbelasting – Uitzondering op deze regel in geval van misbruik of belastingontduiking

De Litouwse belastingdienst heeft geweigerd om Neo Group een vrijstelling van bronbelasting te geven omdat Neo group misbruik zou hebben gemaakt van deze vrijstelling. Volgens de nationale belastingdienst heeft Neo haar winsten overgemaakt aan haar Cypriotische moedermaatschappij, die economische activiteiten uitoefent. De moedermaatschappij heeft deze winsten echter vervolgens via een reeks transacties, die als een kunstmatige constructie moeten worden gekarakteriseerd, via een andere Cypriotische “grootmoedermaatschappij” herverdeeld naar de natuurlijke persoon die de controle over de groep uitoefent.

De vraag is o.a. of er sprake kan zijn van misbruik van de vrijstelling van bronbelasting wanneer de moedermaatschappij niet alleen formeel, maar ook economisch de begunstigde is van de winstuitkeringen, wat betekent dat zij er feitelijk over kan beschikken. Verder moet worden onderzocht of misbruik van de belastingwetgeving van een andere lidstaat bij de uitkering van dividenden aan een natuurlijke persoon ook en misbruik van de moeder-dochterondernemingsrichtlijn kan vormen.

A-G geeft het Hof in overweging: Er is sprake van misbruik in de zin van artikel 1, lid 2, van de Moeder-Dochterondernemingsrichtlijn wanneer de moedermaatschappij die de dividenden ontvangt de uiteindelijke begunstigde is, maar deze via een niet-authentieke constructie aan de uiteindelijke begunstigde overdraagt. 2) Misbruik van de nationale belastingwetgeving van een lidstaat vormt in beginsel geen misbruik in de zin van artikel 1, lid 2, van de Moeder-Dochterondernemingsrichtlijn. Er kan echter wel sprake zijn van misbruik in de zin van artikel 1, lid 2, van de Moeder-Dochterondernemingsrichtlijn wanneer de uitkering van winsten van de dochteronderneming aan de moedermaatschappij is bedoeld om de uiteindelijke begunstigde in staat te stellen belastingheffing in zijn lidstaat te ontwijken. 3) Het feit dat een winstgevende moedermaatschappij aan haar aandeelhouders een bedrag uitkeert dat (vrijwel) gelijk is aan het bedrag dat zij voorheen van haar dochteronderneming ontving, noch het bestaan van een nauw tijdsverband tussen de ontvangst en de uitkering van dividenden door de moedermaatschappij, vormt een voldoende of essentiële voorwaarde om te concluderen dat er sprake is van een frauduleuze constructie. 4) Voor zover het "doel" van een fiscale regeling rekening moet houden met subjectieve omstandigheden, is de bepalende factor in de eerste plaats de kennis van de persoon die besluit de regeling in te voeren. Dit is doorgaans de meerderheidsaandeelhouder.

Broeikasgasemissierechten

REGELGEVING

Verordening (EU) 2026/1030 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2026 betreffende de broeikasgasemissieboekhouding voor vervoersdiensten, PE/22/2026/INIT, [PB L, 2026/1030, 12.5.2026](#)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [T-255/26 \(OLT Express Germany\)](#), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of **richtlijn 2003/87 (ETS)** zo moet worden uitgelegd dat een **curator** van een luchtvaartmaatschappij, die haar activiteiten al vóór de opening van de **insolventieprocedure** had **gestaakt**, verplicht is de **emissierechten** voor het jaar 2012 in te leveren en een **boete** wegens niet-nakoming te betalen, terwijl hij **zelf niet de exploitant** is.

Consumenten

HvJ – ARREST – [C-488/24 \(Kigas\)](#) – 13 mei 2026 – Litouwen – [ECLI:EU:C:2026:399](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2011/83/EU – Consumentenrechten – Precontractuele verplichting voor handelaren om informatie te verstrekken aan de consument – Verdrag betreffende de overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg (CMR-verdrag) – Informatieverplichting douanerechten

D.V. (de afzender van de goederen en de consument) heeft met Kigas een overeenkomst gesloten tot internationaal vervoer van een aantal persoonlijke bezittingen van die consument van Noorwegen naar Litouwen.

Tijdens het vervoer van de goederen is een werknemer van Kigas bij binnenkomst in de EU door de Zweedse douaneautoriteiten tegengehouden en is hem meegedeeld dat voor de vervoerde goederen douanerechten verschuldigd waren. De medewerker van Kigas heeft de douanerechten betaald. Kigas heeft D.V. verzocht om vergoeding. D.V. heeft dit geweigerd op de grond dat Kigas zijn precontractuele informatieverplichting had geschonden door hem niet te informeren over de douaneprocedures die van toepassing waren op het vervoer van goederen.

De verwijzende rechter vraagt het Hof om uitleg van de informatieverplichting in de betreffende richtlijn.

Hof: Artikel 5, lid 1, onder a) en c), van richtlijn 2011/83/EU moet aldus worden uitgelegd dat de informatieverplichting die krachtens deze bepaling op de handelaar rust, in het kader van sluiting van een overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg vanuit een derde land naar een lidstaat van de Unie inhoudt dat hij verplicht is de afzender-consument te informeren dat er voor de invoer van goederen op het grondgebied van de Unie mogelijk douaneformaliteiten moeten worden vervuld en douanerechten verschuldigd kunnen zijn. De handelaar hoeft daarentegen noch gedetailleerde informatie te verstrekken over de documenten die aan de douane moeten worden overgelegd, noch de toepasselijke tarieven en bedragen van de douanerechten te vermelden.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-160/26 \(Associação Ius Omnibus II\)](#), verwijzing uit **Portugal** over de vraag of het nationale recht, dat de **aanbieders van digitaal platform**, in casu Airbnb Ireland, verplicht een **digitaal klachtenboek** ter beschikking te stellen aan **Portugese consumenten**, ook van toepassing is op een aanbieder met **zetel in andere lidstaat**.
- [C-297/26 \(Unión de Créditos Inmobiliarios\)](#), verwijzing uit **Spanje** over de vraag of **richtlijn 93/13** vereist dat consumenten vooraf **duidelijke, begrijpelijke en voldoende informatie** ontvangen over de werking en financiële gevolgen van de **IRPH-index**, en of bij de beoordeling of sprake is van een **oneerlijk beding** mag worden verlangd dat sprake is van een **zeer duidelijke onevenredigheid** tussen de **overeengekomen rente en marktvoorwaarden**.
-

de Rechtspraak **RECHTSPRAAK NL – VOORNEMEN** prejudiciële verwijzing – 1 mei 2026 – [ECLI:NL:RBAMS:2026:4196](#)

Richtlijn 93/13 EG – Beding over variabele kredietvergoeding – Eenzijdig wijzigen

Eisers hebben met de rechtsvoorganger van IB Krediet een doorlopende kredietovereenkomst gesloten. De kredietovereenkomst is met bemiddeling van een tussenpersoon tot stand gekomen. De kredietovereenkomst bevat een beding dat de kredietverstrekker het recht geeft de variabele kredietvergoeding op ieder moment eenzijdig te wijzigen.

Voorgenomen vragen:

1. Staat artikel 4 lid 2, gelezen in samenhang met artikel 3 lid 1 van Richtlijn 93/13 EG in de weg aan het oordeel van een nationale rechterlijke instantie dat een beding over een variabele kredietvergoeding, dat de

kredietverstrekker het recht geeft de kredietvergoeding op ieder moment eenzijdig te wijzigen, zonder dat hiervoor een (geldige) reden en/of mechanisme voor de wijziging is genoemd, niet oneerlijk is als in het beding is bepaald dat het wettelijke maximum in acht wordt genomen?

2. Is het antwoord op de vorige vraag anders als het beding niet het eigenlijke voorwerp van de overeenkomst zou betreffen?

COVID-19

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-224/26 \(Flughafen Graz e.a.\)](#), verwijzing uit **Oostenrijk** over **staatsteun** voor luchthaven vanwege **COVID19**, een aanvraag die ogv nationale regeling te laat, maar op grond van EU regeling op tijd is ingediend, staatsaansprakelijkheid en de vraag of het Unierechtelijke staatssteunrecht zich verzet tegen schadevergoeding wegens een nationale steunregeling die in strijd bleek met een Commissiebesluit, en in hoeverre ondernemingen op de verenigbaarheid daarvan moesten toezien

WIKI

- [Coronavirus – Europees recht](#)

EHRM factsheets

- [COVID-19 health crisis](#)

Detentie, politiebehandeling en politieonderzoek

EHRM – ARREST – [B.M. t. Zwitserland](#) – 12 mei 2026 – [50227/21](#)
– [ECLI:CE:ECHR:2026:0512JUD005022721](#) – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 5, leden 1 en 4 EVRM – Verlenging voorlopige hechtenis van pedofiel – Afwijzing verzoek voorwaardelijke invrijheidstelling – Ontbreken hoorzitting

Klager, Zwitsers onderdaan, wordt sinds 1980 vervolgd voor seksueel misbruik van kinderen. In 2003 is hij in hoger beroep veroordeeld tot een gevangenisstraf van ruim vier jaar voor seksueel misbruik van minderjarigen. Vervolgens is de gevangenisstraf opgeschort en is klager in voorlopige hechtenis geplaatst gelet op zijn mentale toestand ten tijde van het plegen van de feiten. De nationale rechter oordeelde dat klager, bij wie onder andere een pedofiele stoornis is vastgesteld, zonder passende behandeling een ernstige bedreiging voor de openbare veiligheid vormt. Voorlopige hechtenis was daarmee de enige maatregel om het risico op recidive te beperken. De voorlopige hechtenis is daarop een aantal maal verlengd. Bezwaren tegen de verlenging zijn telkens afgewezen evenals een verzoek om voorwaardelijke invrijheidstelling. In de periode van 2016 tot 2021 is klager nog een aantal maal veroordeeld, onder andere voor het bezit van kinderporno.

Het EHRM overweegt dat het oordeel van de nationale rechter dat er nog steeds een aanzienlijk risico op recidive bestond, is gebaseerd op een uitgebreide en grondige beoordeling van alle aspecten van de zaak, waaronder ook de persoonlijke omstandigheden van klager en dat het oordeel voldoende is gemotiveerd. De uitspraak van de nationale rechter is in overeenstemming met de beginselen die zijn neergelegd in Europese jurisprudentie inzake de rechtvaardiging van vrijheidsbeneming. Voorzetting van voorlopige hechtenis is in dit geval de enige mogelijkheid om herhaling te voorkomen. Er is dan ook geen sprake van schending van artikel 5, lid 1 EVRM.

Het hof oordeelt dat wel sprake is van schending van artikel 5, lid 4 EVRM vanwege het ontbreken van een hoorzitting bij de beoordeling van een schorsingsverzoek, waardoor klager de mogelijkheid is ontnomen te worden gehoord.

 [EHRM updates](#)

EHRM factsheets en guides

- [Hunger strikes in detention](#)
- [Migrants in detention](#)
- [Prisoners' right to vote](#)
- [Prisoners' health-related rights](#)
- [Detention and mental health](#)
- [Detention conditions and treatment of prisoners](#)
- [Use of force in the policing of demonstrations](#)
- [Police arrest and assistance of a lawyer](#)
- [Secret detention sites](#)
- [Guide on Article 5 of the European Convention on Human Rights Right to liberty and security](#)
- [ECHR-KS – Article 5 The notion of deprivation of liberty](#)
- [ECHR-KS – Prisoners' rights Health care in prison](#)
- [ECHR-KS – Article 5 Judicial review of short-term detentions](#)
- [ECHR-KS – Article 14 Prisoners and discrimination](#)
- [Thematic factsheet: Conditions of detention](#)
- [Thematic factsheet: Effective investigations into death or ill-treatment caused by security forces](#)

Diensten, elektronische communicatiediensten

PREJUDICIËLE VERWIJZIGEN LIDSTATEN

- [C-160/26 \(Associação lus Omnibus II\)](#), verwijzing uit **Portugal** over de vraag of het nationale recht, dat de **aanbieders van digitaal platform**, in casu Airbnb Ireland, verplicht een **digitaal klachtenboek** ter beschikking te stellen aan **Portugese consumenten**, ook van toepassing is op een aanbieder met de **zetel in een andere lidstaat**.
- [C-638/25 \(Líra\)](#), verwijzing uit **Hongarije** over of nationale regels die de **verkoop van boeken met homoseksuele inhoud** door **verpakkings- en presentatie-eisen** aan minderjarigen beperken, kwalificeren als **technische voorschriften** en, zo ja, of zij zonder voorafgaande kennisgeving verenigbaar zijn met het **vrije verkeer van diensten en de grondrechten**.
- [C-265/26 \(Wellster Healthtech Group\)](#), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of het **nationale verbod op reclame** voor bepaalde **medische behandelingen op afstand**, verricht door **artsen uit een andere lidstaat** en niet in overeenstemming met de Duitse beroepsnormen, verenigbaar is met in **artikel 56 VWEU (vrij verkeer van diensten)**
[C-308/26 \(Netflix International\)](#), verwijzing uit **België** over de vraag of artikel 13, lid 2, van **richtlijn 2010/13** zich verzet tegen een nationale regeling die **aanbieders van niet-lineaire audiovisuele mediadiensten** uit andere lidstaten verplicht financieel **bij te dragen** aan lokale audiovisuele productie zonder **investeringen** die reeds in **andere lidstaten** zijn gedaan volledig mee te tellen.

Digitalisering, social media en AI

PREJUDICIËLE VERWIJZIGEN LIDSTATEN

- [C-160/26 \(Associação lus Omnibus II\)](#), verwijzing uit **Portugal** over de vraag of het nationale recht, dat de **aanbieders van digitaal platform**, in casu Airbnb Ireland, verplicht een **digitaal klachtenboek** ter beschikking te stellen aan **Portugese consumenten**, ook van toepassing is op een aanbieder met **zetel in andere lidstaat**.

REGELGEVING

EUDI-wallet vragen en antwoorden tijdens behandeling van het Europese voorstel inzake de Digital Networks Act ([Ellen Timmer](#))

Europese Commissie

Aanbeveling (EU) 2026/1035 van de Commissie van 29 april 2026 tot vaststelling van een gemeenschappelijk kader voor technologieën voor leeftijdsverificatie in de EU, C/2026/4225, [PBL, 2026/1035, 8.5.2026](#)

OVERIG

- Mr. dr. C.M.K.C. Cuijpers, mr. dr. N. Lavrijssen, mr. dr. M. Paun, De impact van de Digital Omnibus op de AVG, in: [P&I 2026/11](#)
- Council of Europe at the 2026 European Dialogue on internet governance ([COE](#))
- Europese Commissie scherp richtsnoeren voor deepfakes en AI-content aan: Daniël de Weerd spreekt hierover op IE Zomerforum ([IE forum](#))
- Het wetsvoorstel Nieuw naburig recht deepfakes van personen: een kritische bespreking van twee onderbelichte aspecten – Jorn Torenbosch & Charlotte Vrendenbarg ([IE forum](#))
- Hoog risico onder de AI-verordening: de nieuwe EU-richtlijnen uitgelegd ([IT&recht](#))
- The Working Group examines the structure of the CCJE's future Opinion on the use of artificial intelligence (AI) in the context of the judicial process ([CCJE](#))
- Amazon, systemic risk, and the Digital Services Act: What the General Court did and did not decide ([EU law analysis](#))
- VERTALING Kaderverdrag van de Raad van Europa over artificiële intelligentie en de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat, ST/12516/2024/INIT, [PBL, 2026/1081, 13.5.2026](#).
- Digital citizenship education vital for responsible use of technology ([COE](#))
- Privacy First stuurt brief aan Tweede Kamer over de risico's van digitale identificatie ([Ellen Timmer](#))
- Digitale diefstal is het verdienmodel van techgiganten | Amnesty: "Datastromen voor generatieve AI schenden massaal onze privacy" ([Ellen Timmer](#))
- Digital Omnibus Moves Forward, Trampling Fundamental Rights ([liberties.eu](#))
- Toezicht op AI ([NJB](#))
De procureur-generaal bij de Hoge Raad krijgt een aanvullende verantwoordelijkheid: hij gaat toezicht houden op AI-systemen met een hoog risico die worden ontwikkeld en ingezet door onder meer rechtbanken, gerechtshoven en de hoogste rechtscolleges.

EHRM – factsheet en guides

- [New technologies](#)

Discriminatie en gelijke behandeling

EHRM – ARREST – Asen Asenov t. Bulgarije – 12 mei 2026 – 38741/19 – ECLI:CE:ECHR:2026:0512JUD003874119 – persbericht – arrest

Artikel 8 en 14 EVRM – Racistische uitingen Bulgars parlement lid over Roma – Onjuist beoordelingskader nationale rechters – Schending

Deze zaak gaat over racistische uitingen die een lid van het Bulgaarse parlement heeft gedaan over Roma. De Bulgaarse hoogste bestuursrechter heeft bij de beoordeling van deze uitspraken nagelaten om het recht op respect voor het privéleven (artikel 8 EVRM) af te wegen tegen de vrijheid van meningsuiting (artikel 10 EVRM). In de zaak Budinova en Isaev v. Bulgarije gaat om dezelfde uitingen, maar daar hebben klagers in Bulgarije een civiele schadevergoedingsclaim ingediend. Volgens het Hof werden de uitspraken ten onrechte als aanvaardbare publieke opinie gekwalificeerd, waarbij werd genegeerd dat dergelijke uitingen haat en intolerantie jegens een etnische groep kunnen bevorderen. Hierdoor is er onvoldoende rekening gehouden met het verschil tussen felle kritiek en het belasteren van een groep. Het Hof komt daarom in beide zaken tot een schending van artikel 8 in combinatie met 14 EVRM.

 [EHCRC updates](#)

HvJ – ARREST – C-747/22 (INPS) – 7 mei 2026 – **Grote Kamer – Italië – ECLI:EU:C:2026:376 – conclusie – arrest**

Richtlijn 2011/95/EU – Personen die internationale bescherming genieten – Toegang tot werk – Sociale voorzieningen – Basisinkomen – Voorwaarde van verblijf van ten minste tien jaar, waarvan de laatste twee jaar ononderbroken – Indirecte discriminatie – Rechtvaardiging – Fundamentele prestaties

Samenvatting onder: [arbeid en sociale zekerheid](#)

NOOT – EHRM 4 december 2026, Ortega Ortega t. Spanje

The ECtHR's First Victimisation Judgment... 50 years after the 1975 Equal Pay Directive ([EJILtalk](#))

In December 2025, in Ortega Ortega v. Spain, the European Court of Human Rights (ECtHR), for the first time, found that unremedied employer retaliation against a sex discrimination complainant amounted to sex discrimination. The domestic courts upheld a woman's dismissal after she complained about unequal pay. The ECtHR found a violation of Article 14 with Article 8 ECHR, holding that states have positive duties to ensure real and effective protection against employer retaliation for sex discrimination complaints. While not using the term "victimisation", it referred to EU law provisions that do.

EHRM - facstsheets en guides

- [Gender Identity](#)
- [Homosexuality: criminal aspects](#)
- [Racial profiling](#)
- [Roma and Travellers](#)
- [Thematic factsheet: Roma and Travellers](#)
- [Guide on Article 14 ECHR and on article 1 of Protocol No. 12 to the Convention - prohibition of discrimination](#)

Douane, tariefindeling, handel en antidumping

HvJ – ARREST – [C-488/24 \(Kigas\)](#) – 13 mei 2026 – Litouwen – ECLI:EU:C:2026:399 – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2011/83/EU – Consumentenrechten – Precontractuele verplichting voor handelaren om informatie te verstrekken aan de consument – Verdrag betreffende de overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg (CMR-verdrag) – Informatieverplichting douanerechten

Samenvatting onder: [consumenten](#)

HvJ – ARREST – [C-889/24 \(Delve 2\)](#) – 21 mei 2026 – Letland – ECLI:EU:C:2026:413 – [geen conclusie](#) – [arrest](#)

Uitvoeringsverordening (EU) 2022/191 – Antidumpingrecht op bepaalde soorten ijzeren of stalen bevestigingsmiddelen van oorsprong uit China – Douaneaangifte – Verzoek tot rectificatie – Importeur die na de douaneaangifte een handelsfactuur overlegt die aan de vereisten van die bepaling voldoet

Het betreft een geding tussen DELVE 2, een vennootschap naar Lets recht, een de Letse belastingdienst, over de afwijzing van het verzoek van DELVE 2 om wijziging van douaneaangiften op basis van geldige handelsfacturen die na die aangiften zijn opgesteld.

België en Letland hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 1, lid 3, van uitvoeringsverordening (EU) 2022/191 moet aldus worden uitgelegd dat deze bepaling de importeur toestaat om, met het oog op de vaststelling van een definitief antidumpingrecht, na de douaneaangifte een handelsfactuur over te leggen die aan de vereisten van deze bepaling voldoet maar pas na die aangifte is opgesteld.

Artikel 1, lid 3, van uitvoeringsverordening 2022/191, gelezen in het licht van overweging 607 ervan, moet aldus worden uitgelegd dat wanneer voor goederen die aan een individueel antidumpingrecht zijn onderworpen, een geldige handelsfactuur wordt overgelegd die aan de vereisten van deze bepaling voldoet, dit op zichzelf niet automatisch de toepassing van dat antidumpingrecht rechtvaardigt.

GERECHT – ARREST – [T-150/25 \(G\)](#) – 13 mei 2026 – Oostenrijk – ECLI:EU:T:2026:345 – [conclusie](#) – [arrest](#)

Verordening (EU) nr. 952/2013 – Douanewetboek van de Unie – Recht op beroep – Tariefindeling van stuwbanden voor eenmalig gebruik – Beroep in rechte – Correctie – Terugwerkende kracht

Het betreft een geding tussen G GmbH en het douanekantoor Oostenrijk over de tariefindeling van stuwbanden voor eenmalig gebruik bij een beschikking inzake bindende tariefinlichtingen (hierna: „BTI-beschikking”)

De verwijzende rechter merkt op dat artikel 34, lid 4, van het douanewetboek van de Unie uitdrukkelijk bepaalt dat BTI-beschikkingen alleen met terugwerkende kracht nietig kunnen worden verklaard indien zij op grond van onjuiste of onvolledige gegevens van de aanvrager zijn gegeven. Bovendien stelt de verwijzende rechter vast dat, krachtens artikel 34, lid 3, van dat wetboek, BTI-beschikkingen hun geldigheid niet met terugwerkende kracht verliezen. Ten slotte merkt de verwijzende rechter op dat artikel 34, lid 6, van het douanewetboek van de Unie bepaalt dat BTI-beschikkingen niet kunnen worden gewijzigd. De verwijzende rechter heeft evenwel twijfels over de vraag of artikel 34 van het douanewetboek van de Unie gevolgen heeft voor de beroepen die op grond van artikel 44 van dat wetboek worden ingesteld.

Gerecht: Artikel 44, lid 4, van verordening (EU) nr. 952/2013 verzet zich niet tegen een nationale bepaling volgens welke de beslissing van een rechterlijke instantie waarbij overeenkomstig artikel 44, lid 2, van die verordening

beroep is ingesteld tegen een beschikking inzake bindende tariefinlichtingen, terugwerkende kracht heeft tot de datum waarop de douaneautoriteiten die beschikking hebben gegeven.

EHRM – algemeen

OVERIG

Access to Justice before the Strasbourg Court with Veronika Fikfak ([Strasbourg observers](#))

EHRM – factsheets

- [ECHR-KS – Article 6 \(criminal\) Exhaustion of domestic legal remedies/ compliance with the four-month rule \(premature expressions of guilt\)](#)
- [ECHR-KS – Article 34/35 The locus standi of relatives \(indirect victims\) to bring a case to the Court when the direct victim has died](#)
- [ECHR-KS – Article 34/35 The locus standi of representatives to bring/pursue a case before the Court when the direct victim has died](#)

Eigendomsrecht

EHRM – ADVISORY OPINION Protocol no. 16 – Slovenië – 3 mei 2026 – [P16-2026-003](#) – [persbericht](#)

Artikel 1, Eerste Protocol bij het EVRM – Aanleg snelweg – Verlening bouwvergunning terwijl de onteigeningsprocedure nog loopt

Het verzoek gaat over een procedure die de Sloveense autoriteiten het recht geeft om een perceel grond te bezetten en met bouwwerkzaamheden te beginnen, terwijl hierdoor een eigenaar effectief het gebruik van zijn grond wordt ontnomen, zonder dat eerst formeel wordt onteigend.

Onder de Sloveense Bouwwet kan een bouwvergunning voor bepaalde wegen van nationaal belang al worden verleend terwijl de onteigeningsprocedure nog loopt en de grond dus formeel nog in het bezit is van een andere persoon.

Het Sloveense Hooggerechtshof heeft het EHRM gevraagd om richtlijnen te geven over de vraag of het verlenen van een bouwvergunning voor de bouw van een snelweg zonder eerst de getroffen grond te onteigenen een onrechtmatige inbreuk vormt op de eigendomsrechten van de landeigenaren, zoals beschermd door artikel 1, Eerste Protocol bij het EVRM en artikel 33 van de Grondwet van Slovenië.

EHRM – ARREST – Petrignani e.a. t. Italië – 28 mei 2026 – 26187/14 – 26187/14 – 24511/21 – ECLI:CE:ECHR:2026:0528JUD002618714 – persbericht – arrest

Artikel 1, Eerste Protocol bij het EVRM – Beslaglegging totale opbrengst (i.p.v. aandeel) fraudedelicten – Hoofdelijke aansprakelijkheid – Eigendomsrecht – Schending

Klagers, een drietal Italiaanse onderdanen, werden verdacht van diverse fraudedelicten. Voor de uit deze strafbare feiten verkregen totale opbrengst zijn vorderingen tot het leggen van beslag (voor de totale opbrengst) tegen iedere klager uitgebracht.

Met een beroep op artikel 1, Eerste Protocol bij het EVRM stellen klagers dat een beslag op hun vermogen voor de totale opbrengst van het misdrijf (en niet slechts hun aandeel) geen voldoende voorzienbare rechtsgrondslag had en onevenredig was.

Het hof concludeert dat inderdaad sprake is van schending van artikel 1, Eerste Protocol bij het EVRM. Gezien de aard en de doelstelling van de vorderingen tot beslag is het Hof van oordeel dat het niet gerechtvaardigd was om de verantwoordelijkheid voor het terughalen van het door de mededaders behaalde voordeel van de nationale autoriteiten naar klagers te verschuiven en dat dit een buitensporige last voor klagers oplevert. Het uitvaardigen van beslagvorderingen op basis van hoofdelijke aansprakelijkheid stond niet in verhouding tot de nagestreefde doelen.

EHRM – VERWIJZING NAAR GROTE KAMER – Macagnino en Marzo t. Italië en Cavallotti e.a. t. Italië – 7 mei 2026 – persbericht

Artikelen 6, 7 en 8 EVRM – Artikel 1, Eerste Protocol bij het EVRM – Preventieve confiscatie – Geen straf zonder wet – Eigendomsrecht – Verdenking witwassen – Illegaal verkregen vermogen.

Samenvatting onder: Procesrecht en recht op eerlijk proces

EHRM factsheets en guides

- Guide on Article 1 of Protocol No. 1 to the ECHR - protection of property
- Thematic factsheet: Protection de la propriété

Energiemarkt

HvJ – ARREST – C-199/25 (Fluvius Halle-Vilvoorde e.a.) – 7 mei 2026 – A-G Rantos – België – ECLI:EU:C:2026:384 – conclusie

Verordening (EU) 2019/943 – Tarieven voor toegang tot netwerken, het gebruik van netwerken en versterkingen – Begrip ‘ongelateerde kosten ter ondersteuning van ongelateerde beleidsdoelstellingen’ – Tariefmethodologie met historische kostentrendmethode – Mogelijkheid om de gevolgen van een met het Unierecht onverenigbaar geachte nationale regeling tijdelijk te handhaven teneinde rechtsonzekerheid te voorkomen

Tien Vlaamse distributienetbeheerders hebben een conflict met de Vlaamse Nutsregulator over de rechtmatigheid van een beslissing van laatstgenoemde tot vaststelling van de tariefmethodologie voor de distributie van elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2025-2028. De verwijzende rechter wil o.a. weten of een tariefmethodologie op basis van een historische kostentrendmethode verenigbaar is met artikel 18, lid 1, eerste alinea, van verordening 2019/943 en of het mogelijk is om, ingeval deze regeling onverenigbaar wordt geacht met het Unierecht, de gevolgen ervan tijdelijk te handhaven teneinde rechtsonzekerheid te voorkomen.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 18, lid 1, eerste alinea, tweede volzin, van verordening (EU) 2019/943, alsook artikel 57, leden 4 en 5, en artikel 59, lid 1, onder a), van richtlijn (EU) 2019/944 staan er niet aan in de weg dat de kosten voor de uitvoering van de openbaredienstverplichtingen die door een lidstaat op grond van artikel 9, lid 2, van richtlijn 2019/944 aan de netbeheerder zijn opgelegd, en die niet worden gefinancierd door belastingen, taksen, subsidies, bijdragen en heffingen, in de nettarieven worden verrekend, mits deze kosten niet in de methodologie voor de vaststelling van die tarieven worden opgenomen en duidelijk van die tarieven worden onderscheiden.

Artikel 18, lid 1, eerste alinea, tweede volzin, van verordening 2019/943 staat niet in de weg aan de vaststelling door een nationale regulerende instantie van een tariefmethodologie voor de distributie van elektriciteit die gebruikmaakt van een historische kostentrendmethode, voor zover deze methodologie voorziet in factoren aan de hand waarvan deze gegevens zo nodig kunnen worden aangepast aan de kosten van een efficiënte en structureel vergelijkbare distributienetbeheerder. Het staat aan de nationale regulerende instantie om, onder toezicht van de nationale rechterlijke instanties, op basis van de relevante feiten en met inachtneming van de in artikel 18 van deze verordening neergelegde algemene beginselen voor de vaststelling van de tarieven, te bepalen of de voor die berekening gebruikte methodologie passend is.

HvJ – CONCLUSIE – [C-325/25 \(Eneco Wind Belgium\)](#) – 21 mei 2026 – A-G Rantos – België – ECLI:EU:C:2026:421 – [conclusie](#)

Verordening (EU) 2022/2577 – Richtlijn 92/43/EEG – Richtlijn 2009/147/EG – Richtlijn 2000/60/EG – Hernieuwbare energie – Plannings- en vergunningsprocedure – Projecten die van hoger openbaar belang worden geacht – Voorrang bij de afweging van rechtmatige belangen in individuele gevallen – Materiële werkingssfeer van voorrang – Wijze van erkenning van hoger openbaar belang – Absolute of principiële voorrang – Windturbines – Bescherming van landschap en erfgoed

Samenvatting onder: [milieu](#)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-169/26 \(Tiberis Holding II\)](#), verwijzing uit **Italië** over de vraag of een door de Europese Commissie goedgekeurde **nationale steunregeling voor hernieuwbare energie**, met een **terugbetalingsmechanisme bij hoge marktprijzen** en een **verschillend regime voor producenten afhankelijk van de toegangswijze**, verenigbaar is met het Unierecht en of die goedkeuring nationale rechterlijke toetsing uitsluit.
- [C-251/26 \(HERA\)](#), verwijzing uit **Kroatië** over de vraag of het Unierecht zich verzet tegen de praktijk waarbij berekeningen voor de **periodieke afrekening (aan energiebedrijven)** door nationale regulerende instanties, ook de **inkomsten** van het bedrijf omvatten die zijn **gegenereerd in andere lidstaten** en waarover (daar) **al vergoedingen in rekening zijn gebracht**. Daarnaast is de vraag of een dergelijke factuur of afrekening moet worden aangemerkt als een voor **beroep vatbaar besluit**, zodat **effectieve rechterlijke bescherming** is gewaarborgd.

CONSULTATIE

Voorstel voor een verordening, Herziening van de EU-regels inzake infrastructuur voor alternatieve brandstoffen, raadpleging 11 mei 2026 - 3 augustus 2026 ([EC](#))

Europese Commissie

Mededeling van de Commissie — Richtsnoeren ter verduidelijking van bepaalde EU-regels die van toepassing zijn op passagiers en vervoerexploitanten en in het toerisme, in het licht van de huidige beperkte aanvoer van vliegtuigbrandstof uit het Midden-Oosten, C/2026/3172, [PB C, C/2026/2669, 12.5.2026](#)

OVERIG

- Aanbeveling (EU) 2026/1001 van de Commissie van 30 april 2026 over de bescherming van kwetsbare en energiearme afnemers tegen afsluiting van de energielevering, alsmede tijdens het plannen en uitvoeren van de uitfasering van aardgas of wanneer aardgasdistributienetten worden ontmanteld, C/2026/2852, [PB L, 2026/1001, 8.5.2026](#)
- Aanbeveling (EU) 2026/1007 van de Commissie van 30 april 2026 inzake het ondersteunen van de ontwikkeling van energiegemeenschappen en het optimaal benutten van het potentieel van zelfconsumptie, C/2026/2850, [PB L, 2026/1007, 8.5.2026](#)
- Aanbeveling (EU) 2026/1008 van de Commissie van 30 april 2026 over de samenvatting van de belangrijkste contractuele voorwaarden van energieleveringscontracten, C/2026/2853, [PB L, 2026/1008, 8.5.2026](#)
- Aanbeveling (EU) 2026/1009 van de Commissie van 30 april 2026 over risicobeheer door de leverancier, C/2026/2851, [PB L, 2026/1009, 8.5.2026](#)

Erfrecht

OVERIG

Dark Spots of the European Succession Regulation: A Decade of Its Application ([conflict of laws](#))

Europees OM

NOOT – HvJ 16 april 2026, [C-328/24 P \(Brâncuși/EOM\)](#)

What is a complete system of legal remedies and procedures? Judgment of the CJEU in *Mincu Pătrașcu Brâncuși v. EPPO* ([Johan Callewaert](#))

OVERIG

- EOM-onderzoek in Duitsland: doorzoeken en €18 miljoen beslag in vermeende btw-carrousel met Nederlandse schakel ([bijzonder strafrecht](#))

Het Europees Openbaar Ministerie liet op 12 mei 2026 acht doorzoeken uitvoeren in Saarland en Saksen en hield één verdachte aan in een onderzoek naar een vermeende btw-carrouselfraude van €18 miljoen via de handel in kleine elektronica. Het EOM legde voor hetzelfde bedrag beslag en stelt dat het onderzochte bedrijf tussen 2019 en 2023 onverschuldigd btw-teruggaven zou hebben geclaimd. De fraudeketen zou zich hebben uitgestrekt over Duitsland, Italië, Nederland, Portugal en Slowakije, waarbij Nederlandse missing traders en Duitse bufferondernemingen een rol zouden hebben gespeeld

- Doorzoeken in Ajaccio: het EOM en de fraude met Europese herstellfondsen ([bijzonder strafrecht](#))

Europese subsidies

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-277/26 \(Skarb Państwa\)](#), verwijzing uit **Polen** over de vraag of het besluit van de Commissie tot **weigering van EFRO-medefinanciering** ongeldig is wegens het niet in aanmerking nemen van de uit het **primaire Unierecht** voortvloeiende **procedurele en materieelrechtelijke waarborgen**, waaronder de beginselen van behoorlijk bestuur, rechtszekerheid en eerbiediging van de rechten van verdediging

Familieleven en familierecht

EHRM – ARREST – [Sener t. Polen](#) – 7 mei 2026 – [53371/18](#) –
ECLI:CE:ECHR:2026:0507JUD005337118 – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 1, Zevende Protocol bij het EVRM – Ongewenstverklaring vanwege gevaar voor nationale veiligheid – Geen inzage in informatie – Onvoldoende procedurele waarborgen

Samenvatting onder: [Asiel en migratie](#)

EHRM – ARREST – [Y. t. Servië](#) – 12 mei 2026 – [28322/20](#) –
ECLI:CE:ECHR:2026:0512JUD002832220 – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 8 EVRM – Geen contact met halfbroer die geadopteerd is – Geen schending

Klaagster, een Servisch meisje (geboren in 2007), is in 2015 samen met haar broers en zussen in een pleeggezin geplaatst. De ouders zijn ontheven van hun ouderlijk gezag. Toen haar halfbroer in 2017 werd geadopteerd door een buitenlands echtpaar, verloor zij elk contact met hem, ondanks beloftes van de adoptieouders. Klaagster klaagt dat deze scheiding in strijd is met artikel 8 EVRM, maar het Hof oordeelt dat er geen schending heeft plaatsgevonden.

 [EHRC updates](#)

EHRM – ARREST – [Fal t. Spanje](#) – 12 mei 2026 – [25828/23](#) –
ECLI:CE:ECHR:2026:0512JUD002582823 – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 8 EVRM – Uitzetting mogelijke jihadistische recruiter zonder strafrechtelijke vervolging – Geen schending

Samenvatting onder: [asiel en migratie](#)

EHRM – VERWIJZING NAAR GROTE KAMER – Z. e.a. t. Finland – 11 mei 2026 – 42758/23
– [ECLI:CE:ECHR:2025:1216JUD004275823](#) – [persbericht](#) – [arrest 16.12.25](#) – [persbericht verwijzing](#)

Artikel 8 EVRM – Haags Verdrag inzake Kinderontvoering – Familieleven – Bevel tot terugkeer – Geen schending

Klagers zijn twee minderjarige zoons van Z. Vader heeft zijn zoons zonder toestemming van hun moeder vanuit Rusland meegenomen naar Finland. De zonen hebben asiel gekregen in Finland. De Finse rechtbank heeft beslist dat de zonen naar Rusland moeten terugkeren op grond van het Haags Verdrag inzake kindervervoering. Klagers stellen dat het bevel van het Hooggerechtshof tot terugkeer in strijd is met hun recht op respect voor hun gezinsleven.

Het Hof oordeelt dat de nationale rechtbanken hebben voldaan aan de procedurele vereisten van artikel 8 EVRM, door daadwerkelijk rekening te houden met de factoren die een uitzondering zouden kunnen vormen op de onmiddellijke terugkeer van de kinderen in de zin van het Haags Verdrag. De redenering van het Hooggerechtshof is voldoende gedetailleerd in het licht van de uitzonderingen in het Haags Verdrag, die strikt moeten worden geïnterpreteerd. Die inbreuk was daarom "noodzakelijk in een democratische samenleving". Geen schending artikel 8 EVRM. De klacht op grond van artikel 3 EVRM is niet ontvankelijk. Het EHRM handhaaft de tijdelijke maatregel op grond waarbij Finland is gelast de jongens niet terug te sturen naar Rusland voordat de uitspraak definitief is geworden.

Op verzoek van klagers wordt de zaak doorverwezen naar de Grote Kamer.

EHRM factsheets en case-law guide

- [Children's rights](#)
- [Gestational surrogacy](#)
- [International child abductions](#)
- [Parental rights](#)
- [Protection of minors](#)
- [Reproductive rights](#)
- [Guide on Article 8 ECHR - right to respect for private and family life, home and correspondence](#)
- [Guide on Article 12 ECHR - right to marry](#)
- [ECHR-KS – Rights of the child Contact rights](#)
- [ECHR-KS – Article 8 Filiation](#)
- [ECHR-KS – Article 8 Right of the child to be heard in domestic proceedings on family matters](#)
- [ECHR-KS – Article 8 Surrogacy](#)
- [Thematic factsheet: Reproductive rights](#)
- [Thematic factsheet: Children's rights](#)

Financiële markt en diensten, EMU, Bankenunie

HvJ – ARREST – C-557/24 P (Malacalza Investimenti en Malacalza/ECB) – 21 mei 2026 –
[ECLI:EU:C:2026:419](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2014/59/EU – Verordening (EU) nr. 1024/2013 – Besluiten Europese Centrale Bank (ECB) – Prudentieel toezicht – Vroegtijdige-interventiemaatregelen – Niet-contractuele aansprakelijkheid ECB – Voldoende gekwalificeerde schending

Banca Carige, een grote Italiaanse bank staat sinds 2014 onder rechtstreeks prudentieel toezicht van de ECB. In 2015 heeft een buitengewone vergadering van aandeelhouders van Banca Carige een kapitaalverhoging van 850 miljoen EUR goedgekeurd om het kapitaaltekort te verhelpen dat de ECB had vastgesteld. In 2016 heeft de ECB een vroegtijdige-interventiemaatregel vastgesteld. De ECB heeft de bank op 1 januari 2019 onder tijdelijk bewind gesteld. Na een reddingsplan en een nieuw bestuur en is het tijdelijk bewind in 2020 geëindigd.

Malacalza Investimenti en Malacalza waren aandeelhouders van Banca Carige. Zij hebben op grond van artikel 268 VWEU beroep ingesteld bij het Gerecht, waarbij zij verzochten om vergoeding van de schade die zij stellen te hebben geleden als gevolg van de wijze waarop de ECB in de jaren 2014-2019 het prudentieel toezicht op Banca Carige SpA heeft uitgeoefend. De waarde van hun deelnemingen zou zijn gedaald. Volgens verzoekers was er sprake van acht onrechtmatigheden als grond voor de niet-contractuele aansprakelijkheid van de ECB. Het Gerecht oordeelt dat artikel 69 *octiesdecies*, lid 1, onder a), van de gecoördineerde banktekst een doelstelling van algemeen belang nastreeft en er niet toe strekt aan particulieren rechten toe te kennen. Geen van de overige aangevoerde onrechtmatigheden kan leiden tot de niet-contractuele aansprakelijkheid van de Unie. Het Gerecht heeft het beroep verworpen.

Malacalza Investimenti en Malacalza hebben een hogere voorziening ingesteld. Het Gerecht heeft, volgens het Hof, een beoordelingsfout gemaakt door in punt 129 van het bestreden arrest te oordelen dat, met het oog op een doel van algemeen belang, artikel 69 *octiesdecies*, lid 1, onder a), van de enige banktekst niet tot doel heeft rechten te verlenen aan particulieren.

Het Hof is het eens met de A-G dat de vroegtijdige-interventiemaatregelen die de ECB heeft genomen, zowel rechtstreeks als indirect gevolgen konden hebben voor de juridische situatie van de aandeelhouders van Banca Carige. De maatregelen waren weliswaar bedoeld om de stabiliteit van het financiële stelsel te waarborgen, maar moesten ook de belangen van deposanten en aandeelhouders van kredietinstellingen beschermen.

Het Hof vernietigt het arrest van het Gerecht in zaak T-134/21 voor zover het Gerecht de vordering van Malacalza Investimenti e.a. heeft verworpen.

HvJ – ARREST – [C-198/24 \(Mr Green\)](#) – 21 mei 2026 – Oostenrijk – [ECLI:EU:C:2026:415](#) – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Verordening (EU) nr. 655/2014 (EAPO) – Grensoverschrijdende inning van schuldvorderingen – Europees bevel tot conservatoir beslag op bankrekeningen – Online kansspelen – Voorwaarde “periculum in mora” – Reëel risico op verloren gaan van tegoeden

Samenvatting onder: [Justitiële samenwerking in civiele zaken en IPR](#)

HvJ – ARREST – [Gevoegde zaken C-684/24 en C-685/24 \(Across Fiduciaria e a.\)](#) – 21 mei 2026 – Italië – [ECLI:EU:C:2026:410](#) – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn (EU) 2015/849 – Artikel 47 Handvest – Voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering – Informatie over de uiteindelijk begunstigen van trusts en soortgelijke juridische constructies – Legitiem belang – Grondrechten van de uiteindelijk begunstigen – Rechtszekerheid

Samenvatting onder: [Witwassen en terrorisme](#)

HvJ – CONCLUSIE – [C-242/25 \(AS SEB banka\)](#) – 21 mei 2026 – **Grote Kamer** – A-G Szpunar – Letland – [ECLI:EU:C:2026:420](#) – [conclusie](#)

Artikel 127, lid 4, VWEU – Beschikking 98/415 – Economisch en monetair beleid – Gebieden die onder de bevoegdheid van de Europese Centrale Bank (ECB) vallen – Nationale ontwerpwetgeving – Raadpleging van ECB – Naleving door nationale instanties – Voorrang EU recht

De zaak gaat over een wetsontwerp over de tijdelijke heffing ter bescherming van hypotheeknemers. De begrotingscommissie heeft de vóór de derde lezing voorgestelde versie van het wetsontwerp doen toekomen aan de ECB met een verzoek om advies. Zonder het advies van de ECB af te wachten, is de wet door het parlement in derde lezing goedgekeurd en ter afkondiging naar de president van de staat gestuurd. De ECB heeft vervolgens een advies vastgesteld en gepubliceerd. In dat advies heeft de ECB zich voorzichtig kritisch uitgelaten over de tijdelijke heffing. Een week later is het advies van de ECB besproken tijdens een vergadering van de begrotingscommissie. Diezelfde dag heeft de president de wet afgekondigd, die op 1 januari 2024 in werking is getreden.

SEB banka, een in Letland geregistreerde kredietinstelling, en twee personen hebben een procedure ingeleid bij de verwijzende rechter, waarbij zij hebben aangevoerd dat de bestreden wet ongrondwettig is, met name omdat deze in strijd is met het beginsel van de correcte totstandkoming van wetgeving. Zij voeren aan dat het parlement zijn verplichting niet is nagekomen om de ECB te raadplegen voordat de bestreden wet werd vastgesteld.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 127, lid 4, VWEU en artikel 4 van beschikking 98/415/EG moeten aldus worden uitgelegd dat, als er sprake is van een situatie die onder de ‚bevoegdheidsgebieden‘ van de ECB valt, de verplichting om de ECB over een ontwerp van wettelijke bepaling te raadplegen uit hoofde van die bepalingen niet is nagekomen in een situatie waarin het parlement van een lidstaat een wet vaststelt voordat het advies van de ECB is ontvangen wanneer er een nationale procedure bestaat volgens welke die wet vóór de afkondiging en inwerkingtreding ervan aan een nieuwe behandeling door het parlement kan worden onderworpen.

Artikel 127, lid 4, VWEU en artikel 4 van beschikking 98/415 mogen niet aldus worden uitgelegd dat een nationale rechter bepalingen van een nationale wet die in strijd met die artikelen zijn vastgesteld, buiten toepassing moet laten.

Het beginsel van voorrang van het Unierecht en het rechtszekerheidsbeginsel mogen niet aldus worden uitgelegd dat de Latvijas Republikas Satversmes tiesa in zijn arrest kan oordelen dat de rechtsgevolgen van de bestreden bepalingen in stand blijven gedurende de geldigheidsperiode van die bepalingen.

GBVB – Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid

HvJ – ARREST – [C-635/24 P \(Kinda Makhlof/Raad\)](#) – [ECLI:EU:C:2026:377](#) – 7 mei 2026 – geen conclusie – [arrest](#) (Franse versie)

Besluit 2013/255/GVB – Verordening (EU) nr. 36/2012 – Beperkende maatregelen tegen Syrië – Bevriezing van goederen en economische middelen – Vermelding van de naam van verzoekster – Criterium van familieband

Verzoekster verzoekt om nietigverklaring van het arrest van Gerecht in zaak T-208/22 waarin het beroep tot nietigverklaring van het besluit tot het opleggen van beperkende maatregelen is afgewezen. Het Hof verwerpt het beroep tegen het arrest van het Gerecht.

Zie ook: [C-636/24 P \(Sarah Makhlof\)](#) en [C-637/24 P \(Ghada Mhana\)](#)

HvJ – ARREST – [C-483/23 \(T Trust\)](#) – 21 mei 2026 – Italië – [ECLI:EU:C:2026:408](#) – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#) en [Gevoegde zaken C-428/24 en C-476/24 \(FZ AR SpA\)](#) – 21 mei 2026 – Italië – [ECLI:EU:C:2026:409](#) – [geen conclusie](#) – [arrest](#)

Verordening (EU) nr. 269/2014 – Beperkende maatregelen tegen Rusland – Bevriezing van tegoeden of economische middelen in een trust – Trust verbonden aan gesanctioneerde persoon – Begrippen ,toebehoren' en ,zeggenschap'

De verwijzende rechter wil weten of de maatregelen tot bevrozing kunnen worden uitgebreid met goederen of economische middelen die in een trust zijn ondergebracht door een persoon (de insteller van de trust) die op de lijst van bijlage I bij verordening (EU) nr. 269/2014 staat.

In C-483/23 hebben Nederland, België en vier andere lidstaten schriftelijke opmerkingen ingediend. In [gevoegde zaken C-428/24 en C-476/24 \(FZ AR SpA\)](#) hebben België, Finland en Italië schriftelijke opmerkingen ingediend

Hof: Artikel 2, lid 1, van verordening (EU) nr. 269/2014 moet aldus worden uitgelegd dat de tegoeden en economische middelen die in een trust zijn ingebracht door de insteller ervan, die op de lijst in bijlage I bij verordening nr. 269/2014, is geplaatst, moeten worden geacht „toe te behoren” aan die insteller of onder zijn „zeggenschap” te staan in de zin van die bepaling, voor zover die insteller over de bevoegdheid blijft beschikken om de tegoeden en economische middelen te gebruiken, er voordeel uit te halen, erover te beschikken of invloed uit te oefenen op die tegoeden en economische middelen of op de keuzen die de trustee ten aanzien daarvan maakt.

- B** Restrictive measures: the freezing of assets held by a trust is compatible with EU law ([persbericht](#))
- B** EU-Hof: bevrozing van de in een trust ingebrachte tegoeden en economische middelen is verenigbaar met het Unierecht ([ECER](#))

EHRM factsheets en guides

- [Conscientious objection](#)
- [Freedom of religion](#)
- [Religious symbols and clothing](#)
- [Guide on article 9 ECHR - freedom of thought, conscience and religion](#)

Gewasbeschermingsmiddelen en biociden

OVERIG

Voedsel- en diervoederveiligheid: Raad neemt nieuwe wet aan om regels biociden te stroomlijnen ([Raad](#))

Gezondheid, geneesmiddelen en etikettering

HvJ – ARREST – [C-483/24 \(ALDI\)](#) – 13 mei 2026 – België – [ECLI:EU:C:2026:396](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Verordening (EG) nr. 852/2004 – Verordening (EG) nr. 178/2002 – Levensmiddelenhygiëne – Ontdekking van sporen van ongedierte in winkels en opslagplaatsen – Vaststelling van een inbreuk

Is het aantreffen van sporen van ongedierte in de winkels en magazijnen van een exploitant in de levensmiddelensector op zich voldoende om een inbreuk op de hygiënevoorschriften van Verordening (EG) nr. 852/2004 vast te stellen, of moet de bevoegde autoriteit aantonen dat de betrokken exploitant van een levensmiddelenbedrijf de in die verordening neergelegde inspanningsverplichting niet is nagekomen?

Nederland, België, Luxemburg, Frankrijk, Polen en Ierland hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: De bepalingen van bijlage II, hoofdstuk V, punt 1, onder a), en hoofdstuk IX, punten 2 en 3, bij verordening (EG) nr. 852/2004, gelezen in samenhang met artikel 4, lid 2, en artikel 5, leden 1 en 2, van die verordening, moeten aldus worden uitgelegd dat de vaststelling door de bevoegde autoriteit van sporen en uitwerpselen van schadelijke organismen in winkels en magazijnen van een levensmiddelenbedrijf volstaat om niet-nakoming aan te tonen van de verplichtingen die krachtens deze bepalingen rusten op de exploitant van dat levensmiddelenbedrijf, zonder dat verder hoeft te worden aangetoond dat deze exploitant niet alle mogelijke middelen heeft aangewend om de aanwezigheid van dergelijke organismen te voorkomen.

De bepalingen van bijlage II, hoofdstuk IX, punt 4, bij verordening nr. 852/2004, gelezen in samenhang met artikel 4, lid 2, en artikel 5, leden 1 en 2, van die verordening, moeten aldus worden uitgelegd dat de herhaalde vaststelling door de bevoegde autoriteit van de aanwezigheid van dergelijke sporen en uitwerpselen van schadelijke organismen volstaat om aan te tonen dat die exploitant geen adequate maatregelen heeft getroffen om dergelijke organismen te bestrijden.

De bepalingen van bijlage II, hoofdstuk I, punt 2, onder c), bij verordening nr. 852/2004, gelezen in samenhang met artikel 4, lid 2, en artikel 5, leden 1 en 2, van die verordening, moeten aldus worden uitgelegd dat voor de vaststelling van een schending van deze bepalingen moet worden aangetoond dat de kenmerken van de bedrijfsruimten voor levensmiddelen geen goede hygiënische praktijken mogelijk maken.

HvJ – ARREST – C-604/24 (Farmakeio YZ & Sia) – 21 mei 2026 – Griekenland – ECLI:EU:C:2026:418 – conclusie – arrest

Richtlijn 2001/83/EG (Communautair wetboek geneesmiddelen) – Geneesmiddelen voor menselijk gebruik – Receptvrije geneesmiddelen – Verbod op verkoop op afstand aan het publiek – Bescherming volksgezondheid – Evenredigheidstoetsing – Online verkoop geneesmiddelen

Verzoekster exploiteert een fysieke apotheek en verkoopt ook online geneesmiddelen. Verzoekster heeft verzocht om nietigverklaring van de bestreden gewijzigde regeling, waarbij gecertificeerde apotheken voortaan op afstand alleen nog geneesmiddelen mogen verkopen die zijn ingedeeld in de subcategorie „AVG's” van de categorie receptvrije geneesmiddelen.

Onder de oude regelgeving mochten gecertificeerde onlineapotheken zonder onderscheid alle receptvrije geneesmiddelen en geneesmiddelen die niet door de sociale zekerheid werden vergoed, verkopen. Volgens verzoekster is de bestreden handeling in strijd met onder meer artikel 85 quater, lid 1, van richtlijn 2001/83. Zij stelt voorts dat geen enkel geneesmiddel in deze subcategorie is ingedeeld, zodat de regeling die de verkoop van bepaalde geneesmiddelen toestaat, een dode letter is.

De autoriteiten die de bestreden handeling hebben vastgesteld geven aan dat de mogelijkheid voor onlineapotheken om zonder onderscheid alle receptvrije en niet voor vergoeding in aanmerking komende geneesmiddelen te verkopen, ertoe zou hebben geleid dat meer dan 1 000 soorten geneesmiddelen beschikbaar zouden zijn geweest voor onlineverkoop, hetgeen het toezicht zou hebben bemoeilijkt op het overmatige gebruik van geneesmiddelen en de handel in namaak- of ongeschikte geneesmiddelen.

De verwijzende rechter verzoekt het Hof om de omvang van de bevoegdheid om voorwaarden voor de verkoop op te leggen, te verduidelijken teneinde te kunnen uitmaken of een lidstaat de onlineverkoop van receptvrije geneesmiddelen kan verbieden.

Hof: Artikel 85 quater, leden 1 en 2, van richtlijn 2001/83/EG verzet zich tegen een nationale regeling die om redenen van bescherming van de volksgezondheid verbiedt dat receptvrije geneesmiddelen, met uitzondering van een subcategorie van dergelijke geneesmiddelen, door onlineapotheken die gebruikmaken van diensten van de informatiemaatschappij op afstand aan de bevolking worden verkocht.

HvJ – ARREST – [C-626/24 \(Pragon\)](#) – 21 mei 2026 – Tsjechië – ECLI:EU:C:2026:414 – [conclusie](#) – [arrest](#)

Verordening (EU) 2017/625 – Nationale regelgeving die voorziet in een verplichting tot voorafgaande kennisgeving van de invoer van voedingssupplementen uit andere lidstaten

De onderhavige zaak betreft een Tsjechische regeling die marktdeelnemers, zoals Pragon, die voedingssupplementen uit een andere lidstaat ontvangen een algemene verplichting oplegt om de bevoegde autoriteiten daarvan vooraf in kennis te stellen. Deze kennisgeving moet ten minste 24 uur voor de aankomst van de producten op de plaats van bestemming plaatsvinden en moet de gegevens bevatten die nodig zijn voor het uitvoeren van een risicoanalyse en het plannen van officiële controles van die voedingssupplementen. Op deze manier menen de Tsjechische autoriteiten te waarborgen dat de op hun grondgebied aanwezige voedingssupplementen veilig zijn. Die verplichting tot voorafgaande kennisgeving doet echter twijfel rijzen over de verenigbaarheid ervan met het Unierecht.

Hof: Artikel 9, lid 7, van verordening (EU) 2017/625 verzet zich tegen een nationale regeling die elke exploitant die uit een andere lidstaat afkomstige voedingssupplementen ontvangt, verplicht om de aankomst van deze supplementen op de plaats van bestemming vooraf te melden en de gegevens te verstrekken die nodig zijn voor een analyse van de risico's die zij kunnen inhouden en voor de planning van officiële controles.

EHRM factsheets

- [ECHR-KS – Article 2 Medical negligence](#)
- [Cannabis-based medication](#)

Grondrechten (Handvest), EVRM, Raad van Europa

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-638/25 \(Líra\)](#), verwijzing uit **Hongarije** over of nationale regels die de **verkoop van boeken met homoseksuele inhoud** door **verpakkings- en presentatie-eisen** aan minderjarigen beperken, kwalificeren als **technische voorschriften** en, zo ja, of zij zonder voorafgaande kennisgeving verenigbaar zijn met het **vrije verkeer van diensten en de grondrechten**.

OVERIG

- Kaderverdrag van de Raad van Europa over artificiële intelligentie en de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat, ST/12516/2024/INIT, [PB L, 2026/1081, 13.5.2026](#).
- La Déclaration de Chisinau : Les Etats fourbissent leurs armes contre la CEDH ([libertés chéries](#))

La Déclaration de Chisinau a été adoptée le 15 mai 2026, lors de la 135e session du Comité des ministres du Conseil de l'Europe. Elle n'est pas un traité ni un protocole additionnel à la Convention. Elle relève donc du Soft Law,

- Crossing a Line in Plain Sight ([Verfassungsblog](#))
- Shopping Lists and Steppingstones ([Verfassungsblog](#))

The member states of the Council of Europe today, in Chişinău, Moldova, have agreed on a new Declaration to reform the European Convention of Human Rights. It contains a pick-and-mix of instructions to the Court on how it should reduce the current protections, relativize absolute provisions, and give states more leeway to do what they wish in various contexts.

EHRM factsheets en guides

- [Guide on Article 13 ECHR – Right to an effective remedy](#)
- [Guide on Article 1 ECHR - Obligation to respect human rights – Concepts of “jurisdiction” and imputability](#)
- [Guide on Article 46 ECHR - Binding force and execution of judgments](#)

WIKI

- [Handvest grondrechten EU](#)
- [Europees Hof voor de rechten van de mens \(EHRM\)](#)

Handel en antidumping

HvJ – ADVIESVERZOEK – [A-1/26 Adviesverzoek EP \(Mercosur\)](#) – 25 maart 2026 – [verzoek](#)

Het Europees Parlement stelt in deze advieszaak diverse vragen aan het Hof over de bevoegdheden van de Commissie en de besluitvorming van de Raad betreffende de ondertekening en de sluiting van de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur en de interim handelsovereenkomst.

Huiselijk geweld en (seksueel) geweld tegen vrouwen

PREJUDICIËLE VERWIJZING LIDSTATEN

- [C-279/26 PPU \(Hrilerova\)](#), verwijzing uit **Bulgarije** over een nationale regeling die **partners van hetzelfde geslacht** uitsluit van bescherming tegen **huiselijk geweld**

NOOT – EHRM 31 maart 2026, [X. t. Georgië](#)

Beyond Formal Compliance: Ineffective Investigations, Procedural Exclusion and Secondary Victimisation in X v. Georgia ([Strasbourg observers](#))

NOOT – EHRM 22 januari 2026, [J.S. t. Slowakije](#)

To claim or not to claim? (gender discrimination in domestic violence cases): J.S. v. Slovakia ([Strasbourg observers](#))

EHRM factsheets

- [ECHR-KS – Article 2 Domestic violence](#)
- [Violence against women](#)
- [Thematic factsheet: Domestic violence](#)

IE - Intellectuele eigendom

HvJ – ARREST – C-797/23 (Meta Platforms Ireland) – 12 mei 2026 – Grote Kamer – Italië – ECLI:EU:C:2026:395 – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn (EU) 2019/790 – Artikelen 11, 16 en 17 Handvest EU – Auteursrecht en naburige rechten – Billijke vergoeding voor online gebruik van perspublicaties – Verplichtingen opgelegd aan aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij – Onafhankelijke administratieve autoriteit – Vrijheid van ondernemerschap – Vrijheid van meningsuiting en informatievrijheid

In 2023 heeft de Italiaanse communicatieautoriteit (AGCOM) op basis van het nationale auteursrecht een besluit vastgesteld waarin de criteria worden omschreven voor het bepalen van een billijke vergoeding voor het onlinegebruik van perspublicaties door aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij. Meta, aanbieder van diensten van de informatiemaatschappij en exploitant van Facebook, heeft beroep ingesteld strekkend tot nietigverklaring van dit besluit.

De regeling is volgens Meta in strijd met artikel 15 van richtlijn 2019/790, de contractvrijheid van marktdeelnemers, de vrijheid van ondernemerschap en het beginsel van vrije mededinging.

België en vier andere lidstaten hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 15 van richtlijn (EU) 2019/790 en de artikelen 16 en 52 Handvest EU verzetten zich niet tegen een nationale regeling die:

- *uitgevers van perspublicaties het recht toekent op een billijke vergoeding in ruil voor de toestemming die aan aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij wordt gegeven om hun publicaties te gebruiken;*
- *deze aanbieders, die dergelijke publicaties gebruiken of voornemens zijn te gebruiken, de verplichting oplegt om onderhandelingen met die uitgevers aan te gaan, om tijdens de onderhandelingen de zichtbaarheid van de content van deze uitgevers in de zoekresultaten niet te beperken en om deze uitgevers en een overheidsinstantie de informatie te verstrekken die nodig is om het bedrag van die billijke vergoeding vast te stellen;*
- *deze instantie machtigt om de criteria vast te stellen die moeten worden gebruikt om die vergoeding te bepalen, om het bedrag ervan vast te stellen wanneer de partijen voor haar geen overeenstemming hebben bereikt, om toezicht te houden op de naleving van de op die aanbieders rustende informatieplicht en om hun administratieve geldboeten op te leggen in geval van niet-nakoming van die verplichting,*

op voorwaarde dat deze regeling de uitgevers van perspublicaties niet de mogelijkheid ontnemt om een dergelijke toestemming te weigeren of kosteloos te verlenen, dat zij aan de aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij geen betalingsverplichting oplegt die geen verband houdt met enig gebruik van die publicaties en dat de aan die aanbieders opgelegde verplichtingen en eventuele sancties het evenredigheidsbeginsel eerbiedigen.

- B** De lidstaten mogen bepalen dat persuitgevers recht hebben op een billijke vergoeding wanneer zij aan aanbieders van onlinediensten toestemming verlenen om hun publicaties te gebruiken ([persbericht](#))
- B** HvJ EU: Nationale regeling mag billijke vergoeding en onderhandelingspositie aan persuitgevers geven ([Boek9](#))
- B** HvJ EU geeft duidelijkheid over vergoeding voor nieuwscontent op platforms ([IE forum](#))
- B** Italian transposition of press publishers' right may be compatible with EU law, though with caveats, says Grand Chamber ([IPkat](#))
- B** [EHRC updates](#)

HvJ – CONCLUSIE – C-276/25 (Rösle Group) – 7 mei 2026 – A-G Norkus – Tsjechië – ECLI:EU:C:2026:383 – [conclusie](#)

Richtlijn 2004/48/EG – Handhaving van intellectuele-eigendomsrechten – Recht op informatie – Omvang – Relevante stukken die juistheid en volledigheid van die informatie staven

RÖSLE GROUP is een vennootschap naar Duits recht die houder is van twee gemeenschapsmodellen en deze heeft gebruikt om haar producten te vervaardigen. EVROmat is een vennootschap naar Tsjechisch recht, die volgens RÖSLE GROUP een product (een klep van een regenwaterafvoersysteem) op de markt heeft gebracht dat naar vorm identiek is aan haar eigen modellen. RÖSLE GROUP heeft de rechter onder meer verzocht EVROmat te gelasten om het betreffende product niet langer te vervaardigen, aan te bieden en te verkopen alsook om RÖSLE GROUP relevante inlichtingen over het product te verstrekken, met inbegrip van de relevante stukken die deze inlichtingen staven. Deze vorderingen zijn uiteindelijk toegewezen, met uitzondering van de vordering tot overlegging van de relevante stukken om deze inlichtingen te staven. RÖSLE GROUP en EVROmat hebben beide cassatieberoep ingesteld bij de verwijzende rechter.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 8, leden 1 en 2, van richtlijn 2004/48/EG moet aldus worden uitgelegd dat de nationale rechter de inbreukmaker of de andere in dat artikel genoemde persoon op gerechtvaardigd en evenredig verzoek van de eiser niet alleen moet kunnen gelasten om de in die bepaling bedoelde inlichtingen te verstrekken, maar tevens om aan te tonen dat die inlichtingen juist en volledig zijn door aan de eiser de passende stukken over te leggen.

GERECHT – ARREST – T-24/25 (Les Éditions Albert René/EUIPO – Lubiński (Obelix) – ECLI:EU:T:2026:343 – 13 mei 2026 – [persbericht](#) – [arrest](#) (Engelse versie)

Verordening (EU) 2017/1001 – EU-woordmerk Obelix voor wapens – Eerder EU-woordmerk OBELIX voor stripboekenreeks – Relatieve nietigheidsgrond – Reputatie van eerdere merk – Verband tussen de betrokken merken

In 2022 heeft het EUIPO het woordmerk Obelix geregistreerd voor producten op het gebied van vuurwapens, munitie en explosieven, ten gunste van een Poolse ondernemer. Éditions Albert René, uitgever van de stripreeks Asterix en Obelix, heeft om nietigverklaring verzocht op grond van hun eerdere EU-merk OBELIX en de aantasting van de bekendheid daarvan. Het EUIPO heeft dit verzoek afgewezen, onder meer omdat het bewijs van de bekendheid van het oudere merk onvoldoende was aangetoond. De Editions hebben de zaak voorgelegd aan het Gerecht van de EU.

Gerecht: Nietigverklaring van de beslissing van EUIPO) van 11 november 2024 (Zaak R 875/2024-2).

- B** The General Court nullifies EUIPO's refusal to invalidate the word mark Obelix for weapons, ammunition and explosives ([persbericht](#))
- B** OBELIX en wapens: EUIPO beoordeelde de reputatiebescherming te beperkt ([IE forum](#))
- B** Obelix conquers Luxembourg ([IPkat](#))
- B** OBELIX' waren en diensten komen niet overeen met aangevallen merk ([Boek9](#))

HvJ en Gerecht – overig

- [T-390/25](#) MUKA/LAMUCCA: nietigverklaring van Uniebeeldmerk wegens verwarringsgevaar voor restaurantdiensten ([IE forum](#))
- [T-105/25](#) Gerecht: "K."-teken Klarna slechts voor financiële diensten verwarrend ten opzichte van Kutxabank-merk ([IE forum](#))
- Weigering merkaanvraag Klarna beperkt tot financiële diensten ([Boek9](#))
- [T-228/25](#) When a strap is not enough: General Court upholds invalidity of Crocs' iconic clog design ([IPkat](#))

RECHTSPRAAK LIDSTATEN

Pas de répit pour Hadopi ([libertés chéries](#))

Dans son arrêt du 30 avril 2026, La Quadrature du Net, le Conseil d'État déclare non conformes au droit de l'Union européenne certaines dispositions organisant la riposte graduée. (...) La riposte graduée a été créée par la loi du 12 juin 2009 dont le but était de lutter contre les téléchargements illégaux. La loi créait une Haute Autorité pour la diffusion et la protection des droits sur internet (HADOPI).

NOOT – HvJ 26 maart 2026, C-412/24 (Fauré Le Page)

The CJEU on heritage washing in trade mark law ([IPKat](#))

NOOT – bij HvJ C-590/23(Pelham II)

Pastiche or Permission? The Court's Uneasy Test for Artistic Dialogue in Pelham II ([European law blog](#))

NOOT – bij Gerecht 22 april 2026, T-56/25 (Rose Bikes)

ROSE-tinted reasoning? The General Court on colour words ([IPKat](#))

OVERIG

- Europese Commissie scherp richtsnoeren voor deepfakes en AI-content aan: Daniël de Weerd spreekt hierover op IE Zomerforum ([IE forum](#))
- Het wetsvoorstel Nieuw naburig recht deepfakes van personen: een kritische bespreking van twee onderbelichte aspecten – Jorn Torenbosch & Charlotte Vrendenbarg ([IE forum](#))

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-248/26 \(Radio Express 92.3 FM\)](#), verwijzing uit **Polen** over de vraag of **richtlijn 2014/26 (auteursrechten)** eraan in de weg staat dat een collectieve beheersorganisatie, wanneer op hetzelfde terrein **meerdere beheersorganisaties** actief zijn, zich op een **nationaal vermoeden van vertegenwoordiging** beroept zonder aan te tonen dat de rechthebbenden haar werkelijk met het collectief beheer hebben belast.

Insolventie

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [T-255/26 \(OLT Express Germany\)](#), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of **richtlijn 2003/87 (ETS)** zo moet worden uitgelegd dat een **curator** van een luchtvaartmaatschappij, die haar activiteiten al vóór de opening van de **insolventieprocedure** had **gestaakt**, verplicht is de **emissierechten** voor het jaar 2012 in te leveren en een **boete** wegens niet-nakoming te betalen, terwijl hij **zelf niet de exploitant** is.

Institutioneel

HvJ – ADVIESVERZOEK – [A-1/26 Adviesverzoek EP \(Mercosur\)](#) – 25 maart 2026 – [verzoek](#)

Het Europees Parlement stelt in deze advieszaak diverse vragen aan het Hof over de bevoegdheden van de Commissie en de besluitvorming van de Raad betreffende de ondertekening en de sluiting van de partnerschapsovereenkomst EU-Mercosur en de interimhandelsovereenkomst.

HvJ – CONCLUSIE – [C-227/25 P \(DR en DS/AEAPP\)](#) – 13 mei 2026 – A-G de La Tour – [ECLI:EU:C:2026:400](#) – [conclusie](#)

Artikelen 268, 270 en 340 VWEU – Niet-nakoming door instelling van verplichting om bescherming van persoonsgegevens te waarborgen – Niet-contractuele aansprakelijkheid Unie – Immateriële schade geleden door personeelslid en echtgenote – Rechtsgrondslag van door echtgenote van personeelslid ingestelde beroep – Niet-ontvankelijkheid van op grond van artikelen 268 en 340 VWEU ingestelde beroep – Recht of verplichting van familielid om zijn beroep in te stellen op grond van artikel 270 VWEU

Samenvatting onder: [privacy en persoonsgegevens](#)

HvJ – CONCLUSIE – [C-242/25 \(AS SEB banka\)](#) – 21 mei 2026 – A-G Szpunar – Letland – [ECLI:EU:C:2026:420](#) – [conclusie](#)

Artikel 127, lid 4, VWEU – Beschikking 98/415 – Economisch en monetair beleid – Gebieden die onder de bevoegdheid van de Europese Centrale Bank (ECB) vallen – Nationale ontwerpwetgeving – Raadpleging van ECB – Naleving door nationale instanties – Voorrang EU recht

Samenvatting onder: [Financiële diensten](#)

Justitiële internationale samenwerking in civiele zaken en IPR

HvJ – ARREST – [C-198/24 \(Mr Green\)](#) – 21 mei 2026 – Oostenrijk – [ECLI:EU:C:2026:415](#) – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Verordening (EU) nr. 655/2014 (EAPO) – Grensoverschrijdende inning van schuldvorderingen – Europees bevel tot conservatoir beslag op bankrekeningen – Online kansspelen – Voorwaarde “periculum in mora” – Reëel risico op verloren gaan van tegoeden

Mr Green biedt vanuit Malta onlinekansspelen aan in (onder meer) Oostenrijk. Zij is door de Oostenrijkse rechter veroordeeld tot terugbetaling van de inzet van 62 878 EUR aan een consument omdat de onderliggende kansspelovereenkomst krachtens de Oostenrijkse wet op de kansspelen nietig is. Mr Green beschikte namelijk niet over een Oostenrijkse kansspelvergunning. De consument heeft ook verzocht om een bevel tot conservatoir beslag op tegoeden op bankrekeningen die Mr Green in verschillende lidstaten zou aanhouden.

Dit verzoek doet de vraag rijzen of een speler die een vordering tot terugbetaling instelt tegen een Maltese kansspelonderneming, de toekomstige tenuitvoerlegging daarvan kan veiligstellen door middel van een Europees bevel tot conservatoir beslag op bankrekeningen overeenkomstig verordening (EU) nr. 655/2014. De verwijzende rechter wil in het bijzonder verduidelijking van de voorwaarde voor het uitvoeren van een bevel tot een dergelijk conservatoir beslag dat de schuldeiser aantoont dat er „dringend behoefte bestaat” aan een dergelijke maatregel

(hetgeen gewoonlijk wordt aangeduid als „periculum in mora”, een voorwaarde die het Hof tot dusver nog niet heeft onderzocht).

Wat voor bewijsmateriaal moet een schuldeiser die om een dergelijke maatregel verzoekt, daartoe overleggen? Is bij de toetsing van de voorwaarden uitsluitend bewijs relevant waaruit blijkt dat de schuldenaar de subjectieve intentie heeft om de tenuitvoerlegging van de vordering te dwarsbomen – bijvoorbeeld door vermogen te verspillen, te verbergen of te vervreemden – of dat ook rekening kan worden gehouden met objectieve gegevens, waaronder de tussenkomst van de nationale wetgever zoals in casu?

België en Malta hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 7, lid 1, van verordening (EU) nr. 655/2014 moet aldus worden uitgelegd dat een nationale rechter bij wie een verzoek om een Europees bevel tot conservatoir beslag is ingediend, teneinde te bepalen of dit bevel dringend moet worden afgegeven, rekening kan houden met, ten eerste, een handelwijze van de schuldenaar die meerdere jaren vóór de indiening van dat verzoek heeft plaatsgevonden en, ten tweede, de omstandigheid dat er in de lidstaat waar de schuldenaar is gevestigd een wet bestaat die de inning van de betrokken schuldvordering kan belemmeren.

- European Account Preservation Order: action on the part of the debtor dating back a number of years and the fact that there is, in the Member State in which the debtor is established, a law capable of hindering the enforcement of the claim concerned may be taken into account in establishing urgency (persbericht)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-45/26 (UNIQA Towarzystwo Ubezpieczen), verwijzing uit **Bulgarije** over een verkeersongeval, toepasselijk recht en vragen over het begrip '**degene wiens aansprakelijkheid in het geding is**' in de zin van artikel 4, lid 2, **verordening 864/2007 (Rome II)**, en of een **wettelijke aansprakelijkheidsverzekeraar** hieronder valt of alleen degene die de schade heeft veroorzaakt.
- C-137/26 (Westfälische Provinzial Versicherung), verwijzing uit **Bulgarije** over de vraag **welk recht** van toepassing is op grond van artikel 4 van de **Rome II-verordening**, in een (**Bulgaarse**) **zaak** tegen een Duitse verzekeringsmaatschappij na een **verkeersongeval in Duitsland** waarbij **Bulgaarse onderdanen** om het leven zijn gekomen, waaronder de Bulgaarse bestuurder van een in Duitsland registreerde auto.
- C-160/26 (Associação lus Omnibus II), verwijzing uit **Portugal** over de vraag of het nationale recht, dat de **aanbieders van digitaal platform**, in casu Airbnb Ireland, verplicht een **digitaal klachtenboek** ter beschikking te stellen aan **Portugese consumenten**, ook van toepassing is op een aanbieder met **zetel in andere lidstaat**.
- C-239/26 (Rilke), verwijzing uit **Italië** over de vraag hoe een **vordering tot doorberekening** van een **aanvullend btw-bedrag** door een **verkoper aan een consument** moet worden gekwalificeerd onder **verordening 1215/2012**.

RECHTSPRAAK NL – EINDUITSPRAAK – Rechtbank Amsterdam – 13 mei 2026 – na prejudiciële verwijzing – na C-34/24 (Right to Consumer Justice en Stichting App Stores Claims) – ECLI:NL:RBAMS:2026:4577

Verordening (EU) nr. 1215/2012 – WAMCA zaken – In de App store gekochte apps – Gebruikers en ontwikkelaars van de apps – Relatieve bevoegdheid

In het tussenvonnis van 16 augustus 2023 is overwogen dat de Nederlandse rechter rechtsmacht toekomt kennis te nemen van de vorderingen van de stichtingen op Apple c.s., voor zover deze zijn ingesteld ten behoeve van in Nederland wonende of gevestigde gebruikers. Verder is overwogen dat deze rechtbank in elk geval bevoegd is voor de gebruikers die in het arrondissement Amsterdam wonen of zijn gevestigd. Over de vraag of dat ook geldt voor de buiten het arrondissement Amsterdam (maar binnen Nederland) wonende of gevestigde gebruikers heeft de rechtbank prejudiciële vragen gesteld aan het HvJ. Dit in verband met de toepassing van artikel 7, punt 2, Verordening Brussel I bis over de plaats van het schadebrengende feit. Op 2 december 2025 heeft het HvJ uitspraak gedaan in C-34/24 (Right to Consumer Justice en Stichting App Stores Claims).

De rechtbank is, gelet op dit arrest van oordeel dat zij op grond van artikel 7, punt 2, Brussel I bis rechtsmacht heeft kennis te nemen van de vorderingen van de stichtingen op Apple Ierland, voor zover die vorderingen zijn ingesteld ten behoeve van alle in Nederland wonende of gevestigde gebruikers. Rechtsmacht heeft zij ook ten aanzien van Apple Inc. op grond van artikel 6 onder e van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv).

RCJ heeft daarnaast vorderingen tegen Apple c.s. ingesteld ten behoeve van ontwikkelaars van apps die verplicht zijn gebruik te maken van de App Store om hun apps te kunnen aanbieden aan gebruikers, en die door het prijsbeleid van Apple c.s. schade hebben geleden en lijden. In het tussenvonnis van 16 augustus 2023 is al geoordeeld dat de rechtbank onbevoegd is kennis te nemen van de vorderingen van RCJ ten behoeve van de ontwikkelaars. Het arrest van het HvJEU leidt niet tot andere overwegingen op dit punt.

 RECHTSPRAAK NL – EINDUITSPRAAK – Hoge Raad – 29 mei 2026 – na prejudiciële verwijzing – na HvJ C-393/23 (Athenian Brewery et Heineken) – ECLI:NL:HR:2026:814

Verordening (EU) nr. 1215/2012 (Brussel I bis) – Artikel 102 VWEU – Moeder- en dochtervennootschap – Inbreuk door de dochteronderneming – Hoofdelijke aansprakelijkheid – Vorderingen waartussen een ,zo nauwe band’ bestaat dat een goede rechtsbedeling vraagt om hun gelijktijdige behandeling en berechting – Begrip ,onderneming’ – Beslissing nationale mededingingsautoriteit – Vorderingen tot schadevergoeding

Een (dochter)onderneming heeft volgens een besluit van een nationale mededingingsautoriteit misbruik gemaakt van haar machtspositie in de zin van artikel 102 VWEU. Kan deze dochtermaatschappij samen met haar moedermaatschappij worden opgeroepen voor het gerecht in de vestigingsplaats van deze laatste in een andere lidstaat (hier Nederland), in plaats van in die van de dochteronderneming (hier Griekenland).

Het HvJEU heeft geoordeeld dat de rechter zich in beginsel ertoe kan beperken na te gaan of niet op voorhand is uitgesloten dat er sprake was van een beslissende invloed van de moedermaatschappij op de dochteronderneming, hetgeen het geval zal zijn als de eiser verwijst naar het vermoeden van beslissende invloed en aansprakelijkheid van de moedermaatschappij. De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Het hof heeft in lijn met hetgeen het HvJEU heeft overwogen, bij de beoordeling van de bevoegdheid van de Nederlandse rechter op de voet van art. 8, punt 1, Verordening Brussel I-bis nagegaan of niet op voorhand is uitgesloten dat er sprake was van een beslissende invloed van Heineken op AB. Daarbij heeft het hof kenbaar acht geslagen op de betwisting door Heineken c.s., maar is het tot de slotsom gekomen dat een beslissende invloed niet op voorhand kan worden uitgesloten. Aldus is het hof niet uitgegaan van een onjuiste rechtsopvatting en behoefde het zijn oordeel evenmin nader te motiveren.

De overige klachten van het middel kunnen evenmin tot cassatie leiden. De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Justitiële internationale samenwerking in strafzaken en EAB

 EHRM – VERWIJZING NAAR GROTE KAMER – Macagnino en Marzo t. Italië en Cavallotti e.a. t. Italië – 7 mei 2026 – persbericht

Artikelen 6, 7 en 8 EVRM – Artikel 1, Eerste Protocol bij het EVRM – Preventieve confiscatie – Geen straf zonder wet – Eigendomsrecht – Verdinking witwassen – Illegaal verkregen vermogen.

In de zaak Macagnino en Marzo heeft de rechtbank de confiscatie gelast van de bezittingen die het echtpaar had verworven tussen 1980 en 2012. De rechtbank heeft geoordeeld dat de bezittingen niet in verhouding staan tot het wettige inkomen van het echtpaar en dat de rechtmatige herkomst ervan niet is aangetoond. Klagers beweren dat de bezittingen afkomstig zijn uit aanvullende rechtmatige activiteiten en inkomsten die niet zijn aangegeven bij de belastingdienst. Het Hof van Cassatie heeft geoordeeld dat het overgrote deel van de geconfisqueerde bezittingen is aangekocht gedurende de periode waarin A.M. maatschappelijk gevaarlijk was verklaard en dat, in overeenstemming met de jurisprudentie, de maatregel moest worden toegepast op alle onrechtmatig verkregen bezittingen, inclusief die welke voortvloeiden uit belastingontduiking.

In de zaak Cavallotti e.a. werden klagers verdacht van deelname aan een maffia-achtige criminele organisatie. De rechter had daarom de confiscatie bevolen van hun bezittingen, tezamen met de bezittingen die formeel eigendom waren van leden van hun familie. Ook hier was sprake van een discrepantie tussen de waarde van de bezittingen en het rechtmatige inkomen van de eigenaren en het onvermogen van laatstgenoemden om de rechtmatige herkomst ervan aan te tonen. De zaken zijn verwezen naar de Grote Kamer.

HvJ – ARREST – C-95/24 (Khuzdar) – 21 mei 2026 – Italië – ECLI:EU:C:2026:416 – conclusie – arrest

Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Kaderbesluit 2008/909/JBZ – EAB – Gronden tot facultatieve weigering van tenuitvoerlegging – Betrokkene niet in persoon verschenen op proces – Verstekvonnis – Opgeëiste persoon die is gevlucht – Vrijwillige en ondubbelzinnige afstand van betrokkene om bij zijn proces aanwezig te zijn

Dit verzoek is ingediend in het kader van een procedure betreffende de tenuitvoerlegging in Italië van een EAB ter executie van een in Slowakije gewezen vonnis waarbij een persoon die vóór zijn proces is gevlucht, is veroordeeld tot een vrijheidsstraf.

De vragen gaan o.a. over het begrip “op de hoogte was van het voorgenomen proces” in artikel 9, lid 1, onder i), ii), van kaderbesluit 2008/909, alsmede wat de beoordelingsmarge is waarover de bevoegde autoriteiten beschikken bij de weigering van de erkenning en tenuitvoerlegging.

Hof: Artikel 4, punt 6, van kaderbesluit 2002/584/JBZ (kaderbesluit EAB) en artikel 9, lid 1, onder i), en artikel 25 van kaderbesluit 2008/909/JBZ (kaderbesluit wederzijdse erkenning strafvonnissen) verzetten zich tegen een nationale regeling op grond waarvan in het geval van een straf die is opgelegd zonder dat de betrokkene in persoon is verschenen op het proces dat tot zijn veroordeling heeft geleid, wanneer voldaan is aan de voorwaarden om de overlevering van deze betrokkene te weigeren en te gelasten dat deze straf op het grondgebied van de tenuitvoerleggingsstaat ten uitvoer wordt gelegd, overeenkomstig de bepalingen van deze regeling tot omzetting van kaderbesluit 2002/584, de rechter van de tenuitvoerleggingsstaat deze tenuitvoerlegging van die straf niet kan gelasten op grond dat niet voldaan is aan de voorwaarden voor erkenning van de veroordeling, overeenkomstig de bepalingen van die regeling tot omzetting van kaderbesluit 2008/909.

Aan het in de eerste zinsnede van punt ii) van artikel 9, lid 1, onder i), van kaderbesluit 2008/909 gestelde vereiste, inzake op de hoogte zijn van het voorgenomen proces, is voldaan wanneer de betrokkene, gelet op alle relevante omstandigheden die naar behoren in aanmerking zijn genomen, met name het gedrag van die betrokkene, kan worden geacht in kennis te zijn gesteld van het tijdstip en de plaats van de terechtzitting in het kader van het proces dat tot zijn veroordeling heeft geleid.

Artikel 4, punt 6, van kaderbesluit 2002/584, en artikel 9, lid 1, onder i), en artikel 25 van kaderbesluit 2008/909, verzetten zich tegen een nationale regeling op grond waarvan de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat in het geval van een veroordeling die is uitgesproken zonder dat de betrokkene in persoon is verschenen op het proces dat tot zijn veroordeling heeft geleid, en zonder dat voldaan is aan de voorwaarden voor toepassing van de in dat artikel 9, lid 1, onder i), bedoelde gevallen – met name het in punt ii) van deze bepaling genoemde geval –, niet de mogelijkheid heeft om die veroordeling te erkennen.

HvJ – ARREST – C-447/24 (Höldermann) – 21 mei 2026 – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:417 – conclusie – arrest

Kaderbesluit 2008/909/JBZ – Wederzijdse erkenning van strafvonnissen – Gronden tot weigering van erkenning en van tenuitvoerlegging – Betrokkene niet in persoon verschenen op proces – Aanwijzing gemachtigde – Informatie over tijdstip en plaats van proces – Vrijwillige en ondubbelzinnige afstand door betrokkene van recht om bij de terechtzitting aanwezig te zijn

Dit verzoek is ingediend in het kader van een procedure betreffende de tenuitvoerlegging in Duitsland van een in Polen gewezen vonnis waarbij een Duitse onderdaan tot een vrijheidsstraf is veroordeeld. Na zelf de Poolse rechter te hebben verzocht om dat vonnis in Duitsland ten uitvoer te leggen, verzet deze onderdaan zich daar thans tegen voor de bevoegde Duitse rechter.

De vragen gaan over de uitdrukking „op de hoogte was van het voorgenomen proces” in artikel 9, lid 1, onder i), ii), van kaderbesluit 2008/909, alsook wat de beoordelingsmarge is waarover de bevoegde autoriteiten beschikken bij de toepassing van de grond tot weigering van de erkenning en tenuitvoerlegging als bedoeld in artikel 9, lid 1, onder i), van het kaderbesluit. Deze zaak heeft betrekking op een feitelijke context die enigszins verschilt van die van de zaak Khuzdar (C-95/24), waarin ook op 18 september een conclusie is genomen.

Hof: Artikel 9, lid 1, onder i), ii), van kaderbesluit 2008/909/JBZ moet aldus worden uitgelegd dat aan de in deze bepaling gestelde voorwaarde inzake op de hoogte zijn van het voorgenomen proces ook voldaan is wanneer een dagvaarding niet direct aan de betrokkene is betekend maar aan een raadsman die hij heeft gemachtigd om zijn verdediging op het proces te voeren en die hij in de beslissingsstaat heeft aangewezen om de betekeningen in ontvangst te nemen.

Artikel 9, lid 1, onder i), ii), van kaderbesluit 2008/909, moet aldus worden uitgelegd dat voor toepassing van deze bepaling vereist is dat de betrokkene tijdig in kennis is gesteld van het tijdstip en de plaats van de terechtzitting in het kader van zijn proces, maar niet dat deze daarvan in kennis is gesteld voordat hij een raadsman heeft gemachtigd om zijn verdediging op dat proces te voeren.

Artikel 9, lid 1, onder i), van kaderbesluit 2008/909, verzet zich tegen een nationale regeling die de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat verplicht om de erkenning en de tenuitvoerlegging van een in de beslissingsstaat uitgesproken veroordeling te weigeren wanneer aan geen van de voorwaarden voor toepassing van de in de punten i) tot en met iii) van deze bepaling voldaan is.

Artikel 9, lid 1, onder i), van kaderbesluit 2008/909, moet aldus worden uitgelegd dat de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat, wanneer zij vaststelt dat de voorwaarden voor toepassing van de in de punten i) tot en met iii) van deze bepaling bedoelde gevallen niet vervuld zijn, rekening kan houden met het feit dat de betrokkene de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat heeft verzocht om tenuitvoerlegging van de sanctie in de lidstaat waarvan hij onderdaan is en waar hij het centrum van zijn belangen heeft, teneinde te beslissen dat die tenuitvoerlegging geen schending van zijn rechten van verdediging inhoudt.

EHRM factsheets

- [Extradition and life imprisonment](#)

Kansspelen

HvJ – ARREST – C-198/24 (Mr Green) – 21 mei 2026 – Oostenrijk – ECLI:EU:C:2026:415 – [persbericht](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Verordening (EU) nr. 655/2014 (EAPO) – Grensoverschrijdende inning van schuldvorderingen – Europees bevel tot conservatoir beslag op bankrekeningen – Online kansspelen – Voorwaarde “periculum in mora” – Reëel risico op verloren gaan van tegoeden

Samenvatting onder: [IPR en justitiële samenwerking in civiele zaken](#)

Landbouw en visserij

HvJ – ARREST – Gevoegde zaken C-52/25 (Binanrier) en C-53/25 (Beaudeluc) – 21 mei 2026 – België – ECLI:EU:C:2026:428 – [conclusie](#) – [arrest](#)

Verordening (EU) nr. 702/2014 – Groepsvrijstelling voor landbouw- en bosbouwsector – Steun ter vergoeding van schade door ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld – Vermindering steunbedrag indien geen verzekering is afgesloten – Onmogelijkheid om vereiste verzekering af te sluiten

Samenvatting onder: [staatssteun](#)

HvJ – CONCLUSIE – C-61/25 P (Commissie/Spanje) – 13 mei 2026 – A-G Medina – ECLI:EU:C:2026:403 – [conclusie](#)

Verordening (EU) nr. 1306/2013 – Richtlijn 92/43/EEG – ELGF en Elfpo – Uitgaven die van financiering door Unie zijn uitgesloten – Randvoorwaarden – Beheerseisen (RBE 3) – Biodiversiteit – Beschermd wilde plantensoorten – Gebrek aan specificatie van door landbouwers na te komen verplichtingen

De Commissie heeft een bedrag aan financiering onttrokken omdat de Spaanse autoriteiten geen controles hadden opgezet om de instandhouding van de natuurlijke habitats van beschermde wilde plantensoorten te controleren. Deze controles waren volgens de Commissie vereist op grond van de voorschriften betreffende de randvoorwaarden van verordening (EU) nr. 1306/2013, die de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid koppelt aan de naleving door de landbouwers van fundamentele normen, met name op milieugebied. In het bijzonder heeft de Commissie Spanje verweten dat het niet ter plaatse heeft gecontroleerd of de landbouwers die steun van de Unie ontvingen, voldeden aan de beheerseisen (RBE 3) die zijn vastgesteld overeenkomstig bijlage II bij verordening nr. 1306/2013 en, door verwijzing daarin, overeenkomstig de maatregelen tot omzetting van artikel 6, leden 1 en 2, van richtlijn 92/43/EEG.

In het bestreden arrest heeft het Gerecht erop gewezen dat artikel 93, lid 2, van verordening nr. 1306/2013 bepaalt dat de verplichting om controles op de naleving van de randvoorwaarden te verrichten enkel betrekking heeft op de naleving van de nationale maatregelen tot omzetting van deze richtlijn. Aangezien er geen enkel instandhoudingsplan of andere -maatregel was vastgesteld overeenkomstig artikel 6, leden 1 en 2, van richtlijn 92/43, waren de eisen die in het kader van RBE 3 op de landbouwers rustten, niet nauwkeurig genoeg om de Spaanse autoriteiten in staat te stellen de naleving ervan te controleren. Het Gerecht heeft derhalve geconcludeerd dat de Commissie niet op goede gronden kon vaststellen dat het niet verrichten van controles een niet-naleving was en dat zij dus geen financiële correctie mocht toepassen.

De A-G is van mening dat, gelet op de bewoordingen, de normatieve context en het doel van dat artikel, een lidstaat zich niet aan zijn controleverplichtingen in het kader van de randvoorwaarden (RBE's) kan onttrekken door zich te beroepen op hun eigen nalaten om nadere nationale specificaties of instandhoudingsmaatregelen vast te stellen. Het ontbreken van die specificaties ontslaat de lidstaat dus niet van de verplichting controles uit te voeren; integendeel, dat ontbreken vormt juist een tekortkoming waarvoor de Commissie een financiële correctie mag toepassen.

A-G geeft het Hof in overweging het arrest van het Gerecht van 20 november 2024, Spanje/Commissie (T-508/22, EU:T:2024:855), te vernietigen.

LHBTI-rechten

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-638/25 \(Líra\)](#), verwijzing uit **Hongarije** over of nationale regels die de **verkoop van boeken met homoseksuele inhoud** door **verpakkings- en presentatie-eisen** aan minderjarigen beperken, kwalificeren als **technische voorschriften** en, zo ja, of zij zonder voorafgaande kennisgeving verenigbaar zijn met het **vrije verkeer van diensten en de grondrechten**.
- [C-237/26 \(PMLP\)](#), verwijzing uit **Letland** over de vraag of artikel **20 en 21 VWEU** zich verzetten tegen een nationale regeling die **weigert een in een andere lidstaat gesloten huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht te erkennen** wanneer de betrokkenen reeds vóór en na het huwelijk hun gewone verblijfplaats hadden in de lidstaat die de erkenning weigert.
- [C-279/26 PPU \(Hrilerova\)](#), verwijzing uit **Bulgarije** over een nationale regeling die **partners van hetzelfde geslacht** uitsluit van bescherming tegen **huiselijk geweld**

NOOT – HvJ 21 april 2026, [C-769/22 \(Commissie/Hongarije\)](#)

- When Values Eclipse Identity: Commission v Hungary (Values of the Union) and the Unfinished Balancing of Articles 2 and 4(2) TEU ([European law blog](#))
- To Identity and Beyond? Commission v Hungary and the constitutional identity rationale ([Verfassungsblog](#))
- The Union Values case from the perspective of LGBTI rights: The CJEU as a Human Rights Court? ([European law blog](#))

EHRM factsheets en guides

- [Homosexuality: criminal aspects](#)
- [Sexual orientation issues](#)
- [Thematic factsheet: LGBTI persons' rights](#)

Luchtvaart

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-224/26 \(Flughafen Graz e.a.\)](#), verwijzing uit **Oostenrijk** over **staatsteun** voor luchthaven vanwege **COVID19**, een aanvraag die ogv nationale regeling te laat, maar op grond van EU regeling op tijd is ingediend, **staatsaansprakelijkheid** en de vraag of het Unierechtelijke staatssteunrecht zich verzet tegen **schadevergoeding** wegens een nationale steunregeling die in strijd bleek met een Commissiebesluit, en in hoeverre ondernemingen op de verenigbaarheid daarvan moesten toezien
- [T-255/26 \(OLT Express Germany\)](#), verwijzing uit **Duitsland** over de vraag of **richtlijn 2003/87 (ETS)** zo moet worden uitgelegd dat een **curator** van een luchtvaartmaatschappij, die haar activiteiten al vóór de opening van de **insolventieprocedure** had **gestaakt**, verplicht is de **emissierechten** voor het jaar 2012 in te leveren en een **boete** wegens niet-nakoming te betalen, terwijl hij **zelf niet de exploitant** is.
- [T-222/26](#), [T-224/26](#) en [T-225/26](#) (Ryanair e.a.), verwijzing uit **Duitsland** over **luchtvaartclaim** vanwege vertraging en het moeten regelen van vervangend vervoer en de vraag of de verschillende vluchten inclusief een zelftransfervlucht die zijn geboekt bij een online reisbureau dat de **deelvluchten** combineert tot één vervoershandeling, waarbij de passagier een totaalprijs betaalt en één reserveringsbevestiging ontvangt, is aan te merken **een enkele boeking**

WIKI

- [Wiki luchtvaartclaims](#)

Manipulatiesoftware auto's

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-75/26 (Volkswagen), verwijzing uit **Oostenrijk** over de kwalificatie van een verboden 'manipulatie-instrument' in de zin van **verordening 715/2007** en of hierbij moet worden uitgegaan van het 'emissiecontrolesysteem in zijn geheel' of van de **afzonderlijke constructieonderdelen als afzonderlijke emissiecontrolesystemen**. Daarnaast vraagt de rechter of de naleving van de emissiegrenswaarden overeenkomstig bijlage I ook onder **normale gebruikersomstandigheden** moet worden gecontroleerd.
- C-44/26 (Mercedes-Benz Group), verwijzing uit **Oostenrijk** met de vraag om nadere uitleg van de definitie van 'manipulatie-instrument' in de zin van **verordening 715/2007**, en uitleg over de bijbehorende **bewijslast**.
- C-55/26 (Volkswagen), verwijzing uit **Oostenrijk** over de vraag of het **thermovenster** en de **NOx-katalysator** in een Volkswagen dieselmotor als verboden 'manipulatie-instrument' in de zin van verordening 715/2007 kwalificeren, en zo ja, hoe de **bewijslast** tussen koper en fabrikant moet worden verdeeld en of de **nationale kostenregeling** het Unierechtelijke doeltreffendheidsbeginsel schendt. Zie ook de volgende zaken tegen Volkswagen, BMW, Seat, Audi of Mercedes-Benz groep: C-43/26, C-54/26, C-63/26, C-69/26, C-74/26, C-77/26, C-78/26, C-79/26, C-84/26, C-85/26, C-86/26, C-95/26, C-99/26, C-101/26, C-102/26, C-104/26, C-113/26, C-114/26 en C-121/26, en nog 39 andere zaken.

Mededinging

GERECHT – ARREST – T-87/25 (Westfälisches Textilwerk Adolf Ahlers/Commissie) – 6 mei 2026 – ECLI:EU:T:2026:316 – geen conclusie – arrest

Artikel 101 VWEU – Kleding en accessoires met een licentie van Pierre Cardin – Besluit waarbij een inbreuk op artikel 101 VWEU wordt vastgesteld – Geldboete – Onjuiste rechtsopvatting – Evenredigheid – Volledige rechtsmacht

De Europese Commissie heeft op grond van artikel 7 van verordening (EG) nr. 1/2003 in het bestreden besluit vastgesteld dat Pierre Cardin-vennootschappen en verzoekster (Westfälisches Textilwerk Adolf Ahlers Stiftung) in de periode van 1 januari 2008 tot 31 maart 2021 hebben deelgenomen aan mededingingsregelingen of onderling afgestemde feitelijke gedragingen m.b.t. de verkoop van producten van het merk Pierre Cardin.

Tijdens de inbreukperiode was verzoekster de moederonderneming van de Ahlersgroep die tijdens de inbreukprocedure als hoofdactiviteit had de productie en verdeling van kleding in Europa, voornamelijk onder het merk Pierre Cardin. Op 15 juli 2023 werd voor Ahlers AG een formele insolventieprocedure geopend. Verzoekster heeft verzocht om verlaging van de geldboete die de Commissie had opgelegd. Ter ondersteuning van dit verzoek beriep verzoekster zich op punt 35 van de richtsnoeren voor de berekening van geldboeten) en voerde zij aan dat zij niet in staat was om te betalen.

De Commissie heeft aangegeven dat voor de berekening van de geldboete niet alleen de omzet van verzoekster in die periode maar ook de omzet die Ahlers AG tot 15 juli 2023 had behaald. De Commissie heeft de geldboete verminderd. Verzoekster verzoekt het Gerecht het bestreden besluit nietig te verklaren.

Gerecht: het beroep wordt verworpen.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-311/26 \(EDP – Gestão de Produção de Energia\)](#), verwijzing uit **Portugal** over de vraag of een onderneming die een wegens **schending van artikel 102 VWEU** opgelegde **boete** voorlopig heeft betaald, recht heeft op **rente over het later terugbetaalde gedeelte** van die boete wanneer het boetebedrag nadien door de nationale rechter wordt verlaagd.

Milieu, natuur, duurzame energie

HvJ – CONCLUSIE – [C-730/23 \(Polen/Duitsland\)](#) – 21 mei 2026 – A-G Rantos – ECLI:EU:C:2026:424 – [conclusie](#)

Verordening (EG) nr. 1013/2006 – Artikel 259 VWEU – Niet nakoming – Illegale overbrenging van afvalstoffen – Weigering van Duitsland om ervoor te zorgen dat de afvalstoffen die vanuit Duitsland naar Polen zijn overgebracht binnen 30 dagen worden teruggenomen – Geschillen over de indeling – Verplichting om de betreffende afvalstoffen als afvalstoffen van bijlage IV bij die verordening te beschouwen – Beginsel van loyale samenwerking

In de periode van 2015 tot en met 2019 hebben de Poolse autoriteiten afvalstoffen aangetroffen waarbij het volgens hen ging om een „illegale overbrenging” van afvalstoffen in de zin van artikel 2, punt 35, van verordening nr. 1013/2006. Duitsland heeft geweigerd de afvalstoffen terug te nemen. Polen heeft daarom op grond van artikel 259, tweede alinea, VWEU bij de Commissie een klacht ingediend. De Commissie heeft Polen in het gelijk gesteld. Polen heeft vervolgens het onderhavige beroep wegens niet-nakoming ingesteld. Zij verzoekt het Hof vast te stellen dat de Bondsrepubliek Duitsland de verplichtingen niet is nagekomen die krachtens het Unierecht op haar rusten in het kader van illegale overbrengingen van afvalstoffen naar Polen,

A-G geeft het Hof in overweging: om de eerste grief van het beroep met betrekking tot locatie nr. 1 (Tuplice, waar afvalstoffen zijn aangetroffen) toe te wijzen, en het beroep (voor de overige locaties) te verwerpen.

HvJ – CONCLUSIE – 21 mei 2026 – [C-325/25 \(Eneco Wind Belgium\)](#) – A-G Rantos – **België** – ECLI:EU:C:2026:421 – [conclusie](#)

Verordening (EU) 2022/2577 – Richtlijn 92/43/EEG – Richtlijn 2009/147/EG – Richtlijn 2000/60/EG – Hernieuwbare energie – Plannings- en vergunningsprocedure – Projecten die van hoger openbaar belang worden geacht – Voorrang bij de afweging van rechtmatige belangen in individuele gevallen – Materiële werkingssfeer van voorrang – Wijze van erkenning van hoger openbaar belang – Absolute of principiële voorrang – Windturbines – Bescherming van landschap en erfgoed

Het Waalse Gewest (België) heeft de door Eneco Wind Belgium ingediende aanvraag voor de bouw en exploitatie van twee windturbines afgewezen op grond dat dit project het landschap en het erfgoed in de betrokken nabije omgeving zou aantasten. In dat verband rijst de vraag welke uitlegging moet worden gegeven aan het begrip „voorrang” in de zin van artikel 3, lid 2, van deze verordening met betrekking tot een project voor de productie van energie uit hernieuwbare energiebronnen, met name in het licht van het rechtmatige belang van de bescherming van het landschap en het erfgoed. In hoeverre behouden de lidstaten een beoordelingsbevoegdheid met betrekking tot de verlening van een vergunning voor een HEB-project dat binnen de werkingssfeer van verordening 2022/2577 valt.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 3, lid 2, van verordening (EU) 2022/2577 moet aldus worden uitgelegd dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat bij de plannings- en vergunningsprocedure voorrang wordt gegeven aan de bouw en exploitatie van installaties voor de productie van energie uit hernieuwbare bronnen en de daarmee verband houdende ontwikkeling van netwerkinfrastructuur wanneer in individuele gevallen rechtmatige belangen worden afgewogen, en dit niet uitsluitend voor de toepassing van artikel 6, lid 4, en artikel 16, lid 1, onder c), van richtlijn 92/43/EEG, artikel 4, lid 7, van richtlijn 2000/60/EG en artikel 9, lid 1, onder a), van richtlijn 2009/147/EG, maar ook met betrekking tot de concurrerende rechtmatige belangen die buiten de werkingssfeer van die bepalingen vallen, met name de bescherming van landschap en erfgoed.

Artikel 3, lid 2, van verordening 2022/2577 moet aldus worden uitgelegd dat de uitdrukking ‚projecten die van hoger openbaar belang worden geacht‘ betekent dat, wanneer het in lid 1 van dit artikel bedoelde weerlegbare vermoeden niet is weerlegd en wanneer de toepassing van dit vermoeden door de betrokken lidstaat niet is beperkt onder de in laatstgenoemde bepaling gestelde voorwaarden, een dergelijk belang niet uitdrukkelijk hoeft te worden erkend voor wat betreft de drie genoemde richtlijnen alsook wanneer deze lidstaat in zijn relevante nationale wetgeving een dergelijk vermoeden met betrekking tot de landschapsinrichting heeft ingevoerd. Wat daarentegen de rechtmatige belangen betreft die in deze verordening niet uitdrukkelijk in het kader van de toepassing van artikel 3 ervan worden genoemd, met name het rechtmatige belang dat bestaat in de bescherming van erfgoed, moet het hogere openbare belang van een project vooraf uitdrukkelijk worden erkend op basis van een beoordeling per geval.

Artikel 3, lid 2, van verordening 2022/2577 moet aldus worden uitgelegd dat wanneer de lidstaten ervoor zorgen dat in ieder geval aan projecten die van hoger openbaar belang worden geacht, ‚voorrang‘ wordt gegeven wanneer in individuele gevallen rechtmatige belangen worden afgewogen, deze voorrang, onder voorbehoud van de bescherming van de soorten waarin die bepaling voorziet, wordt opgevat als een principiële voorrang, waarvan die lidstaten, na een grondige beoordeling waaruit blijkt dat een in de betrokken lidstaat beschermd rechtmatig belang wordt aangetast, met een specifieke en omstandige motivering kunnen afwijken.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-169/26 \(Tiberis Holding II\)](#), verwijzing uit **Italië** over de vraag of een door de Europese Commissie goedgekeurde **nationale steunregeling voor hernieuwbare energie**, met een **terugbetalingsmechanisme bij hoge marktprijzen** en een **verschillend regime voor producenten afhankelijk van de toegangswijze**, verenigbaar is met het Unierecht en of die goedkeuring nationale rechterlijke toetsing uitsluit.

RECHTSPRAAK LIDSTATEN

The BMW and Mercedes Climate Cases ([Verfassungsblog](#))

REGELGEVING

Verordening (EU) 2026/1030 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2026 betreffende de broeikasgasemissieboekhouding voor vervoersdiensten, PE/22/2026/INIT, [PB L, 2026/1030, 12.5.2026](#)

CONSULTATIE

Vogelrichtlijn en habitatrichtlijn — stresstest, Raadplegingsperiode 612 mei 2026 - 10 augustus 2026 ([EC](#))

OVERIG

- Denial of Environmental Justice: Would a Bar on Climate Tort Litigation Be Inconsistent with New Zealand’s International Obligations? ([EJILtalk](#))
- Climate Change in the High Court of Australia ([Verfassungsblog](#))
- Is Deep-Seabed Mining Compatible with the Human Right to a Healthy Environment? Insights from the ICJ and IACtHR Climate Change Advisory Opinions ([EJILtalk](#))
- The ICJ Advisory Opinion on Climate Change: What It Means for the Convention on Biological Diversity ([EJILTalk](#))

- Duitsland verviervoudigt maximumboete voor ondernemingen en codificeert straftoemeteringscriteria (bijzonder strafrecht)

De Duitse ministerraad heeft een wetsontwerp aangenomen dat de maximumboete voor ondernemingen verviervoudigt: van tien naar veertig miljoen euro bij opzet, en van vijf naar twintig miljoen euro bij onachtzaamheid. Aanleiding is de implementatie van de Europese milieuriichtlijn (EU) 2024/1203, maar Duitsland gaat verder dan de richtlijn vereist en past de verhoging toe op alle delicten, dus ook fraude, corruptie en witwassen (...)

EHRM factsheets en guides

- [Environment](#)
- [Climate change](#)
- [Thematic factsheet: Environment](#)
- [Guide to the case-law of the European Court of human right : environment](#)

Oekraïne

OVERIG

- Special Tribunal for Ukraine: broad support for Council of Europe agreement ([COE](#))
- Towards an “Associate Membership” Status for Ukraine? ([verfassungsblog](#))

WIKI

- [Wiki Oekraïne](#)

Overlevering en uitlevering

De zaken onder deze rubriek staan voortaan onder: Justitiële internationale samenwerking in strafzaken en EAB

Prejudiciële procedure HvJ

RECHTSPRAAK NL – Parket bij de Hoge Raad – 29 mei 2026 – [ECLI:NL:PHR:2026:541](#)

De zaak gaat over prijswijzigingsbeding in energieleveringsovereenkomst met variabel tarief, relevantie toezicht door ACM en oneerlijke handelspraktijken. Is ook interessant omdat de conclusie ingaat op het arrest C-767-23 (Remling) (5.47 t/m 5.49)

Privacy en persoonsgegevens

HvJ – CONCLUSIE – C-227/25 P (DR en DS/AEAPP) – 13 mei 2026 – A-G De La Tour – ECLI:EU:C:2026:400 – [conclusie](#)

Artikelen 268, 270 en 340 VWEU – Niet-nakoming door instelling van verplichting om bescherming van persoonsgegevens te waarborgen – Niet-contractuele aansprakelijkheid Unie – Immateriële schade geleden door personeelslid en echtgenote – Rechtsgrondslag van door echtgenote van personeelslid ingestelde beroep – Niet-ontvankelijkheid van op grond van artikelen 268 en 340 VWEU ingestelde beroep – Recht of verplichting van familielid om zijn beroep in te stellen op grond van artikel 270 VWEU

De zaak gaat over een voormalig personeelslid van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (Eiopa), DR, dat na een onderzoek naar mogelijke belangenconflicten werd ontslagen. Hij vocht zijn ontslag aan. De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS) oordeelde dat Eiopa hem tijdens het onderzoek niet naar behoren had geïnformeerd over de rechtsgrond voor de verwerking van zijn persoonsgegevens.

DR en zijn echtgenote DS vorderden daarop bij het Gerecht een schadevergoeding van Eiopa wegens onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens. Het Gerecht verklaarde het beroep niet-ontvankelijk omdat het geschil zijn oorsprong vindt in de arbeidsverhouding tussen DR en Eiopa. Op grond daarvan moest het beroep worden ingesteld via het bijzondere ambtenarenrechtelijke stelsel van artikel 270 VWEU en het Ambtenarenstatuut en kon het niet worden gebaseerd op de algemene aansprakelijkheidsgrondslag van artikel 340, tweede alinea, VWEU.

De A-G is van oordeel dat de beschikking van het Gerecht berust op een onjuiste uitlegging van de bewoordingen van het arrest van het Hof van arrest van 5 mei 2022, Commissie/ MissirMamachi di Lusignano, immers de door het Hof aan familieleden van een ambtenaar of een personeelslid geboden mogelijkheid om op grond van artikel 270 VWEU op te treden wordt in die beschikking van het Gerecht omgezet in een verplichting waarvan niet-nakoming leidt tot de verwerping van het beroep als niet-ontvankelijk. Het arrest geeft familieleden slechts de mogelijkheid (“kunnen”) om via artikel 270 VWEU op te treden. Het Gerecht heeft daarvan ten onrechte een verplichting gemaakt.

A-G geeft het Hof in overweging de beschikking van het Gerecht van 17 januari 2025, DR en DS/ Eiopa (T-182/24, EU:T:2025:62), te vernietigen voor zover het Gerecht het door DS ingestelde beroep tot schadevergoeding niet-ontvankelijk heeft verklaard omdat zij dit beroep had moeten instellen op grond van artikel 270 VWEU, en de zaak terug te verwijzen naar het Gerecht.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-313/26 \(Momiert\)](#), verwijzing uit **België** over Richtlijn 2016/680 en de vraag of **toegang tot gegevens** op een in beslag genomen **mobiele telefoon** op basis van **toestemming van de betrokkene** mag plaatsvinden, of dat ook in dat geval voorafgaande **toestemming van een rechterlijke instantie** of een onafhankelijke autoriteit vereist is.
- [C-287/26 \(Bundesverband für Inkasso und Forderungsmanagement\)](#), verwijzing uit **Duitsland** over reclame voor diensten op een website, de **informatieplicht** van artikel 26, lid 2, tweede volzin, **AVG** en de vraag of **gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken** (platformbeheerder en website-eigenaar) verplicht zijn om de wezenlijke **inhoud van hun regeling** met de respectieve verantwoordelijkheden informatie **rechtstreeks op een website** beschikbaar te stellen.

REGELGEVING

Toegang tot gegevens nieuw genormeerd: codificatie Prokuratuur en Landeck in tweede aanvullingswet ([bijzonder strafrecht](#))

De tweede aanvullingswet bij het nieuwe Wetboek van Strafvordering bevat naast de herziening van het functioneel verschoningsrecht een tweede onderdeel dat voor de praktijk van het (financieel-economisch) strafrecht direct relevant is: de codificatie van de arresten Prokuratuur en Landeck van het Hof van Justitie van de EU. Boek 2, Titel 7.3 wordt op een aantal punten aangepast om de Europeesrechtelijke randvoorwaarden voor de toegang tot gegevens in het wetboek te verankeren. Daarmee wordt definitief afscheid genomen van de driedeling uit het smartphonearrest van de Hoge Raad van 4 april 2017 (ECLI:NL:HR:2017:584).

OVERIG

- Mr. dr. C.M.K.C. Cuijpers, mr. dr. N. Lavrijssen, mr. dr. M. Paun, De impact van de Digital Omnibus op de AVG, in: [P&I 2026/11](#)
- Joint Factsheet Right to be forgotten ECtHR and CJEU Case-Law ([FRA](#))
- Hof van Justitie EU: SCHUFA-score valt onder bescherming artikel 22 AVG ([IT&recht](#))
- Privacy First stuurt brief aan Tweede Kamer over de risico's van digitale identificatie ([Ellen Timmer](#))

Wiki

- [Wiki AVG](#)

EHRM factsheets en guides

- [Guide to the case-Law of the of the ECHR on dataprotection](#)
- [Personal data protection](#)
- [Right to the protection of one's image](#)
- [ECHR-KS – Terrorism Surveillance measures](#)
- [ECHR-KS – Article 8 The right to private life protecting or limiting the role of public watchdogs](#)
- [Thematic factsheet: Protection des données personnelles](#)

Procesrecht HvJ

OVERIG

Gerecht — FORMULIER VOOR RECHTSBIJSTAND — RECHTSTREEKSE BEROEPEN [2026/997], [PB L 2026/997, 4.5.2026](#).

Procesrecht en recht op eerlijk proces

EHRM – ARREST – [Sener t. Polen](#) – 7 mei 2026 – [53371/18](#) –
ECLI:CE:ECHR:2026:0507JUD005337118 – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 1, Zevende Protocol bij het EVRM – Ongewenstverklaring vanwege gevaar voor nationale veiligheid – Geen inzage in informatie – Onvoldoende procedurele waarborgen

Samenvatting onder: [Asiel en migratie](#)

EHRM – ARREST – Eisenauer e.a. t. Frankrijk – 12 mei 2026 – 47090/22 e.a. – ECLI:CE:ECHR:2026:0512JUD004709022 – persbericht – arrest

Artikel 6, lid 1 EVRM – Rechterlijk bevel tot huisvesting – Beslissingsruimte overheid

Klagers zijn allen door de betreffende autoriteit erkend als urgent in aanmerking komend voor (her)huisvesting. Ook nadat de bestuursrechter de overheid had bevolen woonruimte ter beschikking te stellen, heeft dit echter nog jarenlange vertraging opgelopen.

Ondanks de onredelijke vertraging in de uitvoering van de betreffende beslissingen, is het EHRM van oordeel niet te kunnen concluderen dat sprake is van een schending van artikel 6, lid 1 EVRM. Dit mede gezien de context van het voortdurend zoeken door de autoriteiten van een evenwicht tussen het algemeen en het individueel belang. Daarnaast is rekening te houden met de grote beslissingsruimte die autoriteiten hebben inzake huisvestingsbeleid. De nationale autoriteiten zijn beter dan de internationale rechter in de positie om sociaal en economisch beleid te voeren, in het bijzonder waar het gaat om huisvesting en waar de beperkte overheidsmiddelen worden geraakt. Het EVRM garandeert niet een recht op huisvesting noch het recht om op een bepaalde plaats te kunnen wonen. Het Hof concludeert bij meerderheid van vijf tegen twee stemmen dat artikel 6, lid 1 EVRM niet is geschonden; bij het arrest zijn twee dissenting opinions gevoegd.

 [EHRC updates](#)

EHRM – ADVISORY OPINION Protocol no. 16 bij het EVRM – 2 maart 2026 – persbericht 12.5.26

Artikel 6 EVRM – Schrappen advocaat – Uitspraak bij verstek

Een advocaat van de Luxemburgse balie is voor het leven van het tableau geschrapt nadat zij niet persoonlijk is verschenen bij haar beroepszitting, waarmee zij artikel 26 van de wet van 10 augustus 1991 betreffende het beroep van advocaat, had geschonden. Haar raadsman kreeg geen toestemming om haar bij afwezigheid te vertegenwoordigen. De uitspraak is bij verstek gedaan, zonder de mogelijkheid om een nieuwe hoorzitting aan te vragen. De zaak is momenteel aanhangig bij het Luxemburgse Hof van Cassatie, dat een prejudiciële vraag aan het Constitutioneel Hof heeft voorgelegd. Het Constitutioneel Hof heeft op zijn beurt een advies gevraagd aan het EHRM over de verenigbaarheid van de nationale bepalingen met artikel 6 EVRM.

EHRM factsheets en guides

- [ECHR-KS Key Theme - Article 6 \(criminal\) Hearings via video link](#)
- [Thematic factsheet: Formalisme excessif des tribunaux](#)

Procesrecht en recht op eerlijk proces – civiel recht

EHRM – ARREST – Gerovska-Popchevska t. Noord Macedonië (no. 2) – 5 mei 2026 – 30989/20 – ECLI:CE:ECHR:2026:0505JUD003098920 – persbericht – arrest

Artikel 6 EVRM – Ontslag rechter – Samenstelling state judicial council – Geen beroepsmogelijkheid – Schending

Klaagster is in 2007 ontslagen uit haar functie als rechter door de *State Judicial Council* (SJC). In 2016 oordeelde het Hof dat haar recht op een eerlijk proces was geschonden. In 2020 oordeelde de SJC opnieuw dat klaagster (inmiddels gepensioneerd) onprofessioneel had gehandeld bij de behandeling van een civiele zaak. Klaagster klaagt over de samenstelling van de SJC ten tijde van de vaststelling van het besluit waarin professioneel wangedrag van haar werd vastgesteld. Daarnaast klaagt zij over het feit dat de SJC niet bevoegd was een uitspraak

te doen over professioneel wangedrag van gepensioneerde rechters. Zij klaagt tevens over de onmogelijkheid om beroep in te stellen tegen de beslissing van de SJC na de terugverwijzing van haar zaak.

EHRM: Schending van artikel 6, lid 1 EVRM wegens de samenstelling van de SJC die het professioneel wangedrag van klaagster heeft vastgesteld en wegens de onmogelijkheid voor klaagster om beroep in te stellen tegen een beslissing van de SJC die is genomen na de terugverwijzing van haar zaak.

 [EHRC updates](#)

EHRM – ARREST – Skrcheski t. Noord Macedonië – 12 mei 2026 – 37954/21 – ECLI:CE:ECHR:2026:0512JUD003795421 – persbericht – arrest

Artikel 6 EVRM – Rechterlijke tuchtzaak: negeren appelinstructie schendt fair trial – Rechtsstaat – Procedure as a whole oneerlijk – Schending

Klager, een inmiddels gepensioneerde rechter is disciplinair gestraft en vervolgens ontslagen door de tuchtraad. In beroep is die ontslagbeslissing vernietigd. De beroepsinstantie oordeelde dat de tuchtraad bij de herbeoordeling rekening had moeten houden met recente, mogelijk mildere wetgeving. De tuchtraad beoordeelde de zaak opnieuw, paste wederom het oude recht toe en motiveerde niet waarom van de instructie van de beroepsinstantie werd afgeweken.

Het EHRM bespreekt eerst ambtshalve of artikel 6 EVRM van toepassing is op deze tuchtprocedure. Het EHRM herhaalt dat sprake moet zijn van een *genuine and serious dispute* over een *civil right* dat ten minste aannemelijk is onder nationaal recht, en dat de uitkomst *directly decisive* moet zijn voor dat recht. Omdat klager al met pensioen was, ging het niet meer om zijn ambt als zodanig. De vaststelling dat hij als rechter onprofessioneel had gefunctioneerd, raakt echter wel zijn goede naam en reputatie en daarmee is - een *civil right* in de zin van artikel 6 EVRM gegeven. Door zonder deugdelijke motivering af te wijken van een bindende aanwijzing van de hogere instantie handelt de tuchtraad volgens het EHRM in strijd met het beginsel van behoorlijke rechtsbedeling en de *rule of law*. De procedure als geheel is daarom oneerlijk: schending van artikel 6 EVRM

EHRM – ARREST – Konstantinou t. Cyprus – 7 mei 2026 – 36862/23 – ECLI:CE:ECHR:2026:0507JUD003686223 – persbericht – arrest

Artikel 6 lid 1 EVRM – Gebrek rechterlijke toetsing van rechterlijke benoeming – Schending

Klager is senior rechter en heeft gesolliciteerd voor de functie van president van de rechtbank. In de betreffende periode werden belangrijke juridische hervormingen doorgevoerd bij zowel het Supreme Constitutional Court (SCC) als bij de Supreme Council of Judicature (SCJ). De tijdelijke SCJ heeft klagers sollicitatie afgewezen. Klager heeft daartegen beroep ingesteld bij de bestuursrechter, en hoger beroep bij het SCC. Het SCC heeft zijn beroep verworpen omdat volgens het SCC deze geen bevoegdheid heeft om de beslissingen van de tijdelijke SCJ te herbeoordelen.

Het EHRM overweegt dat de omstandigheid dat het nationale juridisch systeem een structurele hervorming onderging, het ontbreken van rechterlijke toetsing van beslissingen met betrekking tot de loopbaan van rechters, niet kan rechtvaardigen. Deze beslissingen zijn direct verbonden met de rechterlijke onafhankelijkheid en het vertrouwen van het publiek in de rechtspraak. Voor het bij wijze van uitzondering ontbreken van rechterlijke toetsing zijn in deze zaak geen gewichtige redenen gegeven. Het gebrek aan toegang tot een gerecht diende niet een legitiem doel en de essentie van dat recht is aangetast. Aldus schending van artikel 6 lid 1 EVRM.

 [EHRC updates](#)

EHRM – ARREST – Kefalas e.a. t. Griekenland – 5 mei 2026 – 8759/14 – ECLI:CE:ECHR:2026:0505JUD000875914 – persbericht – arrest

Artikel 6 EVRM – Wel toegang tot de rechter, maar niet binnen een redelijke termijn – Schending aandeelhoudersbelangen in papierfabriek door Griekse staat

De zaak betreft een decennialang conflict over de nationalisatie van papierfabrikant *Athinaïki Khartopoiia*. De aandeelhouders hebben de kapitaalverhogingen aangevochten omdat deze hun belang verwaterden. Het Hof oordeelde dat Griekenland het recht op een proces binnen een redelijke termijn heeft geschonden, aangezien de juridische strijd 26 jaar heeft geduurd. De klacht over de toegang tot de rechter is afgewezen; het Hof stelt dat de staat de nationalisatie mocht goedkeuren uit algemeen economisch belang, zolang schadevergoeding mogelijk bleef. De klagers hebben een vergoeding gekregen voor de extreme procedurele vertraging.

EHRM factsheets en guides

[Guide on article 6 ECHR - right to a fair trial \(civil limb\)](#)

Procesrecht en recht op eerlijk proces – strafrecht

EHRM – ARREST – Lárus Welding t. Ísland – 5 mei 2026 – 24999/21 – ECLI:CE:ECHR:2026:0505JUD002499921 – persbericht – arrest

Artikel 6 EVRM – Afwijzing wraking lekenrechter – Onafhankelijk gerecht – Geen schending

In december 2015 is klager veroordeeld wegens fraude. De zaak is behandeld door een kamer van twee rechters en één lekenrechter. Dezelfde lekenrechter is geselecteerd voor de herbeoordeling van de zaak nadat de eerste uitspraak was vernietigd. Klager heeft verzocht om wraking van de lekenrechter, wat is afgewezen. In 2020 is klager veroordeeld. Klager komt op tegen de selectie en benoeming van de lekenrechter. Volgens klager is er geen sprake van een onafhankelijk gerecht.

Het EHRM oordeelt dat de discretionaire bevoegdheid van de voorzittende rechter met voldoende wettelijke waarborgen is omkleed. Daarnaast is er sprake van een meerderheid van rechters in de kamer en ontbreekt enig teken dat de voorzittende rechter een persoonlijk of institutioneel belang had bij de uitkomst van de zaak. De benoeming en deelname van de lekenrechter heeft daarom geen tekortkomingen aan het licht gebracht van een aard of mate die ertoe zou kunnen leiden dat de onafhankelijkheid van het hof of de schijn van onafhankelijkheid werd ondermijnd. Geen schending.

 [EHCRC updates](#)

EHRM – ARREST – Yasak t. Turkije – 5 mei 2026 – **Grote Kamer – 17389/20 – ECLI:CE:ECHR:2026:0505JUD001738920 – persbericht – arrest**

Artikelen 3 en 7 EVRM – Veroordeling voor deelname terroristische organisatie na coup poging – Detentieomstandigheden

De FETÖ/PDY is na een coup poging door de Turkse autoriteiten aangemerkt als een gewapende terroristische organisatie. Klager wordt wegens lidmaatschap van deze organisatie veroordeeld tot een gevangenisstraf van zeven jaar en zes maanden.

Het EHRM beoordeelt de veroordeling van klager in overeenstemming is met artikel 7, eerste lid, van het EVRM, dat het recht beschermt om niet te worden gestraft als de persoonlijke aansprakelijkheid niet is vastgesteld.

Klager is tot 2014 betrokken geweest bij een op onderwijs gerichte tak van de organisatie. Dit was voor de coup poging van 15 juli 2016 en ook voordat de organisatie door de Turkse autoriteiten is bestempeld als terroristisch. De nationale gerechten hebben niet uitgelegd waarom de verantwoordelijkheden die klager tot 2014 had bij de onderwijstak van de FETÖ/PDY hebben geleid tot het oordeel dat hij op de hoogte was van de terroristische motieven van de organisatie, bewust deel uitmaakte van die organisatie en actief bleef deelnemen aan die organisatie. Het EHRM komt tot het oordeel dat artikel 7 van het EVRM is geschonden.

Vanwege de omstandigheden in detentie (overbevolking, met als gevolg onder andere het ontbreken van voldoende sanitaire voorzieningen en het gedurende veertien maanden niet beschikken over een eigen bed) is ook artikel 3 EVRM geschonden.

Er zijn verschillende (deels) dissenting opinions.

ECHR updates

 EHRM – GECOMMUNICEERDE ZAAK – G.C.A. e.a. t. Nederland – 13 mei 2026 (publ. 1 juni 2026) – 21040/23 e.a. – subject matter of the case

Artikel 8 EVRM – Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden

Klagers werden na hun veroordelingen bevolen, overeenkomstig de Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden (hierna: wet), DNA-monsters af te staan, die verwerkt en bewaard zouden worden. Klagers hebben daartegen bezwaar gemaakt. Zij beroepen zich op een uitzondering uit artikel 2, lid 1, onder b) van de wet. Op grond van die bepaling vindt DNA-afname en -verwerking niet plaats wanneer, gelet op de aard van het strafbare feit of de bijzondere omstandigheden waarin het is gepleegd, redelijkerwijs kan worden aangenomen dat dergelijke maatregelen niet relevant zullen zijn voor het voorkomen, opsporen, vervolgen of berechten van verdere strafbare feiten door de betrokken persoon.

Wat betreft klager in zaak nr. 21040/23, heeft de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad cassatie in het belang der wet ingesteld (een buitengewoon rechtsmiddel) met het oog op verduidelijking van de reikwijdte van artikel 2, lid 1, onder b, van de wet. Bij uitspraak van 19 november 2024 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat de uitzondering met betrekking tot de aard van het delict alleen moet worden toegepast wanneer DNA-bewijs van geen enkel belang kon zijn voor de opsporing van verdere strafbare feiten.

Klagers klagen dat het afnemen, verwerken en bewaren van hun DNA-gegevens het recht op eerbiediging van hun privéleven onder artikel 8 EVRM heeft geschonden, omdat dit niet wettelijk en/of noodzakelijk zou zijn geweest.

Vraag aan alle partijen:

Is er een schending geweest van het recht van klagers op eerbiediging van hun privéleven, in strijd met artikel 8 EVRM, voortvloeiend uit het afnemen, verwerken en bewaren van hun DNA-gegevens, rekening houdend met de uitspraken van het Hof in Van der Velden t. Nederland, nr. 29514/05, W. tegen Nederland nr. 20689/08, S. en Marper t. het VK, nr. 30562/04 en 30566/04, Aycaguer t. Frankrijk, nr. 8806/12, Gaughran t. het VK, nr. 45245/15 en Trajkovski en Chipovski t. Noord-Macedonië, nr. 53205/13 en 63320/13?

Vraag aan partijen in de zaken: [13310/24](#), [13311/24](#), [13315/24](#), [13654/24](#), [13747/24](#) en [13751/24](#):

Is er een schending geweest van het recht op vrijheid van meningsuiting en vreedzame vergadering, in strijd met de artikelen 10 en 11 EVRM, voortvloeiend uit het afnemen, verwerken en bewaren van hun DNA-gegevens (vgl. mutatis mutandis, Catt t. het VK, nr. 43514/15, Glukhin t. Rusland, nr. 11519/20 en Selishcheva e.a. t. Rusland (nr. 39056/22 en 9 anderen)?

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-313/26 (Momiert), verwijzing uit **België** over **Richtlijn 2016/680** en de vraag of **toegang tot gegevens** op een in beslag genomen **mobiele telefoon** op basis van **toestemming van de betrokkene** mag plaatsvinden, of dat ook in dat geval voorafgaande **toestemming van een rechterlijke instantie** of een onafhankelijke autoriteit vereist is.
- C-233/26 (Katikov), verwijzing uit **Bulgarije** over de vraag of nationale regelingen die de **strafmaat** voor **drugsdelicten** koppelen aan door de regering vastgestelde drugswaarden verenigbaar zijn met het Unierecht.

REGELGEVING

Toegang tot gegevens nieuw genormeerd: codificatie Prokuratuur en Landeck in tweede aanvullingswet (bijzonder strafrecht)

De tweede aanvullingswet bij het nieuwe Wetboek van Strafvordering bevat naast de herziening van het functioneel verschoningsrecht een tweede onderdeel dat voor de praktijk van het (financieel-economisch) strafrecht direct relevant is: de codificatie van de arresten Prokuratuur en Landeck van het Hof van Justitie van de EU. Boek 2, Titel 7.3 wordt op een aantal punten aangepast om de Europeesrechtelijke randvoorwaarden voor de toegang tot gegevens in het wetboek te verankeren. Daarmee wordt definitief afscheid genomen van de driedeling uit het smartphonearrest van de Hoge Raad van 4 april 2017 (ECLI:NL:HR:2017:584).

OVERIG

- J. Boonstra-Verhaert, De klok tikt: de Nederlandse e-evidence implementatie ontleed, in: Tijdschrift voor bijzonder strafrecht & handhaving (bijzonder strafrecht)
- New Council of Europe treaty to strengthen criminal asset recovery (COE)

EHRM factsheets en guides

- Police arrest and assistance of a lawyer
- Guide on article 6 ECHR - right to a fair trial (criminal limb)
- ECHR-KS Key Theme - Article 6 (criminal) Absent witnesses and other restrictions on the right to examine witnesses
- ECHR-KS Key Theme - Article 6 Access to a lawyer
- ECHR-KS Key Theme - Article 6 (criminal) Administration of (unlawfully obtained) evidence
- ECHR-KS Key Theme - Mass Protests The right to a fair trial
- ECHR-KS Key Theme - Article 6 (criminal) Presumption of innocence
- ECHR-KS Key Theme - Article 6 Waiver of the guarantees of a fair trial

Producteisen en productveiligheid

HvJ – CONCLUSIE – C-238/25 (Bizerba) – 7 mei 2026 – A-G Biondi – Duitsland – ECLI:EU:C:2026:3807 – conclusie

Richtlijn 2014/31/EU – Niet-automatische weegwerktuigen – Essentiële eisen – Normale gebruiksvoorwaarden – Aanvullende eisen voor rechtstreekse verkoop aan het publiek – Geharmoniseerde normen – EN 45501:2015 – CE-markering en aanvullende metrologische markering – Toelaatbaarheidsvoorwaarden

Bizerba vervaardigt een weegwerktuig dat de massa bepaalt. Dat model wordt ingebouwd in kassasystemen voor gebruik in de detailhandel en maakt het mogelijk om waren tijdens het afrekenen te wegen. De weegresultaten worden vastgelegd door middel van weegsoftware die de gegevens via een data-interface doorgeeft aan de computer van de kassa. De weegwaarden zijn voor de gebruiker en de klanten zichtbaar op de monitor van de kassa door middel van een door Bizerba zelf in licentie gegeven softwaremodule. Het metrologisch instituut had een EG-typegoedkeuringscertificaat afgegeven. Bizerba heeft een CE markering aangebracht.

Na een inspectie was de toezichthoudende autoriteit van mening dat deze markering niet op de inrichting mocht worden aangebracht voordat het was ingebouwd in een kassasysteem met een eigen aanwijsinrichting. Zij heeft Bizerba dan ook verboden om in die deelstaat inrichtingen met de CE-markering en/of de metrologische markering in de handel te brengen die vóór het inbouwen waren aangebracht.

De vragen in deze zaak gaan over de werkingssfeer van richtlijn 2014/31/EU. Kan een inrichting die de massa van een lichaam bepaalt, het weegresultaat registreert en doorgeeft aan een externe aanwijsinrichting, een niet-automatisch weeginstrument zijn en, zo ja, onder welke voorwaarden kan zij voldoen aan de essentiële eisen die voor deze werktuigen in de richtlijn worden vastgesteld? En of de CE-markering en de aanvullende metrologische markering daarop kan worden aangebracht.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 2, punten 1 en 2, van richtlijn 2014/31/EU moet aldus worden uitgelegd dat een werktuig dat de massa van een lichaam bepaalt door de werking van de zwaartekracht, het weegresultaat registreert, het doorgeeft aan een externe aanwijsinrichting die daarop is aangesloten en de tussenkomst van een operateur bij de weging vereist, een niet-automatisch weegwerktuig kan zijn, ook al worden de weegresultaten niet zelfstandig afgedrukt of weergegeven.

Artikel 4 van richtlijn 2014/31, gelezen in samenhang met de inleidende opmerking van bijlage I bij deze richtlijn en de punten 8.1, 9 en 14 van deze bijlage en met artikel 6, lid 2, en artikel 17 van deze richtlijn, moet aldus worden uitgelegd dat:

- *een dergelijke inrichting aan de essentiële eisen van de richtlijn kan voldoen indien de aanwijsfunctie onder normale gebruiksomstandigheden wordt gewaarborgd door een externe inrichting die deel uitmaakt van het samenstel van de werktuigen dat aan de conformiteitsbeoordeling wordt onderworpen;*
- *wat betreft de werktuigen die zijn bestemd voor rechtstreekse verkoop aan het publiek, de essentiële eisen ook gelden voor de externe aanwijsinrichting, die voor de betreffende conformiteitsbeoordeling deel moet uitmaken van die werktuigen;*
- *de CE-markering en de aanvullende metrologische markering alleen op de module mogen worden aangebracht voordat deze feitelijk wordt ingebouwd indien de conformiteitsbeoordeling reeds betrekking heeft gehad op het samenstel van de relevante werktuigen in de configuraties die onder het EU-typeonderzoekscertificaat en het technisch dossier vallen; het staat aan de verwijzende rechter om na te gaan of dit in casu het geval is.*

Recht op effectieve rechtsbescherming en toegang tot de rechter

HvJ – ARREST – [Gevoegde zaken C-684/24 en C-685/24 \(Across Fiduciaria e a.\)](#) – 21 mei 2026 – Italië – ECLI:EU:C:2026:410 – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn (EU) 2015/849 – Artikel 47 Handvest – Voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering – Informatie over de uiteindelijk begunstigen van trusts en soortgelijke juridische constructies – Legitiem belang – Grondrechten van de uiteindelijk begunstigen – Rechtszekerheid

Samenvatting onder: [Witwassen en terrorisme](#)

HvJ – CONCLUSIE – [Gevoegde zaken C-266/25 en C-267/25 \(I-Sete\)](#) – 7 mei 2026 – A-G Campos Sánchez-Bordona – Portugal – ECLI:EU:C:2026:381 – [conclusie](#)

Richtlijn 89/665/EEG – Overheidsopdrachten – Beroepsprocedures – Recht op doeltreffende voorziening in rechte – Beroep tegen gunningsbesluit voor een opdracht – Automatische opschorting – Voorlopige opheffing van opschortende werking – Projecten die zijn gefinancierd of medegefinancierd met Europese middelen

In 2024 heeft de Portugese wetgever de algemene regeling voor spoedeisende bestuursrechtelijke beroepen tegen gunningsbesluiten inzake overheidsopdrachten gewijzigd. Met deze wijziging werd de tot dan toe geldende regel (op grond waarvan het gunningsbesluit voor een opdracht automatisch wordt opgeschort wanneer er beroep wordt ingesteld) aangevuld met een andere regel, die voorschrijft dat deze opschorting voorlopig moet worden opgeheven wanneer het gevaar bestaat dat de financiering van een met Europese middelen gefinancierde of medegefinancierde opdracht verloren zal gaan.

De verwijzende rechter wil weten of de nieuwe nationale regeling in overeenstemming is met de bepalingen van richtlijn 89/665/EEG.

A-G geeft het Hof in overweging: Artikel 2, leden 3, 4 en 5, van richtlijn 89/665/EEG moet aldus worden uitgelegd dat deze bepaling in de weg staat aan een nationale wettelijke regeling die, louter op grond van het feit dat een opdracht wordt gefinancierd of medegefinancierd door de Europese Unie, de nationale rechter verplicht om, op verzoek van de aanbestedende dienst, de automatische opschortende werking van een beroep tegen het besluit tot gunning van een overheidsopdracht voorlopig op te heffen;

Deze bepaling staat niet in de weg aan een nationale wettelijke regeling die de kortgedingrechter de bevoegdheid verleent om alle betrokken openbare en particuliere belangen naar behoren tegen elkaar af te wegen, teneinde te beoordelen of de schade die het gevolg zou zijn van het handhaven van de opschortende werking, groter zou zijn dan de schade die het gevolg kan zijn van de opheffing ervan. Niets staat eraan in de weg dat onder deze openbare belangen, als een bijkomende beoordelingsfactor die niet noodzakelijkerwijs doorslaggevend is, ook het belang wordt begrepen om te voorkomen dat de Europese financiering of medefinanciering van het bouwproject waarop de opdracht betrekking heeft, verloren gaat.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-251/26 \(HERA\)](#), verwijzing uit **Kroatië** over de vraag of het Unierecht zich verzet tegen de praktijk waarbij berekeningen voor de **periodieke afrekening (aan energiebedrijven)** door nationale regulerende instanties, ook de **inkomsten** van het bedrijf omvatten die zijn **gegenereerd in andere lidstaten** en waarover (daar) **al vergoedingen in rekening zijn gebracht**. Daarnaast is de vraag of een dergelijke factuur of afrekening moet worden aangemerkt als een voor **beroep vatbaar besluit**, zodat **effectieve rechterlijke bescherming** is gewaarborgd.

Rechtsstaat en rechterlijke macht

EHRM – ARREST – Gerovska-Popchevska t. Noord Macedonië (no. 2) – 5 mei 2026 – 30989/20 – ECLI:CE:ECHR:2026:0505JUD003098920 – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 6 EVRM – Ontslag rechter – Samenstelling state judicial council – Geen beroepsmogelijkheid – Schending

Samenvatting onder: [Recht op eerlijk proces, civiel](#)

NOOT – EHRM 22 januari 2026, [Kaya t. België](#)

Kaya v. Belgium: a reminder of the importance of a well-functioning judiciary ([Strasbourg observers](#))

NOOT – HvJ conclusie 16 april 2026, [C-555/24 P \(Medel e.a./Raad\)](#)

The last chance to democratize locus standi? On the exceptional opportunity that is Case C-555/24P Medel and Others v Council ([European law blog](#))

NOOT – HvJ 21 april 2026, [C-769/22 \(Commissie/Hongarije\)](#)

- When Values Eclipse Identity: Commission v Hungary (Values of the Union) and the Unfinished Balancing of Articles 2 and 4(2) TEU ([European law blog](#))
- To Identity and Beyond? Commission v Hungary and the constitutional identity rationale ([Verfassungsblog](#))

NOOT – EHRM 10 maart 2026, [Manjani t. Albanië](#)

Restriction of access to magistracy due to juvenile conviction: Individual assessment in Manjani v. Albania ([Strasbourg observers](#))

OVERIG

- Bouche du magistrat ([Nederland rechtsstaat](#))

Dat het de taak van de rechter zou zijn om zich te gedragen als niets meer dan een ‘mondstuk van de wet’ of, in de woorden van Montesquieu, als bouche de la loi, is een achterhaald idee en inmiddels met hem begraven. In tegenstelling tot louter mechanische toepassing van rechtsregels geniet de rechter (ook) een rechtsvormende taak.

- Unfreezing EU Funds Without Melting the Rule of Law ([Verfassungsblog](#))
- VERTALING Kaderverdrag van de Raad van Europa over artificiële intelligentie en de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat, ST/12516/2024/INIT, [PBL, 2026/1081, 13.5.2026](#).
- Hungary’s Last Constitutional Moment: Rule of Law under Article 2 TEU ([European law blog](#))
- The rule of law and why it matters - explained ([FRA](#))

WIKI

- [Wiki - Rechtsstaat en rechterlijke macht](#)

EHRM factsheets en guides

- [Independence of the justice system](#)
- [The misuse of state power](#)
- [ECHR-KS – Article 6 \(civil\) Protection of the judiciary](#)
- [Thematic factsheet: Independence and impartiality of the judicial system](#)

Staatsaansprakelijkheid

HvJ – ARREST – [C-286/25 \(BRANDL\)](#) – 13 mei 2026 – Hongarije – [ECLI:EU:C:2026:398](#) – [persbericht](#) – geen conclusie – [arrest](#)

Artikel 63 VWEU – Artikel 17 Handvest – Staatsaansprakelijkheid in geval van schending Unierecht – Afschaffing ex lege van rechten van vruchtgebruik op onroerende goederen in strijd met Unierecht – Herstel van deze rechten na arrest Hof – Schadevergoeding – Financiële compensatie op basis van marktwaarde op tijdstip van doorhaling van rechten van vruchtgebruik – Vereiste van een passende vergoeding van de schade – Gederfde winst

Brandl is houder van rechten van vruchtgebruik op landbouwgrond in Hongarije. Deze rechten zijn op grond van het overgangsrecht van rechtswege tenietgegaan en doorgehaald in het kadaster.

Het Hof oordeelde eerder dat deze regeling in strijd was met artikel 63 VWEU en artikel 17 Handvest. Om gevolg te geven aan dit arrest zijn de rechten van Brandl opnieuw ingeschreven en heeft zij een financiële compensatie ontvangen.

Die compensatie werd echter uitsluitend berekend op basis van de marktwaarde van de grond op het moment van de doorhaling van de rechten. Volgens Brandl hield de regeling daardoor geen rekening met de daadwerkelijk geleden schade, waaronder de stijging van de grondwaarde en gederfde inkomsten.

Is een dergelijke beperkte compensatieregeling verenigbaar met het Unierecht.?

Hof: Het Unierecht verzet zich tegen een nationale regeling waarin is bepaald dat de schade die de houder van rechten van vruchtgebruik op onroerende goederen als gevolg van een met artikel 63 VWEU en artikel 17 Handvest onverenigbare ex lege afschaffing van deze rechten heeft geleden, wordt vergoed met een financiële compensatie die uitsluitend wordt berekend op basis van de marktwaarde van die goederen op het tijdstip waarop die rechten in het kadaster zijn doorgehaald.

- 📌 [Rights of usufruct over agricultural land in Hungary: EU law precludes financial compensation calculated solely on the basis of the market value of the land at the time of deletion of those rights from the land register \(persbericht\)](#)
- 📌 [EHRC updates](#)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-224/26 \(Flughafen Graz e.a.\)](#), verwijzing uit **Oostenrijk** over **staatsteun** voor luchthaven vanwege **COVID19**, een aanvraag die ogv nationale regeling te laat, maar op grond van EU regeling op tijd is ingediend, **staatsaansprakelijkheid** en de vraag of het Unierechtelijke staatssteunrecht zich verzet tegen **schadevergoeding** wegens een nationale steunregeling die in strijd bleek met een Commissiebesluit, en in hoeverre ondernemingen op de verenigbaarheid daarvan moesten toezien

Staatssteun

HvJ – ARREST – Gevoegde zaken C-52/25 (Binanrier) en C-53/25 (Beaudeluc) – 21 mei 2026 – België – ECLI:EU:C:2026:428 – conclusie – arrest

Verordening (EU) nr. 702/2014 – Groepsvrijstelling voor landbouw- en bosbouwsector – Steun ter vergoeding van schade door ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld – Vermindering steunbedrag indien geen verzekering is afgesloten – Onmogelijkheid om vereiste verzekering af te sluiten

Op grond van Verordening (EU) nr. 702/2014 kan schade als gevolg van ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld worden vergoed aan kleine en middelgrote landbouwbedrijven. Deze zaak betreft drie gedingen waarin de betrokken bedrijven hebben verzocht om vergoeding van de schade die zij hebben geleden door de droogte in België van augustus 2016 tot juni 2017. Die droogte is door de Belgische autoriteiten erkend als landbouwramp die recht geeft op schadevergoeding. Bij de berekening van de schadevergoeding heeft de Belgische de schadeloosstelling met 50% verminderd omdat deze bedrijven geen verzekering hadden genomen die minstens vijftig percent van zijn productie tegen klimaatrisico's dekt. Verzoekers hebben aangevoerd dat zij geen verzekering hadden kunnen afsluiten omdat het op het tijdstip waarop de schade is ontstaan niet mogelijk was in België om hun bedrijven te verzekeren tegen bepaalde klimaatrisico's, zoals droogte.

Hof: Artikel 25, lid 9, van verordening (EU) nr. 702/2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 VWEU met de interne markt verenigbaar worden verklaard moet aldus worden uitgelegd dat steun om een in de primaire landbouwproductie actieve kleine en middelgrote onderneming (kmo) te vergoeden voor schade als gevolg van een ongunstige weersomstandigheid die met een natuurramp kan worden gelijkgesteld, met de helft moet worden verminderd indien deze kmo niet is verzekerd tegen de klimaatrisico's die statistisch het vaakst voorkomen in de betrokken lidstaat of regio, in een situatie waarin de betrokken steun bedoeld is om schade te vergoeden als gevolg van een dergelijke weersomstandigheid die, ten eerste, niet onder die risico's valt en, ten tweede, geen verzekerbaar risico vormt in die betrokken lidstaat of regio.

Artikel 25, lid 9, van verordening nr. 702/2014 moet aldus worden uitgelegd dat steun om een in de primaire landbouwproductie actieve kmo te vergoeden voor schade als gevolg van een ongunstige weersomstandigheid die met een natuurramp kan worden gelijkgesteld, niet met de helft dient te worden verminderd indien deze kmo geen verzekering heeft kunnen afsluiten die voldoet aan de voorwaarden van die bepaling voor het soort productie van zijn bedrijf, gelet op het beschikbare aanbod op de relevante verzekeringsmarkt.

HvJ – ARREST – C-545/24 (Utiledulci) – 21 mei 2026 – Portugal – ECLI:EU:C:2026:412 – conclusie – arrest

Verordening (EU) 2015/1589 – Steunmaatregel door Portugal ten uitvoer gelegd ten gunste van de vrijhandelszone van Madeira – Verlaging inkomstenbelasting voor rechtspersonen – Onverwijld en daadwerkelijke terugvordering – Weigering om opschorting van fiscale executieprocedure toe te staan – Voorrang EU recht

De Commissie heeft door Portugal verleende steun voor de vrijhandelszone van Madeira onverenigbaar verklaard met de interne markt. De steun bestond uit verlaging van de vennootschapsbelasting. Portugal moest de steun terugvorderen en het besluit binnen acht maanden uitvoeren. Beroepen van Portugal en Madeira zijn definitief verworpen door het HvJEU.

In 2023 is de Portugese belastingdienst een fiscale executieprocedure gestart tegen Utiledulci. Utiledulci verzette zich omdat geen opschorting van de executie mogelijk was, zoals toegestaan onder het Portugese recht.

De verwijzende rechter wil weten of nationale procedurele waarborgen (zoals opschorting) buiten toepassing moeten blijven om een “onverwijld en daadwerkelijke” terugvordering van onrechtmatige staatssteun te verzekeren, of toch moeten worden geëerbiedigd?

België en Spanje hebben schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 16, lid 3, van verordening (EU) 2015/1589 moet aldus worden uitgelegd dat het de bevoegde nationale autoriteiten en de nationale rechterlijke instanties verplicht nationale bepalingen buiten toepassing te laten die erin voorzien dat een fiscale executieprocedure strekkende tot terugvordering van onrechtmatige en met de interne markt onverenigbare staatssteun kan worden opgeschort wanneer de begunstigde van de steun een zekerheid zoals een bankgarantie, een borgsom, een borgstelling, een pandrecht, een vrijwillige hypotheekstelling of enig ander middel verstrekt om de inning van de fiscale vordering van de uitvoerende instantie te waarborgen, zelfs wanneer die begunstigde heeft verzocht om te worden vrijgesteld van de verplichting om een dergelijke zekerheid te stellen, tenzij het stellen van de zekerheid die begunstigde het aan die steun verbonden concurrentievoordeel ontnemt.

HvJ – CONCLUSIE – C-459/24 P (Svenska Bankföreningen/Commissie) – 21 mei 2026 – A-G Biondi – conclusie (Engelse versie)

Artikelen 107 en d108 VWEU – Staatssteun – Zweedse belastingwetgeving – Risicobelasting – Besluit Europese Commissie om geen bezwaar te maken – Selectiviteit – Doel van de maatregel

In overeenstemming met artikel 108, lid 3, VWEU heeft Zweden de Commissie op de hoogte gebracht van een wetsontwerp betreffende een risicoheffing op kredietinstellingen en voorgestelde wijzigingen van de Wet op het buitenlandse belastingkrediet. De Commissie heeft geconcludeerd dat de belasting geen staatssteun vormde in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU, omdat deze niet voldeed aan het selectiviteitscriterium van dat artikel.

Verzoekers hebben bij het Gerecht een beroep ingesteld tot nietigverklaring van het bestreden besluit. Zij beroepen zich op één enkel rechtsbeginsel, namelijk dat hun procesrechten waren geschonden. Zij betogen dat de Commissie bij haar analyse van de risicobelasting ernstige moeilijkheden had moeten ondervinden en een formeel onderzoek had moeten instellen overeenkomstig artikel 4, lid 4, van Verordening 2015/1589, zodat zij hun standpunt kenbaar hadden kunnen maken. In dat kader betwisten zij de beoordelingen van de Commissie met betrekking tot het selectiviteitskarakter van de belasting. Zweden is geïntervenieerd aan de kant van de Commissie.

Bij het bestreden arrest heeft het Gerecht geoordeeld dat de verzoekers niet hebben aangetoond dat de Commissie twijfels had moeten hebben over de classificatie van de risicobelasting in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU, die haar ertoe hadden moeten bewegen een formeel onderzoek in te stellen. Het Gerecht heeft het beroep in zijn geheel afgewezen.

De A-G is het eens met het argument dat het Gerecht in punt 83 van het bestreden arrest het argument van verzoekers, namelijk dat grote kredietinstellingen alle indirecte kosten zouden dragen in geval van een economische neergang, verkeerd heeft geïnterpreteerd. Door dit argument niet te behandelen, heeft het Gerecht het kernargument, namelijk dat alle banken indirecte kosten zouden veroorzaken, maar dat slechts een deel daarvan deze zou dragen, niet weerlegd. De A-G is van oordeel dat het Gerecht hier niet naar behoren op is ingegaan.

A-G geeft het Hof in overweging: het arrest van het Gerecht in zaak T-112/22 te vernietigen; nietigverklaring van besluit COM(2021) 8637 final van 24 november 2021 van de Europese Commissie betreffende staatssteun SA.56348 (2021/N) – Zweden: Zweedse belasting op kredietinstellingen.

GERECHT EU – ARREST – T-522/20 RENV (Carpatair/Commissie) – 13 mei 2026 – ECLI:EU:T:2026:346 – geen conclusie – arrest

Artikel 107, lid 1, VWEU – Staatssteun – Luchtvaartsector – Korting op luchthavengelden – Beroep tot nietigverklaring – Procesbevoegdheid – Individuele geraaktheid – Geen wezenlijke aantasting van de marktpositie – Gedeeltelijke niet-ontvankelijkheid – Onjuiste rechtsopvatting – Selectiviteit – Voordeel

Verzoekster is een regionale Roemeense luchtvaartmaatschappij. Zij heeft op de internationale luchthaven van Timișoara (Roemenië) haar hub opgezet om van daaruit hub-and-spokediensten te verlenen.

De luchthaven wordt geëxploiteerd door AITTV (80% in handen van de Roemeense staat) die van de Roemeense Staat steun heeft ontvangen voor de bouw van een terminal voor niet-Schengenvluchten en voor beveiligingsapparatuur. AITTV wilde lagekostenmaatschappijen aantrekken en is daarom met Wizz air een korting op luchthavengelden overeengekomen. Verzoekster heeft bij de Europese Commissie een klacht ingediend over vermeend onrechtmatige staatssteun van de Roemeense autoriteiten ten gunste van Wizz Air. De Commissie heeft in artikel 2 van het bestreden besluit vastgesteld dat de in de luchtvaartgidsen 2007, 2008 en 2010 opgenomen luchthavengelden en de overeenkomsten van 2008 en 2010 tussen AITTV en Wizz air geen staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU vormen. Het Gerecht heeft artikel 2 van het bestreden besluit nietig verklaard voor zover daarin is vastgesteld dat de in de luchtvaartgids 2010 opgenomen luchthavengelden en de overeenkomsten van 2008 en 2010 geen staatssteun vormen. Het Hof heeft het oorspronkelijke arrest in zijn geheel vernietigd op gronden die verband houden met het bewijs van de procesbevoegdheid van Carpatair bij de nietigverklaring van het bestreden besluit.

De Commissie (zaak C-244/23 P), Wizz Air (zaak C-245/23 P) en AITTV (zaak C-246/23 P) hebben verzocht het oorspronkelijke arrest te vernietigen.

Verzoekster verzoekt het Gerecht artikel 2 van het bestreden besluit, voor zover in dat artikel is vastgesteld dat de luchtvaartgids 2010 en de overeenkomsten van 2008 en 2010 geen staatssteun vormen, nietig te verklaren.

Gerecht: Artikel 2 van besluit (EU) 2021/1428 (steunmaatregel door Roemenië ten gunste van de internationale luchthaven van Timișoara – Wizz Air), wordt nietig verklaard voor zover in dit besluit wordt vastgesteld dat de luchthavengelden die zijn opgenomen in de luchtvaartgids 2010 geen staatssteun vormen. Het beroep wordt verworpen voor het overige.

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-169/26 \(Tiberis Holding II\)](#), verwijzing uit **Italië** over de vraag of een door de Europese Commissie goedgekeurde **nationale steunregeling voor hernieuwbare energie**, met een **terugbetalingsmechanisme bij hoge marktprijzen** en een **verschillend regime voor producenten afhankelijk van de toegangswijze**, verenigbaar is met het Unierecht en of die goedkeuring nationale rechterlijke toetsing uitsluit.
- [C-224/26 \(Flughafen Graz e.a.\)](#), verwijzing uit **Oostenrijk** over **staatsteun** voor luchthaven vanwege **COVID19**, een aanvraag die ogv nationale regeling te laat, maar op grond van EU regeling op tijd is ingediend, **staatsaansprakelijkheid** en de vraag of het Unierechtelijke staatssteunrecht zich verzet tegen **schadevergoeding** wegens een nationale steunregeling die in strijd bleek met een Commissiebesluit, en in hoeverre ondernemingen op de verenigbaarheid daarvan moesten toezien
- [C-171/26 \(Union Générale Belge du Nettoyage\)](#), verwijzing uit **België** over **staatssteun, met terugwerkende kracht** ingevoerde subsidies voor aangepast werk, **terugvorderbare subsidievoorschotten** en de vraag of dit verenigbaar is met **artikelen 107 en 108 VWEU** en **verordening 651/2014**
- [C-170/26 \(Union Générale Belge du Nettoyage\)](#), verwijzing uit **België** over de vraag op welk **tijdstip steun in een voorschotregeling** als onrechtmatige staatssteun moet worden aangemerkt en vanaf welk moment **terugvorderingsrente** verschuldigd is.

OVERIG

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE — Tijdelijk staatssteunkader in verband met de crisis in het Midden-Oosten, C/2026/2947, *PB C, C/2026/2593, 5.5.2026*

- **B** Commissie keurt tijdelijk staatssteunkader in verband met de crisis in het Midden-Oosten (Metsaf) goed ([ECER](#))

Strafrecht

EHRM – ARREST – Petrignani e.a. t. Italië – 28 mei 2026 – 26187/14 – 26187/14 – 24511/21 – ECLI:CE:ECHR:2026:0528JUD002618714 – persbericht – arrest

Artikel 1, Eerste Protocol bij het EVRM – Beslaglegging totale opbrengst (i.p.v. aandeel) fraudedelicten – Hoofdelijke aansprakelijkheid – Eigendomsrecht – Schending

Samenvatting onder: Eigendomsrecht

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- C-236/26 (Manlov), verwijzing uit **Bulgarije** over en de vraag of de nationale regeling inzake deelneming aan een georganiseerde criminele groep verenigbaar is met Kaderbesluit 2008/841/JBZ (**georganiseerde criminaliteit**) en hoe het begrip “**actieve deelneming**” moet worden uitgelegd

OVERIG

Duitsland verviervoudigt maximumboete voor ondernemingen en codificeert straftoemingscriteria (bijzonder strafrecht)

De Duitse ministerraad heeft een wetsontwerp aangenomen dat de maximumboete voor ondernemingen verviervoudigt: van tien naar veertig miljoen euro bij opzet, en van vijf naar twintig miljoen euro bij onachtzaamheid. Aanleiding is de implementatie van de Europese milieurichtlijn (EU) 2024/1203, maar Duitsland gaat verder dan de richtlijn vereist en past de verhoging toe op alle delicten, dus ook fraude, corruptie en witwassen (..)

EHRM factsheets en guides

- Domestic violence
- Police arrest and assistance of a lawyer
- Protection of minors
- Secret detention sites
- Trafficking in human beings
- Violence against women
- Guide on article 7 ECHR - no punishment without law: the principle that only the law can define a crime and prescribe a penalty
- Extradition and life imprisonment

Tabak

CONSULTATIE

Voorstel voor een richtlijn, Tabaksproducten en tabaksreclame — herziening van de EU-regels, Raadplegingsperiode 22 mei 2026 - 14 augustus 2026 (EC)

Toegang tot documenten

HvJ – CONCLUSIE – C-641/24 P (Hongarije/Commissie) – 7 mei 2026 – A-G Biondi – ECLI:EU:C:2026:385 – [conclusie](#)

Verordening (EG) nr. 1049/2001 – Verordening (EU) nr. 1303/2013 – ESI-fondsen – Verzoek om toegang tot correspondentie tussen Hongarije en Commissie – Bezwaren Hongarije tegen openbaarmaking – Besluit Commissie waarbij toegang tot de documenten wordt verleend – Begrip ‘besluit’ – Begrip ‘ernstige, daadwerkelijke en concrete ondermijning’ van een lopende besluitvormingsprocedure

Het Gerecht heeft bij arrest in zaak T-104/22 het beroep verworpen dat strekte tot nietigverklaring van het besluit van de Europese Commissie, waarbij aan een derde-verzoeker krachtens verordening (EG) nr. 1049/2001 toegang is verleend tot de aan de Commissie gerichte correspondentie van de Hongaarse autoriteiten over een ontwerp van oproep tot het indienen van voorstellen, in het kader van de programmering van de Europese Structuur- en investeringsfondsen (ESI).

Hongarije heeft een hogere voorziening tegen het bestreden arrest ingesteld. Hongarije voert vier middelen aan. Het eerste middel is ontleend aan een onjuiste opvatting van de reikwijdte van de motiveringsplicht met betrekking tot het litigieuze besluit; het tweede aan een onjuiste opvatting van het beginsel van loyale samenwerking; het derde aan een onjuiste uitlegging van artikel 4, lid 3, eerste alinea, van verordening nr. 1049/2001, en het vierde aan een beoordelingsfout met betrekking tot het in eerste aanleg aangevoerde middel inzake schending van artikel 4, lid 2, derde streepje, van verordening nr. 1049/2001.

A-G geeft het Hof in overweging: het eerste en het derde middel in hogere voorziening af te wijzen.

GERECHT – ARREST – T-185/24 (Novis/Commissie) – 6 mei 2026 – ECLI:EU:T:2026:318 – [arrest](#)

Verordening (EG) nr. 1049/2001 – Artikel 41 Handvest EU – Onderzoeksprocedure wegens een inbreuk op Unierecht uit hoofde van artikel 17 van verordening (EU) nr. 1094/2010 – Weigering toegang tot documenten – Uitzondering inzake de bescherming van het doel van onderzoeken – Motiveringsplicht – Algemeen vermoeden van vertrouwelijkheid – Verplichting tot een concreet en individueel onderzoek – Evenredigheidsbeginsel

Verzoekster is een in Slowakije gevestigde levensverzekeringsmaatschappij die onder toezicht staat van de Nationale bank van Slowakije (NBS).

De Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (Eiopa) heeft een onderzoek geopend wegens een inbreuk op het Unierecht overeenkomstig artikel 17, lid 2, van verordening (EU) nr. 1094/2010. De Eiopa heeft een aanbeveling aan de NBS vastgesteld inzake de maatregelen die nodig waren om te voldoen aan richtlijn 2009/138. Verzoekster heeft bij het Gerecht een beroep tot nietigverklaring ingesteld tegen deze aanbeveling, dat het Gerecht niet-ontvankelijk heeft verklaard. De NBS heeft verzoeksters vergunning ingetrokken. Verzoekster heeft de Commissie verzocht om toegang tot alle documenten inzake de onderzoeksprocedure.

Gerecht: Het beroep wordt verworpen.

Vennootschapsrecht

HvJ – ARREST – C-225/25 (Korfin en Sempiola Invest) – 13 mei 2026 – Slowakije – ECLI:EU:C:2026:401 – geen conclusie – arrest

Richtlijn 2004/25/EG – Vennootschapsrecht – Openbaar overnamebod – Uitstotingsrecht ten aanzien van houders van effecten – Bod dat is uitgebracht door persoon met zeggenschap over doelvennootschap – Uitbrenging van bod na verwerving van die zeggenschap – Niet-vrijwillig openbaar overnamebod

MOL bezat 98,56 % van de aandelen in Slovnaft toen Slovnaft de overdracht van alle aandelen van de resterende minderheidsaandeelhouders goedgekeurde. De minderheidsaandeelhouders voerden aan dat MOL geen geldig uitstotingsrecht had, omdat het voorafgaande bod geen „openbaar overnamebod” was in de zin van richtlijn 2004/25. Ten eerste heeft MOL ruim vóór de indiening van dat bod een controlerende deelneming in Slovnaft verworven, zodat dit niet kan worden beschouwd als een verplicht bod in de zin van artikel 5, lid 1, van die richtlijn. Ten tweede kan dit bod evenmin een vrijwillig bod vormen, aangezien MOL hiermee niet beoogde de zeggenschap over Slovnaft te verwerven, daar zij vóór de indiening van haar bod reeds zeggenschap over die vennootschap had.

De Slowaakse rechters in eerste aanleg en hoger beroep hebben dat standpunt verworpen omdat uit andere taalversies van de richtlijn volgt dat een vrijwillig openbaar bod ook mogelijk is nadat de bieder al zeggenschap heeft verkregen.

De verwijzende rechter wil weten of artikel 2, lid 1, onder a), van richtlijn 2004/25 zo moet worden uitgelegd dat een vrijwillig openbaar overnamebod enkel kan worden uitgebracht om zeggenschap te verkrijgen, of ook nog nadat die zeggenschap reeds bestaat.

Nederland heeft schriftelijke opmerkingen ingediend.

Hof: Artikel 2, lid 1, onder a), van richtlijn 2004/25/EG moet aldus worden uitgelegd dat een aan de houders van effecten van een vennootschap gericht bod om al die effecten of een deel daarvan te verwerven, geen vrijwillig bod vormt dat onder het begrip „openbaar overnamebod” in de zin van deze bepaling valt wanneer het wordt gedaan door een bieder die reeds zeggenschap over de doelvennootschap heeft.

HvJ – ARREST – Gevoegde zaken C-684/24 en C-685/24 (Across Fiduciaria e a.) – 21 mei 2026 – Italië – ECLI:EU:C:2026:410 – persbericht – conclusie – arrest

Richtlijn (EU) 2015/849 – Artikel 47 Handvest – Voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering – Informatie over de uiteindelijk begunstigten van trusts en soortgelijke juridische constructies – Legitiem belang – Grondrechten van de uiteindelijk begunstigten – Rechtszekerheid

Samenvatting onder: Witwassen en terrorisme

Verkiezingen en kiesrecht

OVERIG

Raad keurt regels goed die het recht van EU-burgers om te stemmen en zich kandidaat te stellen bij gemeenteraadsverkiezingen versterken (ECER)

EHRM factsheets en guides

- [Guide on Article 3 of Protocol No. 1 to the ECHR - right to free elections](#)
- [Political parties and associations](#)
- [Thematic factsheet: Droit à des élections libres](#)

Vervoer, reizen en rijbewijs

HvJ – ARREST – [C-488/24 \(Kigas\)](#) – 13 mei 2026 – Litouwen – [ECLI:EU:C:2026:399](#) – [conclusie](#) – [arrest](#)

Richtlijn 2011/83/EU – Consumentenrechten – Precontractuele verplichting voor handelaren om informatie te verstrekken aan de consument – Verdrag betreffende de overeenkomst tot internationaal vervoer van goederen over de weg (CMR-verdrag) – Informatieverplichting douanerechten

Samenvatting onder: [consumenten](#)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-217/26 \(Bezirkshauptmannschaft Scheibbs\)](#), verwijzing uit **Oostenrijk** over lidstaten die bepalen dat sancties wegens ernstige **inbreuken op tachograaf- en rijtijdenregels** niet aan de vervoersonderneming worden opgelegd maar **uitsluitend aan een 'verantwoordelijk persoon'**, in overeenstemming is met de Unierechtelijke verplichting tot het vaststellen van **doeltreffende en afschrikkende sancties**

REGELGEVING

- Richtlijn (EU) 2026/1024 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2026 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2015/2302 om reizigers doeltreffender te beschermen en bepaalde aspecten van die richtlijn te vereenvoudigen en te verduidelijken, [PE/4/2026/REV/1](#), [PB L, 2026/1024, 8.5.2026](#)
- Verordening (EU) 2026/1030 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2026 betreffende de broeikasgasemissieboekhouding voor vervoersdiensten, [PE/22/2026/INIT](#), [PB L, 2026/1030, 12.5.2026](#)

Europese Commissie

Mededeling van de Commissie — Richtsnoeren ter verduidelijking van bepaalde EU-regels die van toepassing zijn op passagiers en vervoerexploitanten en in het toerisme, in het licht van de huidige beperkte aanvoer van vliegtuigbrandstof uit het Midden-Oosten, [C/2026/3172](#), [PB C, C/2026/2669, 12.5.2026](#)

Verzekeringen

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-45/26 \(UNIQA Towarzystwo Ubezpieczen\)](#), verwijzing uit **Bulgarije** over een verkeersongeval, toepasselijk recht en vragen over het begrip '**degene wiens aansprakelijkheid in het geding is**' in de zin van artikel 4, lid 2, **verordening 864/2007 (Rome II)**, en of een **wettelijke aansprakelijkheidsverzekeraar** hieronder valt of alleen degene die de schade heeft veroorzaakt.
- [C-137/26 \(Westfälische Provinzial Versicherung\)](#), verwijzing uit **Bulgarije** over de vraag **welk recht** van toepassing is op grond van artikel 4 van de **Rome II-verordening**, in een **(Bulgaarse) zaak** tegen een

Duitse verzekeringsmaatschappij na een **verkeersongeval in Duitsland** waarbij **Bulgaarse onderdanen** om het leven zijn gekomen, waaronder de Bulgaarse bestuurder van een in Duitsland registreerde auto.

Vrij verkeer

HvJ – ARREST – [C-626/24 \(Pragon\)](#) – 21 mei 2026 – Tsjechië – ECLI:EU:C:2026:414 – [conclusie](#) – [arrest](#)

Verordening (EU) 2017/625 – Nationale regelgeving die voorziet in een verplichting tot voorafgaande kennisgeving van de invoer van voedingssupplementen uit andere lidstaten

Samenvatting onder: [gezondheid, geneesmiddelen](#)

PREJUDICIËLE VERWIJZINGEN LIDSTATEN

- [C-638/25 \(Líra\)](#), verwijzing uit **Hongarije** over of nationale regels die de **verkoop van boeken met homoseksuele inhoud** door **verpakkings- en presentatie-eisen** aan minderjarigen beperken, kwalificeren als **technische voorschriften** en, zo ja, of zij zonder voorafgaande kennisgeving verenigbaar zijn met het **vrije verkeer van diensten en de grondrechten**.

CONSULTATIE

Voorstel voor een verordening, Eengemaakte markt – aanpak van ongerechtvaardigde territoriale leveringsbeperkingen, Raadplegingsperiode 28 mei 2026 - 20 augustus 2026 ([EC](#))

Vrijheid van meningsuiting en persvrijheid

EHRM – ARREST – [Miladze t. Georgië](#) – 19 mei 2026 – [41585/23](#) – ECLI:CE:ECHR:2026:0519JUD004158523 – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 10 EVRM – Bestuurlijke veroordeling na plaatsing beledigende video op TikTok – Geen schending

De klacht heeft betrekking op de bestuurlijke veroordeling van klager, een Georgisch onderdaan, vanwege het plaatsen van een video op TikTok. In de video uitte klager kritiek op het nieuwe vervoersbeleid in Tbilisi en beschuldigde hij ambtenaren van wangedrag.

Het hof overweegt dat de Georgische rechtbanken in deze zaak een grondige en afgewogen weging van belangen hebben gemaakt, waarbij zij een onderscheid hebben gemaakt tussen stevige politieke kritiek en vijandige persoonlijke laster, die niet onder de bescherming van het EVRM valt. In dit geval is met name rekening gehouden met het agressieve en vulgaire taalgebruik dat door klager werd gebruikt in de video en de mogelijke impact daarvan met name op jongeren van deze seksueel expliciet persoonlijke beledigingen op een veelgebruikt sociaal media platform. Er is dan ook geen sprake van inbreuk op de vrijheid van meningsuiting en derhalve geen schending van artikel 10 EVRM.

EHRM – ARREST – Tožičková t. Tsjechië – 28 mei 2026 – 21512/23 – ECLI:CE:ECHR:2026:0528JUD002618714 – persbericht – arrest

Artikel 10 EVRM – Arrestatie van journalist bij demonstratie – Onvoldoende motivering – Schending

Klaagster is journalist. Zij liep met een zichtbare perskaart mee met een demonstratie om er verslag van te doen. Zij is bij de demonstranten gebleven toen deze afweken van de route. De politie heeft de demonstranten en journalisten opgeroepen te vertrekken. Nadat de demonstranten dat weigerden, is de politie begonnen met de arrestaties. Klaagster beriep zich op haar status als journalist en haar rol als waakhond voor het publiek, maar is toch gearresteerd. Twee uur later is zij vrijgelaten. Ze mocht tijdens haar arrestatie geen videobeelden maken.

Klaagster heeft de maatregelen aangevochten. De nationale rechter oordeelde dat, gezien de weigering van de klaagster om te voldoen aan het bevel om het terrein van de demonstratie te verlaten, de politie bevoegd was haar te arresteren.

Volgens het EHRM heeft de nationale rechter onvoldoende gemotiveerd waarom klaagster gearresteerd moest worden. Klaagster is belemmerd in het uitoefenen van haar journalistieke taken en het informeren van het publiek over een zaak van algemeen belang. Zij is ook belemmerd in het vervullen van haar rol als "openbare waakhond" die verslag doet over het optreden van de politie jegens de demonstranten. De arrestatie van de klaagster voorzag niet in een dringende maatschappelijke behoefte en kon niet worden beschouwd als noodzakelijk in een democratische samenleving.

HvJ – ARREST – C-843/24 (24.hu) – 21 mei 2026 – Hongarije – ECLI:EU:C:2026:426 – geen conclusie – arrest

Verordening (EU) 2024/1083 (Mediavrijheidverordening) – Artikel 11 Handvest EU – Artikel 2 VEU – Werkingssfeer ratione temporis – Vrije media – Artikel 29 – Nieuwsbericht waarin inhoud van bericht uit andere lidstaat is overgenomen – Vermeend onjuiste feiten – Verzoek tot rectificatie door Orbán

Het onlinenieuwsportaal 24.hu Szerkesztősége heeft een bericht gepubliceerd met de titel „Spar is begonnen haar activa uit Hongarije terug te trekken”. Het bericht bevatte een verklaring van CEO van Spar Austria in een Oostenrijks tijdschrift inhoudende dat de Hongaarse premier, Orbán, deze groep had gevraagd om een familielid toe te staan te investeren in de Hongaarse dochteronderneming van die groep. Orbán ontkent dat en heeft 24.hu Szerkesztősége verzocht om de inhoud van bericht te rectificeren. 24.hu Szerkesztősége heeft dat verzoek niet ingewilligd, maar heeft onder het artikel toegevoegd dat Orbán een verzoek tot rectificatie heeft ingediend waarin hij stelt dat 24.hu Szerkesztősége een onjuist feit heeft overgenomen. Orbán heeft beroep ingesteld bij de verwijzende rechter.

Hof: Artikel 3 van verordening (EU) 2024/1083 is niet van toepassing op een geding betreffende een verzoek tot rectificatie in de pers krachtens de regeling van een lidstaat met betrekking tot een bericht waarin een vermeend onjuist feit uit een in een andere lidstaat verschenen publicatie is overgenomen, wanneer dit bericht is gepubliceerd vóór de datum waarop artikel 3 overeenkomstig artikel 29 van die verordening van toepassing is geworden.

OVERIG

Strategic Litigation Against Media Capture: The Potential of the European Media Freedom Act ([European law blog](#))

EHRM factsheets en guides

- [Hate speech](#)
- [Protection of journalistic sources](#)
- [Protection of reputation](#)

- [Guide on article 10 ECHR - freedom of expression](#)
- [ECHR-KS – Article 10 Contributions to public debate: Journalists and other actors](#)
- [ECHR-KS – Article 10 Hate speech](#)
- [ECHR-KS – Articles 8, 13 and 14 Protection against hate speech](#)
- [ECHR-KS – Article 10 Protection of journalists and journalistic activities](#)
- [Thematic factsheet: Freedom of expression](#)

Vrijheid van vereniging en demonstratierecht

EHRM – ARREST – Batou t. Zwitserland – 7 mei 2026 – [30781/22](#) – [ECLI:CE:ECHR:2026:0507JUD003078122](#) – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 11 EVRM – Veroordeling van organisator van demonstratie voor incidenten tijdens de demonstratie is niet noodzakelijk in een democratische samenleving – Schending

Klager, een Zwitserse vrouw, organiseerde in 2019 een nachtdemonstratie voor Internationale Vrouwendag in Genève. Zij had daarvoor toestemming. Na afloop werden haar verschillende overtredingen verweten, waaronder het gebrek aan toereikende beveiliging, graffiti en route-afwijkingen. Zij heeft een boete en subsidiair twee dagen celstraf opgelegd gekregen. In hoger beroep is het vonnis in stand gebleven. Haar getuigenverzoeken zijn afgewezen, ook in hoger beroep.

Klager stelt dat haar veroordeling als organisator van de demonstratie wegens het niet naleven van de vergunningsvoorwaarden een inbreuk was op haar recht op vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vreedzame vergadering. Het EHRM stelt vast dat artikel 11 EVRM van toepassing is, nu de demonstratie vreedzaam is verlopen en het dagelijks leven niet ernstig is verstoord.

Het EHRM oordeelt dat een organisator van een demonstratie niet zomaar aansprakelijk kan worden gehouden voor het gedrag van derden. De nationale rechters hebben geen rekening gehouden met het feit dat klager zelf geen wetten heeft overtreden, dat sommige acties niet strafbaar zijn en dat klagster zich bovendien tegen de incidenten heeft verzet. Omdat de nationale rechters ook hebben geweigerd haar getuigen te horen, vindt het EHRM de overtredingen onvoldoende vastgesteld en voor zover wel vastgesteld niet laakbaar. Daarnaast oordeelt het EHRM dat de nationale rechters geen rekening hebben gehouden met de plicht van de politie om de orde te handhaven; het is niet aan het ordeteam van de organisator om alle overtredingen te voorkomen. Tot slot weegt de veroordeling zwaar: klager kreeg hierdoor tijdelijk geen Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) gekregen, wat gevolgen heeft gehad voor haar loopbaan als lerares.

Het EHRM komt unaniem tot de conclusie dat de veroordeling – hoewel de boete laag was – niet proportioneel is aan het doel. De uitspraak heeft bovendien een 'afschrikwakkend effect' (chilling effect), waardoor klager is gestopt met het organiseren van dit soort demonstraties. Schending van artikel 11 EVRM.

 [EHCRC updates](#)

EHRM – ARREST – Trade Union of Social Sector Workers e.a. t. Hongarije – 12 mei 2026 – [33144/21](#) – [ECLI:CE:ECHR:2026:0512JUD003314421](#) – [persbericht](#) – [arrest](#)

Artikel 11 EVRM – Verplichte arbitrage voorafgaand aan staking – Excessieve vertraging – Schending

Klagers zijn een vakbond van sociaal werkers, die essentiële diensten verlenen, en drie vakbondsleden. De vakbond had tussen februari en december 2020 maandelijkse stakingsacties voorbereid. Inzet waren maatregelen ter verbetering van de arbeidsomstandigheden en salaris en pensioenrechten, en de instelling van een nationale ronde tafel. Volgens het nationale recht diende overleg te worden gevoerd met de werkgever, in dit geval het ministerie, over het bieden van een voldoende niveau van dienstverlening, eventueel gevolgd door een gerechtelijke procedure. Dat heeft zodanig lang geduurd dat op de geplande data niet kon worden gestaakt.

Het EHRM heeft eerder geoordeeld dat verplichte arbitrage een inbreuk vormt op de vrijheid van vereniging, waarvan de vakbondsvrijheid een bijzonder aspect is. Het Hof accepteert het argument dat het houden van een staking, een jaar nadat de arbeidsrechtelijke kwestie zich heeft voorgedaan, niet langer relevant zou zijn. Aldus

hebben de excessieve vertragingen in de arbitrage de mogelijkheid verhindert om het stakingsmiddel tijdig in te zetten om de arbeidsomstandigheden van sociaal werkers te verbeteren. De pogingen van de vakbond om een minimum dienstverlening te bepalen door onderhandelingen, zijn zonder resultaat gebleven door de opstelling van de regering. Het oprekken van de arbitrage procedures hebben de voorgenomen stakingsactie van haar relevantie ontdaan, en vormt een onevenredige beperking van de rechten van klagers op grond van artikel 11 EVRM.

NOOT – EHRM 11 december 2026, Tsaava e.a. t. Georgië

Distinguishing Permissibility from Proportionality: A Critical Assessment of Tsaava & Others v Georgia (Strasbourg observers)

EHRM – factsheets en guides

- Use of force in the policing of demonstrations
- Thematic factsheet: Freedom of assembly and association

Witwassen en terrorismebestrijding

EHRM – VERWIJZING NAAR GROTE KAMER – Macagnino en Marzo t. Italië en Cavallotti e.a. t. Italië – 7 mei 2026 – persbericht

Artikelen 6, 7 en 8 EVRM – Artikel 1, Eerste Protocol bij het EVRM – Preventieve confiscatie – Geen straf zonder wet – Eigendomsrecht – Verdinking witwassen – Illegaal verkregen vermogen.

Samenvatting onder: Procesrecht en recht op eerlijk proces

HvJ – ARREST – Gevoegde zaken C-684/24 en C-685/24 (Across Fiduciaria e a.) – 21 mei 2026 – Italië – ECLI:EU:C:2026:410 – persbericht – conclusie – arrest

Richtlijn (EU) 2015/849 – Artikel 47 Handvest – Voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering – Informatie over de uiteindelijk begunstigen van trusts en soortgelijke juridische constructies – Legitiem belang – Grondrechten van de uiteindelijk begunstigen – Rechtszekerheid

Meerdere Italiaanse fiduciaire vennootschappen zijn bij Italiaanse rechter in eerste aanleg opgekomen tegen de beslissing van de Italiaanse regering waardoor fiduciaire mandaten van fiduciaire vennootschappen worden gerekend tot soortgelijke juridische constructies als die van trusts, met als gevolg dat zij verplicht zijn om informatie over de uiteindelijk begunstigen van deze mandaten te verstrekken.

Verzoeksters voeren aan dat de Italiaanse regeling onverenigbaar is met de Unieregeling ter zake, dat laatstgenoemde regeling zelf ongeldig is en dat de maatregelen naar Italiaans recht ongeldig zijn. De Italiaanse bestuursrechter heeft prejudiciële vragen gesteld.

Hof: Het onderzoek van de vijfde vraag in zaak C-685/24 heeft niets aan het licht gebracht dat afbreuk kan doen aan de geldigheid van de leden 1, 2 en 10, van artikel 31 van richtlijn (EU) 2015/849.

Artikel 31, lid 1, van richtlijn 2015/849, verzet zich niet tegen een nationale regeling waarbij fiduciaire mandaten die worden afgesloten door fiduciaire vennootschappen naar Italiaans recht (mandato fiduciario) worden gerekend tot „andere soorten juridische constructies” in de zin van die bepaling.

Het onderzoek van de eerste vraag in zaak C-684/24 heeft niets aan het licht gebracht dat afbreuk kan doen aan de geldigheid van artikel 31, lid 4, eerste alinea, onder c), van richtlijn 2015/849.

Artikel 31, lid 4, eerste alinea, onder c), van richtlijn 2015/849, verzet zich niet tegen een nationale regeling waarbij toegang tot informatie over uiteindelijk begunstigten van trusts en soortgelijke juridische constructies mogelijk is voor particulieren, inclusief vertegenwoordigers van diffuse belangen, die een relevant en gedifferentieerd juridisch belang aantonen, en die vereist dat het noodzakelijk is om die uiteindelijk begunstigten te kennen teneinde een belang te behartigen of verdedigen dat met een wettelijk beschermde situatie overeenstemt, dat die particulieren beschikken over bewijs dat de uiteindelijk begunstigde niet de juridische eigenaar is, en dat het juridisch belang rechtstreeks, concreet en actueel is en, in het geval van entiteiten die diffuse belangen vertegenwoordigen, niet samenvalt met het belang van individuen die tot de vertegenwoordigde categorie behoren.

Artikel 31, lid 7 bis, van richtlijn 2015/849, gelezen in het licht van artikel 47 Handvest EU verzet zich niet tegen een nationale regeling die een niet-rechterlijk bestuursorgaan de bevoegdheid verleent om krachtens artikel 31, lid 7 bis, een uitzondering op de toegang tot informatie over de uiteindelijk begunstigten van een trust of soortgelijke juridische constructie toe te staan, maar zich wel verzet tegen een dergelijke regeling voor zover die niet bepaalt dat de betrokken uiteindelijk begunstigde voorlopige rechtsbescherming kan genieten ingeval geen dergelijke uitzondering wordt toegestaan.

- 🇪🇺 Anti-money laundering: subject to a legitimate interest, the public has access to information on the beneficial ownership of trust mandates governed by Italian law ([persbericht](#))
- 🇪🇺 Europees hof ondersteunt transparantie illusies Europese wetgever in uitspraak over toegang tot ubo-register ([Ellen Timmer](#))

OVERIG

Besluit (EU) 2026/1132 van de Raad van 18 mei 2026 betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, van het Protocol tot wijziging van het Verdrag van de Raad van Europa ter voorkoming van terrorisme, ST/8557/2026/INIT, [PB L, 2026/1132, 21.5.2026](#)

Deel II – Algemeen

Algemeen

Cursus en opleiding

- Studiemateriaal over Europees recht gratis online beschikbaar; links naar EJTN, ERA en HELP ([Intro](#))
- Raad van Europa - **HELP** (Human rights education for legal professionals) **Online (gratis) cursussen over mensenrechten** met focus op EVRM ([Help](#))
- Overzicht van trainingen op het gebied van Europees Strafrecht ([Bijzonder Strafrecht](#))
- [ERA trainingen](#)
- [Series of pan-European legal seminars](#)
- [Series of language seminars](#)

Overzicht

11 juni 2026	Themadag Internationaal – grenzen verleggen, effectief samenwerken, Paushuizen Utrecht van 9.00 – 18.00 uur (Intro)
12 juni 2026	Maastricht Centre for European Law (MCEL) i.s.m. de NVER: <u>De staat van het Unierecht</u>, 10.30 – 17.00 uur De bijeenkomst wordt geopend met een lezing van Ben Smulders, rechter bij het HvJ. De volgende onderwerpen komen aan de orde: klimaatverandering en asiel- en migratiebeleid, de impact van de Unie op de democratie en rechtsstaat in de lidstaten en het buitenlands en defensiebeleid.
18-20 juni 2026	EAPIL Conference in Geneva from 18-20 June 2026:
9-10 nov 2026	Absolute Rights under the ECHR at State Borders (ECHRblog)

Nieuwsbrieven

Algemeen

- [Knowledge Sharing platform \(ECHR-KS\)](#)
- [Maandelijks Bulletin HvJ](#)

AI

- [Nieuwsbrief van de kenniscgroep AI &recht](#) (alleen intern)

Bestuursrecht

- [Jurisprudentienieuwsbrief bestuursrecht Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak](#)

Dataproductie

- [European data protection supervisor \(EDPS\) nieuwsbrief](#)

Strafrecht

- Nieuwsbrieven (Europees) Strafrecht, o.a. over cybercrime, ([Bijzonder Strafrecht](#))

Vreemdelingenrecht

- [EUAA \(European Union agency for asylum\)](#)
- [Centrum voor Migratierecht van de Radboud Universiteit Nijmegen: CJEU Overview of judgments and pending cases](#)

[NEMIS: newsletter on European migration issues](#)

[NEAIS: newsletter on European asylum issues](#)

[NEFIS: newsletter on European free movement issues](#)

Databank op het gebied van asiel: www.dicta.eu

Databanken en zoeksystemen

- [EUAA](#) (asiel en migratie)
- [Dicta](#) (asiel en migratie)
- [European database of asylum law](#) (asiel en migratie)
- [Statelessness Case Law Database](#) (sinds juli 2021)
- [EDAL](#) – European database of asylum law)
- [Refworld UNHCR](#)
- [FRA \(Handvest EU\)](#) – onderverdeeld per artikel uit het Handvest EU
- [EFRIS](#)
- [HUDOC \(EHRM\)](#)
  - [HUDOC - Part I - Simple search - EN \(ECHR-CEDH\) - YouTube](#)
- [HUDOC User Manual](#)
- [Social Security Coordination Regulations database](#)

NL zaken bij het HvJEU

Een volledig overzicht van Nederlandse prejudiciële verwijzingen wordt apart gepubliceerd op rechtspraak.nl (bijlage 1).

Een overzicht van *alle* prejudiciële verwijzingen uit alle lidstaten is te vinden op de [website van het Expertisecentrum Europees recht van het Ministerie van buitenlands zaken](#) of in de [Databank van het HvJ](#) (curia-website).

Nieuwe NL prejudiciële verwijzingen

Instantie	Datum	ECLI	Onderwerp	Zaaknummer
Rechtbank Amsterdam	1.5.26	ECLI:NL:RBAMS:2026:4196 (VOORNEMEN)	Richtlijn 93/13 EG – Oneerlijke bedingen – Variabele kredietvergoeding	
Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond	4.5.26	ECLI:NL:RBDHA:2026:10567	Asiel en migratie; staatloze Palestijnen	
ABRvS	13.5.26	ECLI:NL:RVS:2026:2660	Asiel en migratie;	

HvJ conclusies en arresten na NL prejudiciële verwijzingen

Zaaknummer	Soort	Datum	NL verwijzing	Conclusie	Arrest	Onderwerp
C-877/24 (Shamsi)	ARREST	13 mei 2026	ECLI:NL:RVS:2024:5258		ECLI:EU:C:2026:397	Asiel & migratie; terugkeerbesluit; langdurige gevangenisstraf

Tussen- en einduitspraken na arrest HvJ					
Zaaknummer	Soort	Datum	NL verwijzing	Eind (tussen)uitspraak	Onderwerp
C-393/23 (Athenian Brewery en Heineken)	EINDUITSPRAAK	29 mei 2026	ECLI:NL:HR:2023:965	ECLI:NL:HR:2026:814	IPR; vordering j Griekse vennootschap; inbreuk op Europees en Grieks mededingingsrec ht; Griekse biermarkt
C-34/24 (Right to Consumer Justice en Stichting App Stores Claims)	EINDUITSPRAAK	13 mei 2026	ECLI:NL:RBAMS:2023:8330	ECLI:NL:RBAMS:2026:4577	IPR; mededinging
C-202/25 (Tadmur)	EINDUITSPRAAK	6 mei 2026	ECLI:NL:RBDHA:2025:3843	ECLI:NL:RBDHA:2026:10757	Richtlijn 2008/115 – intrekking van de subsidiaire beschermingsstat us ; openbare orde; Refolement

NL zaken bij het EHRM

Een volledig overzicht van Nederlandse zaken bij het EHRM wordt apart gepubliceerd op rechtspraak.nl.

Datum	Soort zaak	naam	Nummer	Artikel	Onderwerp
13.5.26	GECOMMUNICEERD	G.C.A. e.a.	21040/23 e.a	8 EVRM	Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden

Verzoeken Protocol no. 16 bij het EVRM

Een advies kan alleen worden gevraagd in het kader van een bij de nationale rechter aanhangige zaak. Het al dan niet in behandeling nemen van het verzoek staat ter beoordeling van het Hof. Een panel van vijf rechters beslist of het verzoek wordt ingewilligd en motiveert de redenen voor elke weigering.

Adviezen, gegeven door de Grote Kamer, zijn gemotiveerd en niet bindend. De adviezen worden gepubliceerd en meegedeeld aan de verzoekende rechterlijke instantie en aan de betrokken Hoge Verdragsluitende Partij. Rechters hebben het recht een afzonderlijk advies uit te brengen. Het panel en de Grote Kamer omvatten ambtshalve de rechter die is gekozen voor de Hoge Verdragsluitende Partij waartoe het verzoekende gerecht behoort.

Het doel van Protocol nr. 16 is om de interactie tussen het Hof en de nationale autoriteiten te versterken en daardoor de uitvoering van de rechten en vrijheden van het Verdrag te versterken.

Zie ook: Toon Moonen & Laurens Lavrysen, 'Abstract but Concrete, or Concrete but Abstract? A Guide to the Nature of Advisory Opinions under Protocol No 16 to the ECHR', *Human Rights Law Review*, 2021, Vol. 21, Issue 3, pp. 752–785.

Zie: Research Report on Protocol 16 in Judicial Practice ([ECHRblog](#))

Verzoeken Protocol no. 16 bij het EVRM					
Datum	Land	Onderwerp	Artikel	zaaknummer	Adviezen
5.3.26	Slovenië	Eigendomsrechten; aanleg snelweg; bouwvergunning voor afronding onteigening	1, Eerste Protocol bij het EVRM	P16-2026-003 Persbericht 12.5.26	
2.3.26	Luxemburg	Arbitrage advocaat; disciplinaire straf vanwege niet verschijnen	6 EVRM	P16-2026-002 Persbericht 12.5.26	
16.2.26	Oekraïne	Belastingen; aangepaste sanctie; eigendomsrecht	1, Eerste Protocol bij het EVRM	P16-2026-001	
21.8.25	Oekraïne	Woonrecht van non in klooster	8 EVRM	P16-2025-001	ADVIES 5.3.26
13.11.24	Roemenië	Tuchtrecht; Rechter; keuring mentale gezondheid	8 EVRM	P16-2024-002	20.12.24 Afwijzing van het verzoek
6.2.24	Roemenië	Eigendomsrecht en recht op eerlijk proces; inbeslagneming van som geld van ambtenaar	6 EVRM	P16-2024-001	26.6.24 Afwijzing van het verzoek
13.4.23	België	Godsdienstvrijheid	9 EVRM	P16-2023-001 Persbericht 16.5.23	ADVIES 14.12.2003
10.10.22	Finland	Familierecht - Adoptie van volwassen kind - Rechten van biologische moeder	6 en 8 EVRM	P16-2022-001 Persbericht 8.11.22	ADVIES 13.4.23 persbericht

19.4.21	Frankrijk	Jagersvereniging	1, Eerste Protocol EVRM	P16-2021-002 <u>Persbericht 2.6.21</u>	<u>ADVIES</u> 13.7.22
11.3.21	Armenië	Politiebehandeling; verjaring marteling – uitvoering EHRM arrest	3 en 7 EVRM	P16-2021-001 <u>Persbericht 12.5.21</u>	<u>ADVIES</u> 26.4.2022
19.11.20	Slowakije	Onderzoek naar misdaden door de politie	2, 3 en 6 EVRM.	<u>persbericht</u> 4.12.2020	<u>Persbericht:</u> afwijzing van het verzoek 1.3.2021
5.11.20	Litouwen	Afzettingsprocedure parlementslid	Artikel 3, Eerste Protocol EVRM	P16-2020-002 <u>Persbericht</u> 28.1.21	<u>ADVIES</u> 8.4.2022 <u>persbericht</u>
2.8.19	Armenië	Geen straf zonder wet - Terugwerkende kracht van een strafbepaling – Verwijzing naar andere bepaling	Artikel 7 EVRM	P16-2019 -001	<u>ADVIES</u> 29.5.2020 <u>persbericht</u>
12.10.18	Frankrijk	Draagmoederschap; geboorteregister	Artikel 8 EVRM	P16-2018-001	<u>ADVIES</u> 10.4.2019 <u>Menneson t. Frankrijk</u>